

ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาานิพนธ์
ของ
ศิริวรรณ พิมพ์ทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

ของ

ศิริวรรณ พิมพ์ทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ตุลาคม 2546

ศิริวรรณ พิมพ์ทอง. (2546). *ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์, อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย 2) เปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีและภูมิภาค 3) ประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิง เปรียบเทียบกับเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 68 ข้อ และในตอนที่ท้ายของแต่ละด้านมีคำปลายเปิด โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบโดยวิธีของเซฟเฟ และ การทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตชายมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก
2. นิสิตหญิงมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านกายภาพและด้านการบริการและสวัสดิการมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
3. นิสิตชายที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และสูงกว่า มีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านกิจกรรมและด้านการรักษาความปลอดภัย นิสิตชายชั้นปีที่ 1 กับนิสิตชายชั้นปีที่ 4 และสูงกว่ามีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นิสิตชายที่มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออก, ภาคกลาง, ภาคใต้ และภาคตะวันตก มีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

5. นิสิตหญิงที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และสูงกว่า มีทักษะต่อการจัดบริการหอพัก นิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

6. นิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออก, ภาคกลาง, ภาคใต้ และภาคตะวันตกมีทักษะต่อการจัดบริการหอพัก นิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

7. การจัดบริการหอพัก นิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน ตามทักษะของนิสิตชายสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. การจัดบริการหอพัก นิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมตามทักษะของ นิสิตหญิงสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหารและด้านกิจกรรมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านกายภาพต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบริการและสวัสดิการ และด้านการรักษาความปลอดภัยไม่แตกต่างจากเกณฑ์

THE OPINIONS OF STUDENTS ON RESIDENCE HALL SERVICE AT
CHULALONGKORN UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
SIRIWAN PIMTHONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
October 2003

Siriwan Pimthong. (2003). *The Opinions of Students on Residence Hall Service at Chulalongkorn University*. Master Thesis, Master Degree of Education (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst.Prof.Achara Whattananarong, Ph.D, Rachan Boonthima, Ed.D.

The purposes of this study were to 1) investigate the opinions of male and female students on residence hall service at Chulalongkorn University in 5 aspects : administration, buildings and facilities, services and welfare, activities and securities, 2) compare the opinions of male and female students on residence hall service classified by class status and hometown, and 3) evaluate residence hall service in overall and each aspect by comparing to the criteria. The samples were 305 undergraduate students who stayed in the hall during the second semester in the academic year 2002. A five-rating scale questionnaire with 68 items and open-ended questions was used to collect data. The reliability of the questionnaire was .94. Percentage, mean, standard deviation, one way analysis of variance statistics, Scheffe' method and t-test for one sample were used to analyze data.

The results of the study were as follow:

1. Male students rated residence hall service in overall and each aspect at a high level.
2. Female students rated residence hall service in overall at a high level. When each aspect was considered, it was found that administration, activities and securities were at a high level but buildings and facilities and services and welfare were at a moderate level.
3. There was no significant difference among the opinions of the first year, the second year, the third year, and the fourth year male students on residence hall service in overall. When each aspect was considered, it was found that there was a significant difference between the opinions of the first year and the fourth year male students on activities and securities at the level of .05.

4. There was no significant difference among the opinions of male students whose hometowns were in the north, the northeast, the east, the central, the south and the west on residence hall service in overall and each aspect.

5. There was no significant difference among the opinions of the first year, the second year, the third year, and the fourth year female students on residence hall service in overall and each aspect.

6. There was no significant difference among the opinions of female students whose hometowns were in the north, the northeast, the east, the central, the south and the west on residence hall service in overall and each aspect.

7. Male students rated residence hall service in overall and each aspect higher than the criteria at the significant level of .05.

8. Female students rated residence hall service in overall higher than the criteria at the significant level of .05. When each aspect was considered, it was found that administration and activities were rated higher than the criteria at the significant level of .05, building and facilities were rated lower than the criteria at the significant level of .05, services and welfare and securities were rated not different from the criteria.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ของ
นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนารงค์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ราชนัย บุญธิมา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมวรพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. อรรถพล โพธิสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนารงค์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และอาจารย์ ดร. อรรณพ โพธิ์สุข กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษาตลอดจนแก้ไขสิ่งบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อปรีชา-คุณแม่ฉวี พิมพ์ทอง และคุณพี่ศักดิ์สิทธิ์-คุณพี่ศักดิ์ชัย พิมพ์ทอง ที่ให้ความรักความเมตตา อบรมเลี้ยงดู สั่งสอนและให้กำลังใจเสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ เผ่า สุวรรณศักดิ์ศรี คุณอัจฉราวรรณ จันทรเพ็ญศรี คุณเดือนเพ็ญ ลำพูน และเพื่อนๆ พี่ๆ และน้องๆ ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างดี

คุณค่าทางวิชาการของงานวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้แก่บิดามารดาที่ได้อบรมเลี้ยงดูสั่งสอน ผู้วิจัยมาจนประสบความสำเร็จในวันนี้

ศิริวรรณ พิมพ์ทอง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	ประชากร	6
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
	สมมุติฐานการวิจัย.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักในสถาบันอุดมศึกษา	9
	ความสำคัญของหอพัก	9
	วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก.....	10
	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพักและประเภทของหอพัก.....	13
	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพัก	13
	ประเภทของหอพัก	14
	การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักในสถาบันอุดมศึกษา	17
	การจัดบริการหอพักด้านการบริหาร.....	17
	การจัดบริการหอพักด้านกายภาพ.....	22
	การจัดบริการหอพักด้านการบริการและสวัสดิการ	25
	การจัดบริการหอพักด้านกิจกรรม	26
	การจัดบริการหอพักด้านการรักษาความปลอดภัย.....	29
	หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	31
3	วิธีดำเนินการวิจัย	40
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	40
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	43

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
วิธีดำเนินการวิจัย	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
อภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	91
ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพ เครื่องมือวิจัย.....	101
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือของการวิจัย	107
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	110
ภาคผนวก ง หนังสือรับรองเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล	117
ประวัติย่อผู้วิจัย	119

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตชายและนิสิตหญิง จำแนกตามเพศและ ชั้นปี.....	41
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนที่มีความสมบูรณ์	44
3	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตชาย จำแนกตามตัวแปรชั้นปี และภูมิลำเนา	48
4	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตหญิง จำแนกตามตัวแปรชั้นปี และภูมิลำเนา	49
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตชายต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้าน.....	50
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตชายต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริหาร เป็นรายข้อ.....	51
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตชายต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกายภาพ เป็นรายข้อ.....	53
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตชายต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริการ และสวัสดิการ เป็นรายข้อ	54
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตชายต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรม เป็นรายข้อ.....	56
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตชายต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษา ความปลอดภัย เป็นรายข้อ.....	57
11	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตหญิงต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน	58
12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตหญิงต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริหาร เป็นรายข้อ.....	59

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตหญิงต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกายภาพ เป็นรายข้อ.....	61
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตหญิงต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริการและ สวัสดิการ เป็นรายข้อ.....	62
15	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตหญิงต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรม เป็นรายข้อ.....	64
16	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตหญิงต่อการ จัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษา ความปลอดภัย เป็นรายข้อ.....	65
17	การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี	67
18	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของนิสิตชายต่อ การจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรม จำแนก ตามชั้นปี	68
19	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะของนิสิตชายต่อ การจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษา ความปลอดภัย จำแนกตามชั้นปี	68
20	การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา.....	69
21	การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี	70
22	การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา.....	71
23	การประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและ ในแต่ละตามทักษะของนิสิตชายเปรียบเทียบกับเกณฑ์.....	72

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 การประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและ ในแต่ละตามทัศนะของนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์.....	72
25 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตชายเกี่ยวกับ การจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	73
26 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตหญิงเกี่ยวกับ การจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	76

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนผังแสดงการจัดองค์การและสายการบังคับบัญชาของหอพัก.....	18
2 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	34
3 แผนผังโครงสร้างคณะกรรมการนิสิต.....	38

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกลไกพื้นฐานของการพัฒนาคน เป็นสิ่งที่สังคมหวังพึ่งพาให้เป็นเครื่องเตรียมคนและสังคมให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ (อมรวิรัช นาคทรพรพ. 2540 : 9 - 11) การจัดการศึกษาต้องพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีคุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 5) ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545 : ซีดีรอม) ได้กำหนดลักษณะของสังคมที่พึงประสงค์ไว้ 3 ประการ คือ สังคมที่มีคุณภาพโดยการสร้างคนดี คนเก่ง มีวินัยและมีความรับผิดชอบ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้โดยพัฒนาคนให้คิดเป็นทำเป็น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ และสังคมที่สมานฉันท์ มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการดำรงไว้ซึ่งคุณธรรม คุณค่าของสังคม รวมทั้งการดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน นอกจากนี้แผนการพัฒนานักศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดเป้าหมายหลักในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะด้านวิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพชีวิต มีคุณธรรมจริยธรรม มีสติปัญญา มีความเป็นประชาธิปไตย มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2543 : 8 - 9)

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญคือการเตรียมบุคลากรที่มีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยการถ่ายทอดวิชาการขั้นสูงและขัดเกลาปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีทัศนคติ เจตคติ และความประพฤติที่สอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทย (ชุมศรี ชำนาญพุด. 2541 : 4 - 6) นับเป็นกลไกหนึ่งของประเทศที่มีหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับสูง เนื่องจากเป็นแหล่งรวบรวมวิทยาการหลากหลายแขนง มีหน้าที่สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ความสามารถในการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนเป็นศูนย์รวมของนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถในแขนงต่างๆ เป็นจำนวนมาก (สุทธิศรี วงษ์สมาน และชุตินันท์ แสงศิริ. 2539 : 3)

สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปนอกจากจะดำเนินงานตามภารกิจหลักด้านต่างๆ แล้ว ยังจัดบริการหอพักสำหรับนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาห่างไกลจากสถาบันที่เข้ารับการศึกษาลง สำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและในกำกับของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 20 สถาบัน จากจำนวนทั้งหมด 24 สถาบัน ได้มีการจัดบริการหอพักแก่นิสิตนักศึกษา

โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคเกือบทุกแห่ง ยกเว้นมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ส่วนมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่จัดบริการหอพักให้แก่นิสิตนักศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มนตรี แยมกสิกร. 2542 : 36) หอพักเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้เดินทางไม่สะดวกหรือมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ถือได้ว่าหอพักเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย มีหน้าที่เทียบได้กับห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องเรียน เป็นสถานที่ฝึกฝนทักษะทางสังคมได้อย่างดี (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 110) และมีความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษา คือ เป็นที่พักอาศัยที่มีความสะดวกสบาย ปลอดภัย ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ส่งเสริมการพัฒนาในด้านความประพฤติ ความเป็นตัวของตัวเอง การอยู่ร่วมกัน ทักษะสังคม นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อสถาบันคือ ช่วยให้การเรียนการสอนของสถาบันมีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือในการพัฒนานิสิตนักศึกษา (สำเนา ขจรศิลป์. 2539 : 165 - 168) และเป็นสถานที่ที่เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้ทำกิจกรรม เรียนรู้ชีวิต รู้จักการเข้าสังคม มีความปลอดภัย และประหยัด (เดลินิวส์. 29 มิถุนายน 2542)

หอพักนิสิตนักศึกษาที่พึงประสงค์ต้องจัดเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถาบัน โดยหอพักเป็นเสมือนเครื่องมือทางการศึกษาในการพัฒนานิสิตนักศึกษา การจัดหอพักที่พึงประสงค์ควรใช้แนวคิดแบบ “ศูนย์ศึกษาและอาศัย” เริ่มจากการออกแบบก่อสร้าง การจัดบริการภายในหอพัก การจัดสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาดร่มรื่น มีบุคลากรดูแลด้านกายภาพ มีความสะดวกในการเข้าถึงบริการ การจัดหอพักให้เอื้อต่อการศึกษามีต้องมีพื้นที่สนับสนุนกิจกรรมการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ มีบรรยากาศที่สงบ มีช่องทางเชื่อมต่อบริการติดต่อสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมนิสิตนักศึกษา ระบบบริหารจัดการต้องมีความคล่องตัว เน้นการพึ่งพาตนเองได้ ไม่แสวงหากำไรจากการจัดบริการหอพัก และต้องมีบุคลากรบริหารหอพักที่มีประสิทธิภาพ มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการหอพักโดยเฉพาะ (มนตรี แยมกสิกร. 2542 : บทคัดย่อ) ภารกิจหลักของการจัดบริการหอพักคือการจัดที่พักอาศัยเพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ช่วยส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาทักษะทางสังคม เพื่อให้บรรลุภารกิจดังกล่าวการจัดบริการหอพักควรให้บริการที่สะดวกสบาย สะอาด ปลอดภัยในราคายุติธรรม รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น จัดคอมพิวเตอร์ให้นิสิตนักศึกษาใช้อย่างเพียงพอ จัดห้องบรรยาย ห้องสอนทบทวนขนาดเล็ก จัดที่นั่งอ่านหนังสือ จัดบรรยากาศภายในหอพัก และบริเวณหอพักให้เอื้อต่อการศึกษาระบบที่ปรึกษาหอพักโดยให้มีที่ปรึกษาประจำแต่ละหอพัก จัดสภาพแวดล้อม และกิจกรรม

พัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ เช่น มนุษยสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น พัฒนาทักษะคุณธรรมจริยธรรม และพัฒนาด้านร่างกาย เป็นต้น (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ก : 13) จึงสรุปได้ว่าการจัดบริการหอพักต้องจัดดำเนินงานให้ครอบคลุมในด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศไทยถือกำเนิดจากสำนักฝึกหัดวิชาข้าราชการพลเรือน โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อผลิตบุคลากรเข้ารับราชการ ต่อมาทั้งภาคราชการและเอกชนต้องการบุคลากรในสาขาวิชาต่างๆ กว้างขวางมากขึ้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงแรกมีการจัดการศึกษา 4 คณะ ได้แก่ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540 : 1 - 2) มหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และกิจการนิสิตอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ปัจจุบันมีหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการเรียนการสอน 18 คณะ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544ก : 24)

การที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเจริญทางธุรกิจอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีระดับชาติและนานาชาติ เป็นมหาวิทยาลัยในชุมชนเมืองทำให้มีสภาพแวดล้อมแบบสังคมเมืองทั่วๆ ไป เช่น สภาพแวดล้อมเป็นพิษ การจราจรติดขัด สภาพชุมชนแออัด ด้วยความจำเป็นนานาประการทั้งด้านการเพิ่มนิสิต การเพิ่มหลักสูตรสาขาวิชา และปัญหาทางกายภาพของกรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดสภาพความต้องการด้านกายภาพ โดยเฉพาะความต้องการหอพักเพื่อลดระยะเวลาการเดินทาง เพิ่มเวลาการทำงาน และการศึกษาค้นคว้า (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2537 : 22 - 23) หอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหอพักระดับอุดมศึกษาที่มีเป้าหมายในการพัฒนานิสิตและผลิตบัณฑิตให้เป็นไปตามปณิธานของมหาวิทยาลัย เดิมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตทุกคนพักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัย โดยใช้หอพักเป็นสถานที่หล่อหลอมบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้คุณธรรมอย่างแท้จริง กล่าวได้ว่าหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในยุคแรกเป็นศูนย์การเรียนรู้ และที่พักอาศัยในเวลาเดียวกัน ต่อมามหาวิทยาลัยได้ขยายการรับนิสิตมากขึ้นเพื่อสนองความต้องการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยม ทำให้ไม่สามารถรับนิสิตทุกคนเข้าพักในหอพักได้จึงได้ปรับนโยบายเกี่ยวกับหอพักนิสิตโดยถือเป็นสวัสดิการด้านที่พักอาศัย เพื่อ

ช่วยเหลือนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและไม่มีที่พักในกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยเหลือนิสิตที่มีที่พักที่ไม่สะดวกต่อการศึกษา เพื่อฝึกฝนให้นิสิตอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม สามารถดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง และเปิดโอกาสให้นิสิตต่างคณะซึ่งมีความรู้และความสนใจแตกต่างกันได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. 2531 : 1 - 2)

อาคารหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 4 อาคาร เป็นอาคารหอพักนิสิตชาย 14 ชั้น 1 อาคาร จัดเป็นที่พัก 250 ห้องๆ ละ 4 คน รับนิสิตได้ 1,000 คน อาคารหอพักนิสิตหญิงจำนวน 3 อาคาร ได้แก่ อาคาร 14 ชั้น จัดเป็นที่พัก 173 ห้องๆ ละ 3 คน รับนิสิตได้ 519 คน อาคาร 4 ชั้น จัดเป็นที่พัก 70 ห้องๆ ละ 4 คน รับนิสิตได้ 280 คน และอาคาร 2 ชั้น จัดเป็นที่พัก 64 ห้องๆ ละ 3 คน รับนิสิตได้ 192 คน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544ข : 118) การดำเนินงานของหอพักแบ่งออกเป็นหอพักนิสิตชายและหอพักนิสิตหญิง มีอนุสาสกเป็นผู้ควบคุมดูแลนิสิตหอพักให้อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งให้คำปรึกษาข้อแนะนำที่ไม่ขัดต่อระเบียบของหอพัก ในการรับนิสิตเข้าพักดำเนินการตามนโยบายขยายโอกาสให้นิสิตชั้นปีที่ 1 เข้าพักได้มากขึ้นในสัดส่วนนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีอื่นๆ เป็น 35 : 65 (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2543 : 21) ปีการศึกษา 2545 ภาคการศึกษาที่ 2 รับนิสิตเข้าพักจำนวน 1,736 คน จากจำนวนนิสิตทั้งหมด 17,895 คน

การจัดบริการหอพักนิสิตชายและหอพักนิสิตหญิงในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการสัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนิสิต (กิงนคร พลฤทธิ์, ธิดารัตน์ วินิจจนา, วรณบอล ควรอาจ, สรัญญา บุหรั่ง และสุธีรา สัตย์เชื้อ. สัมภาษณ์. 2545) พบว่า

ด้านการบริหารหอพัก อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพักมีจำนวนน้อยทำให้การติดต่อประสานงานล่าช้า การจัดนิสิตเข้าห้องพักมีจำนวนมากเกินไปทำให้เกิดความแออัดกฎระเบียบเข้มงวดบางข้อไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

ด้านกายภาพ อาคารหอพักนิสิตหญิงบางอาคารมีสภาพเสื่อมโทรม ขนาดของห้องพักคับแคบเฉลี่ยต่อนิสิต 1 คน ไม่ถึง 7 ตารางเมตร ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด ห้องสุขาในอาคารหอพักและบริเวณโรงอาหารของหอพักไม่สะอาด ที่นั่งพักผ่อนและห้องนั่งเล่น (common room) ไม่เพียงพอความต้องการของนิสิต นอกจากนี้ในฤดูฝนน้ำจะท่วมขังบริเวณห้องโถงด้านล่างและฝนสาดเข้าห้อง

ด้านการบริการและสวัสดิการ อุปกรณ์ภายในอาคารหอพักไม่เพียงพอ เช่น อ่างซักผ้าที่ตากเสื้อผ้า ที่รีดผ้า เป็นต้น อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในห้องพักชำรุด เช่น โต๊ะเขียนหนังสือ เตียนนอน และที่นอนมีกลิ่นเหม็น ไม่มีอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับจำนวนนิสิต โทรศัพท์ภายในของหอพักและ

โทรศัพท์สาธารณะมีปริมาณน้อย นอกจากนี้โทรศัพท์สาธารณะใช้งานไม่ได้ค่อนข้างบ่อย และร้านอาหารมีอาหารไม่หลากหลายและบางร้านไม่ถูกสุขลักษณะ

ด้านกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมจำนวนมากแต่กิจกรรมด้านวิชาการมีน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่เน้นกิจกรรมรื่นเริง บางกิจกรรมมีการลงโทษค่อนข้างรุนแรง สถานที่จัดกิจกรรมไม่เพียงพอ เวลาการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม นิสิตบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และขั้นตอนการยืมวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมค่อนข้างเข้มงวด

ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านหลังอาคารหอพักนิสิตหญิง 4 ชั้น มีต้นไม้สูงค่อนข้างรกอาจทำให้คนหรือรถสามารถเข้ามาภายในอาคารได้และในเวลากลางคืนไม่มีไฟฟ้าในบริเวณนั้น ถังดับเพลิงบางจุดมีน้อย อาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้น ไม่มีบันไดสำหรับหนีไฟ เนื่องจากมีบันไดขึ้นลงเพียงทางเดียว และพนักงานรักษาความปลอดภัยไม่สุภาพและไม่มีระเบียบ

จากข้อมูลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดบริการหอพักนิสิตให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีและภูมิภาค
3. เพื่อประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการหอพักสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดบริการหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตชายและนิสิตหญิงที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำแนกเป็นนิสิตชายจำนวน 805 คน และนิสิตหญิงจำนวน 931 คน รวมทั้งสิ้น 1,736 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ จำแนกเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ชั้นปี จำแนกเป็น

1.2.1 ชั้นปีที่ 1

1.2.2 ชั้นปีที่ 2

1.2.3 ชั้นปีที่ 3

1.2.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า

1.3 ภูมิสำเนา จำแนกเป็น

1.3.1 ภาคเหนือ

1.3.2 ภาคออกเฉียงเหนือ

1.3.3 ภาคตะวันออก

1.3.4 ภาคกลาง

1.3.5 ภาคใต้

1.3.6 ภาคตะวันตก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงที่มีต่อการจัดบริการหอพัก นิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการ และสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกทางจิตใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หลังจากที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ในงานวิจัยนี้หมายถึงความคิดเห็นของนิสิตชายและนิสิตหญิงที่มีต่อการจัดบริการหอพักนิสิตใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การจัดบริการหอพัก หมายถึง สภาพการจัดที่พักอาศัยให้กับนิสิตเพื่อช่วยให้ นิสิต มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และช่วยพัฒนานิสิตด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ ในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการบริหาร หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับการจัดดำเนินงาน การจัดบุคลากร การประสานงาน การกำหนดกฎระเบียบ การคัดเลือกและการจัดนิสิตเข้าพักออาศัย การควบคุม ดูแล การประชาสัมพันธ์ และการจัดระบบซ่อมบำรุงอาคารและเครื่องใช้ต่าง ๆ

2.2 ด้านกายภาพ หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ตั้ง ห้องพัก สถานที่รับรองผู้มาเยี่ยม ห้องน้ำ ห้องสุขา ที่นั่งพักผ่อน ทางเดินเท้า การรักษาความสะอาด และการจัด สภาพแวดล้อมบริเวณรอบ ๆ หอพัก

2.3 ด้านการบริการและสวัสดิการ หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับการเอื้ออำนวย ความสะดวกต่าง ๆ ที่ให้กับนิสิต ได้แก่ อุปกรณ์ประจำห้องพัก (โต๊ะ เก้าอี้ เตียง ที่นอน ตู้เสื้อผ้า) สิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพัก (ห้องนั่งเล่น โทรทัศน์ โทรศัพท์ น้ำดื่ม หนังสือพิมพ์รายวัน อุปกรณ์ซักรีด) บริการทั่วไป (ร้านค้าสะดวกซื้อ โรงอาหาร ร้านถ่ายเอกสาร ร้านซักอบรีด) และ บริการซ่อมบำรุงสิ่งอำนวยความสะดวก

2.4 ด้านกิจกรรม หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสำหรับนิสิต ซึ่ง บุคลากรหอพักหรือนิสิตเป็นผู้ดำเนินการ ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น รวมทั้งการให้ คำปรึกษาแนะนำ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่

2.5 ด้านการรักษาความปลอดภัย หมายถึง สภาพที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาหรือ ปกป้องทรัพย์สินมิให้เกิดการสูญหาย การดูแลคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของ นิสิต ได้แก่ การจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การจัดระบบป้องกันอัคคีภัย การให้แสงสว่าง ภายในอาคารและบริเวณรอบ ๆ หอพัก และการกำหนดอาณาเขตของหอพัก

3. นิสิตในงานวิจัยนี้ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนิสิต ชายและหอพักนิสิตหญิงของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า ด้วยหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545

4. เกณฑ์ หมายถึง หลักหรือค่าที่กำหนดไว้ ในงานวิจัยนี้หมายถึงค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการพิจารณาว่าการจัดบริการหอพักนิสิตน่าพึงพอใจหรือไม่น่าพึงพอใจ ซึ่งได้กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ยไว้ที่ 3.50 ดังนี้

4.1 หากทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านสูงกว่าเกณฑ์ 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อย .05 ถือว่าการจัดบริการหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน่าพึงพอใจ

4.2 หากทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้านต่ำกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อย .05 ถือว่าการจัดบริการหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับไม่น่าพึงพอใจ

สมมุติฐานการวิจัย

1. นิสิตเพศชายที่ศึกษาชั้นปีแตกต่างกันมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นิสิตเพศชายที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นิสิตเพศหญิงที่ศึกษาชั้นปีแตกต่างกันมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
4. นิสิตเพศหญิงที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
5. นิสิตเพศชายและเพศหญิงมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักในสถาบันอุดมศึกษา
 - 1.1 ความสำคัญของหอพัก
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพักและประเภทของหอพัก
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพัก
 - 2.2 ประเภทของหอพัก
3. การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักในสถาบันอุดมศึกษา
 - 3.1 การจัดบริการหอพักด้านการบริหาร
 - 3.2 การจัดบริการหอพักด้านกายภาพ
 - 3.3 การจัดบริการหอพักด้านการบริการและสวัสดิการ
 - 3.4 การจัดบริการหอพักด้านกิจกรรม
 - 3.5 การจัดบริการหอพักด้านการรักษาความปลอดภัย
4. หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักในสถาบันอุดมศึกษา

ความสำคัญของหอพัก

การจัดบริการหอพักในสถาบันอุดมศึกษาเปรียบเสมือนบ้านที่ทรงอิทธิพลที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงนิสิตนักศึกษาเนื่องจากเป็นสถานที่ที่นิสิตนักศึกษาส่วนหนึ่งได้ใช้เวลาอยู่ร่วมกัน กิน นอน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Feldman and Newcomb, 1976 : 196 - 223) และส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านความรู้สึกในคุณค่าของตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความชัดเจนในเป้าหมายชีวิต ความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความสามารถในการดูแลตนเอง การเป็นผู้ใหญ่ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับผู้อื่นและสังคม (มาณี ไชยธีรานุวัตรศิริ, 2543 : ข) วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 111 - 112) กล่าวว่า หอพักของมหาวิทยาลัยให้ทั้งความรู้ การปรับปรุงบุคลิกภาพ ความมีระเบียบวินัย การแสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ และเป็นสถานที่ที่ทำให้ปณิธานหรือความมุ่งมั่นของสถาบัน

บรรลุมรรณกรรม และ สำเนา ขจรศิลป์ (2539 : 165 - 168) กล่าวว่า หอพักเป็นสถานที่ที่มีประโยชน์ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาหรือคุณภาพของบัณฑิตซึ่งหอพักมีความสำคัญ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษา คือ

1.1 เป็นสถานที่พักอาศัยขณะที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย

1.2 เป็นที่อำนวยความสะดวกสบายและปลอดภัย

1.3 ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

1.4 ช่วยไม่ให้เสียสุขภาพกายและสุขภาพจิต

1.5 ช่วยด้านการศึกษาคือทำให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสได้ศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่มและมีโอกาสใช้ห้องสมุดของสถาบันอย่างเต็มที่

1.6 ช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาทักษะด้านสังคม เป็นต้น

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา คือ

2.1 ช่วยให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากนิสิตนักศึกษามีความพร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน

2.2 เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ ของนิสิตนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการจัดหอพัก

สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายในการจัดหอพักนิสิตนักศึกษาเพื่อเป็นการตอบสนองความจำเป็นทางกายภาพ เป็นที่พักอาศัยที่สามารถควบคุมพฤติกรรม พัฒนาด้านสติปัญญา การเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา (Schneider. 1977 : 126 - 127) ซึ่งสอดคล้องกับ มูลเลอร์ (ปภากร สุวรรณชาติ. 2538 : 21 ; อ้างอิงจาก Mueller. 1961) ได้วิจัยหอพักต่างๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าหอพักส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นที่พักอาศัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาทางวิชาการ เพื่อพัฒนาบุคคล เพื่อประชาสัมพันธ์ และเพื่อปกครองดูแลวินัย

ชิฟเฟอร์ด (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 112 - 113 ; อ้างอิงจาก Sifferd. 1958) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของหอพักไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
2. เพื่อจัดการและเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกฝนประชาธิปไตย
3. เพื่อเอื้อหรือผลักดันให้เกิดสุนทรีย์ที่ดีและรักนันทนาการ

4. เพื่ออุดหนุนให้เกิดการพัฒนาทักษะทางสังคม
5. เพื่อส่งเสริมการปรับตัวตนเองให้เข้ากับปัญหาในชีวิตประจำวัน

เดอคอสเตอร์และมาเบิล (DeCoster and Mable. 1974 : 18) กล่าวว่า วัดอุปประสงค์ของการจัดหอพักเป็นการดำเนินการในลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นและมีความสัมพันธ์กัน แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. เพื่อจัดสภาพแวดล้อมทางด้านอาคารที่พักที่สนองต่อความต้องการของผู้พักอาศัยให้มีความสะดวก สะอาด และปลอดภัย
2. เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของอาคารที่พักให้อยู่ในสภาพที่ดี
3. เพื่อให้เกิดโครงสร้างการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะและสังคม
4. เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบของบุคคลต่อตนเองและผู้อื่น พร้อมกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้
5. เพื่อให้บุคคลได้มีโอกาสพัฒนาการตามศักยภาพของตน

การจัดบริการหอพักของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นิสิตนักศึกษาใช้เป็นที่พักอาศัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย เป็นแหล่งก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย จิตใจ สร้างนิสัยในการเรียนรู้ รู้จักกินรู้จักอยู่ ช่วยให้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเกิดการบูรณาการทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรง เป็นศูนย์กลางของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ ตลอดจนผู้บริหารได้มาพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน (ทองเรือน อมรัชกุล. 2525 : 52) หอพักโดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัยที่สะดวก สบาย ปลอดภัย เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา ช่วยเสริมสร้างทักษะทางสังคม โดยให้นิสิตนักศึกษาได้อยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ช่วยเสริมสร้างทักษะการทำงานในวิถีทางประชาธิปไตยและสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง โดยการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรม จัดสภาพแวดล้อม และฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ (สำเนาวิชารศิลป์. 2539 : 164)

จากงานวิจัยของ มนตรี แยมกสิกร (2542 : 68 - 69) ได้ศึกษารูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า วัดอุปประสงค์หอพักนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีดังนี้

1. วัดอุปประสงค์หลัก
 - 1.1 เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน
 - 1.2 เพื่อช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีบุคลิกภาพและจริยธรรมตามปณิธานของสถาบัน

2. วัตถุประสงค์รอง

2.1 เพื่อให้นิสิตนักศึกษารู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน
รับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม

2.2 เพื่อฝึกให้นิสิตนักศึกษาเป็นบุคคลที่มีน้ำใจและความสามัคคี

2.3 เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาลักษณะนิสัยของนิสิตนักศึกษาตามแนวทางแต่ละ
อาชีพ (กรณีหอพักคณะ)

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหอพักนักศึกษา
(มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 2545 : ออนไลน์) ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้บริการด้านที่พักอาศัยที่สะดวกสบายและปลอดภัยแก่นักศึกษา
2. เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยแก่นักศึกษาที่มีความจำเป็นและอำนวยความสะดวก
แก่นักศึกษา
3. เพื่อให้นักศึกษาได้อยู่ร่วมกันในที่พักที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการศึกษา
4. เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษารู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ
มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และสามารถทำงานร่วมกันได้
5. เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีบุคลิกภาพที่ดี มีจริยธรรม และ
ระเบียบวินัย
6. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดบริการหอพัก
(มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2545 : ออนไลน์) ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยของนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ปริมาณพล ตลอดจน
นิสิตที่มีปัญหาทางด้านการเรียนและการปรับตัว
2. เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม ความสามารถในการทำงานร่วมกัน การเคารพ
สิทธิของผู้อื่น ความสามัคคีมีน้ำใจ และความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม
3. เพื่อช่วยส่งเสริมให้นิสิตมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและ
สติปัญญา โดยการจัดที่พักและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม

จากความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาทั้งในประเทศ
และต่างประเทศล้วนไม่แตกต่างกัน คือเพื่อให้นิสิตนักศึกษาของสถาบันที่มีที่พักอาศัยที่มีความ
สะดวก เอื้อต่อการศึกษา ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และเพื่อเป็นเครื่องมือใน
การเสริมสร้างพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาด้านสติปัญญา สังคม และอารมณ์ รวมทั้งช่วยให้
การเรียนการสอนของสถาบันมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพักและประเภทของหอพัก

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหอพัก

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดหอพักโดยทั่วไปเป็นการบูรณาการแนวความคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหอพักเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ซึ่งการจัดบริการหอพักก็เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยสำหรับนิสิตนักศึกษาที่มีที่พักที่ไม่สะดวกในการเดินทาง เป็นแหล่งควบคุมความประพฤติ กิริยามารยาท ตลอดจนปลูกฝังความรักความสามัคคีระหว่างผู้พักอาศัย เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม การพัฒนาบุคลิกลักษณะ และเป็นศูนย์กลางทางสังคม (ทองเรียน อมรัชกุล. 2531 : 137 - 38)

กริม (มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ. 2543 : 10 – 11 ; อ้างอิงจาก Grimm. 1993) ได้กล่าวถึงแนวคิดการจัดหอพักนิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้

1. ที่พักเพื่อสาระชีวิต (Thematic Housing) การจัดที่พักลักษณะนี้มีความมุ่งหมายสำคัญที่จะจัดบุคคลที่มีคุณลักษณะความสามารถเท่าๆ กัน ให้พักอาศัยอยู่รวมกัน เช่น นิสิตนักศึกษาที่มีความสนใจร่วมกันหรือนักเรียนทุน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อมุ่งสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทำให้เกิดความใกล้ชิดกับผู้ที่มีความสำเร็จสูงด้วยกัน

2. ที่พักเพื่อการศึกษาาร่วมกัน (Coeducational Housing) การจัดที่พักลักษณะนี้เกิดจากการเรียกร้องให้จัดที่พักให้เป็นธรรมชาติที่จะช่วยกันศึกษาโดยไม่แยกเพศ มหาวิทยาลัยบางแห่งได้ทดลองจัดที่พักลักษณะนี้ โดยมีอาคารหอพักนิสิตนักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิงเชื่อมต่อกันใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกันบางส่วน เช่น ห้องอาหาร และการบริการ

3. ศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living-Learning Center) การจัดที่พักลักษณะนี้มีความมุ่งหมายเพื่อให้โอกาสนิสิตนักศึกษาได้ใช้ความพยายามศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยปราศจากอุปสรรคขวางกั้นใดๆ แนวคิดการจัดที่พักแบบศูนย์ศึกษาและอาศัยเป็นแนวคิดที่สนับสนุนประสบการณ์การเรียนรู้ตลอดชีวิต เรียนรู้ตามอัธยาศัย ส่วนประกอบสำคัญของการจัดที่พักแบบนี้ คือ

3.1 มีโปรแกรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาตามความต้องการของนิสิตศึกษา

3.2 มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์จัดการโปรแกรม

3.3 มีสิ่งอำนวยความสะดวกทุกประการที่ถูกออกแบบมาเพื่อสนองตอบต่อกลุ่มผู้พักอาศัยเป็นสำคัญ

4. ที่พักแห่งความร่วมมือร่วมใจ (Co-Op Housing) การจัดที่พักลักษณะนี้เป็นการจัดที่พักโดยให้นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยร่วมมือร่วมใจประสานสามัคคีจัดการบริหารงานกันเอง ภายใน การจัดที่พักลักษณะนี้เป็นที่พอใจของนิสิตศึกษาที่มีรายได้น้อย ซึ่งจะต้องช่วยกันทำงาน

นับตั้งแต่การทำความสะอาด การดูแลทั่วไป ปัจจัยสำคัญของการจัดที่พักลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับผู้นำเป็นสำคัญ

5. ระบบชุมชนย่อย (Housing System) การจัดที่พักลักษณะนี้เป็นการจัดแบบเน้นการสร้างชุมชนหรือกลุ่มย่อยๆ ภายในอาคารที่พักที่มีอยู่แล้ว โดยอาจแบ่งเป็นหน่วยย่อยประมาณกลุ่มละ 40-80 คน แล้วตั้งชื่อกลุ่ม การจัดกลุ่มลักษณะเช่นนี้จะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ภายในกลุ่มได้ง่ายขึ้น และกลุ่มนี้สามารถเปลี่ยนและสร้างขึ้นใหม่ได้ทุกภาคเรียน

การจัดหอพักนิสิตนักศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ประการ คือ the three "P" S ประกอบด้วย Plant หมายถึง สถานที่พักอาศัยที่จัดความคุ้มครองให้แก่ผู้พักอาศัยและทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้น เป็นสถานที่ที่ผู้อาศัยสามารถเดินทางไปมาได้ตลอด 24 ชั่วโมง พร้อมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ People หมายถึง ผู้พักอาศัยในหอพักคือ นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ การจัดหอพักต้องคำนึงถึงบุคคลเหล่านี้โดยพยายามให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างดี และ Pursuits หมายถึง กิจกรรมของผู้พักอาศัยที่เกิดขึ้นภายในหอพัก ซึ่งหอพักควรสร้างบรรยากาศทางวิชาการ โดยการนำคณาจารย์เข้ามาพักอาศัยร่วมกับนิสิตนักศึกษาในหอพัก จัดห้องสมุด ห้องเรียน การแสดง และการอภิปราย เป็นต้น นอกจากนี้โครงการและกิจกรรมต่างๆ ควรมีการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมอยู่เสมอ และควรมีการจัดระบบการสื่อสารภายในหอพัก เช่น การแจ้งข่าว หรือประกาศให้ผู้พักอาศัยทราบถึงกิจกรรม และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหอพัก (วุฒิพล สกลเกียรติ. 2524 : 19 ; อ้างอิงจาก Fairchild. nd.)

ประเภทของหอพัก

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 113 - 114) ได้แบ่งที่พักอาศัยของนิสิตนักศึกษาออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ หอพักที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการเอง และหอพักเอกชน สำหรับหอพักที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการมี 4 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทห้องพักและอาหาร หมายถึง ลักษณะของหอพักที่จัดแบ่งเป็นห้องๆ ให้ นิสิตนักศึกษาได้พักอาศัย โดยมีเครื่องเรือนที่จำเป็น เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ เตียง เป็นต้น และมีการจัดบริการด้านการรักษาความสะอาดและบริการอาหาร
2. ประเภทห้องชุด เป็นหอพักที่ประกอบด้วยห้องรับแขก ห้องครัว ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องอื่นๆ ตามสมควร แต่ไม่มีบริการอาหาร หอพักประเภทนี้เหมาะสำหรับนิสิตนักศึกษาที่มีครอบครัวแล้วและนำครอบครัวมาอยู่ด้วยในขณะศึกษา
3. ประเภทช่วยกันทำงาน เป็นหอพักของมหาวิทยาลัยที่มีนโยบายฝึกให้นิสิตนักศึกษารับผิดชอบร่วมกันในการเป็นพ่อบ้านแม่บ้านโดยเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษากลุ่มละ

ประมาณ 10 คน อยู่ในหอพักเล็กๆ ซึ่งจัดเป็นบ้าน 1 หลัง มีห้องครัว ห้องรับแขก ห้องน้ำ มีเตาไฟฟ้าและน้ำประปา โดยนิสิตนักศึกษาที่พักอยู่ต้องช่วยกันทำความสะอาดและร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

4. หอพักประเภทบ้านเคลื่อนที่เป็นหอพักที่จัดอย่างกระจัดกระจาย ประหยัดเนื้อที่สามารถบรรจุห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ และห้องนอน ไว้ในบ้านสี่เหลี่ยมผืนผ้าเล็กๆ เหมาะสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพราะต้องการที่อยู่เป็นเอกเทศมีความเป็นส่วนตัว นิยมจัดหอพักลักษณะนี้ในต่างประเทศ

ส่วนหอพักเอกชนก็จัดในลักษณะเดียวกับหอพักของมหาวิทยาลัย แต่อาจมีประเภทให้เช่าห้องในบ้านของตนเองหรือให้เช่าบ้านทั้งหลังก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเจ้าของ

สำเนา ขจรศิลป์ (2539 : 168 - 171) ได้กล่าวถึง ประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษาไว้ 10 ประเภท ดังนี้

1. ดอร์มิตอรี (Dormitory) เป็นหอพักรุ่นแรกที่มีขนาดเล็ก สถาบันอุดมศึกษาสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการแก่นิสิตนักศึกษาด้านที่พัก อาหาร และการอบรมระเบียบวินัย

2. เรสซิเดนซ์เฮลล์ (Residential Hall) เป็นหอพักนิสิตนักศึกษาที่มีขนาดใหญ่สามารถรับนักศึกษาเข้าพักอาศัยได้มากกว่า 1,000 คน หอพักประเภทนี้มีบุคลากรรับผิดชอบดำเนินงานหอพักสองฝ่ายคือ ฝ่ายจัดการด้านที่พักและอาหาร และฝ่ายที่ปรึกษามีหน้าที่ดูแลให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่นิสิตนักศึกษา จึงทำให้การพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพักได้ดี

3. แฟรเทอรินิตี้ (Fraternity) เป็นหอพักนิสิตนักศึกษาชาย เริ่มก่อตั้งครั้งแรกในปี ค.ศ. 1776 โดยผู้ปกครองนักศึกษากลุ่มที่มีฐานะดีได้รวบรวมเงินจัดตั้งหอพักขึ้นที่วิทยาลัยวิลเลียมและแมรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุตรของตนพักอาศัยภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อให้พ้นจากการปกครองอย่างเข้มงวดจากหอพักของมหาวิทยาลัย

4. เซอรอริตี้ (Sorority) เป็นหอพักที่มีลักษณะการก่อตั้งและวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับแฟรเทอรินิตี้ แต่เป็นหอพักสำหรับนิสิตนักศึกษาหญิง ตั้งขึ้นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยเวอร์มอนท์

5. หอพักแบบช่วยเหลือกันเอง (Cooperative Housing) เป็นหอพักประเภทประหยัด นิสิตนักศึกษาต้องช่วยกันดำเนินกิจการหอพักเองทั้งหมด นิสิตนักศึกษาที่อาศัยในหอพักประเภทนี้ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวยากจนต้องทำงานช่วยเหลือตนเอง

6. หอพักสหศึกษา (Educational Housing) เป็นหอพักที่นิสิตนักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิงพักอาศัยอยู่ในหอพักเดียวกันมี 3 แบบ คือ

ก. หอพักขนาดใหญ่มีสองอาคาร มีห้องอาหารอยู่ระหว่างกลาง นิสิตนักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิงพักอาศัยอยู่คนละอาคารแต่ใช้ห้องอาหารร่วมกัน

ข. นิสิตนักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิงพักอยู่ในอาคารเดียวกันแต่อยู่คนละชั้นของอาคาร ใช้ห้องอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกัน

ค. นิสิตนักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิงพักอยู่ในชั้นเดียวกันแต่อยู่คนละห้อง ใช้ห้องอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ร่วมกัน

7. ศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living Learning Center) เป็นหอพักที่เน้นการส่งเสริมการศึกษา ตัวอาคารมีขนาดใหญ่แยกออกเป็นสองส่วนสำหรับเป็นที่พักนิสิตนักศึกษาชายส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งเป็นที่พักนิสิตนักศึกษาหญิง มีห้องอาหารอยู่ระหว่างกลางภายในอาคารมีชั้นเรียนหลายชั้น มีห้องปฏิบัติการ และห้องทำงานของอาจารย์ การจัดที่พักออาศัยและชั้นเรียนอยู่ในอาคารเดียวกันก็เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาในศูนย์ที่พักและอาศัยได้เข้าชั้นเรียนด้วยความสะดวกสบาย นอกจากเรื่องการศึกษาแล้วหอพักประเภทนี้ยังจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาในรูปแบบต่างๆ

8. หอพักสำหรับผู้เรียนประจำ เป็นหอพักที่ได้รับแนวความคิดจากมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษที่ให้ผู้อยู่ประจำเป็นหอพักที่มีขนาดใหญ่อาจเป็นอาคารสองถึงสี่หลังติดต่อกัน ภายในอาคารมีที่ทำการของคณะวิชา ชั้นเรียน ห้องทำงานอาจารย์ ห้องสมุด ที่พักออาศัยของอาจารย์และนักศึกษา หอพักประเภทนี้มุ่งให้การอบรมแก่นิสิตนักศึกษาทั้งด้านการศึกษาวิชาชีพ ทักษะในสังคมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

9. ห้องเช่าในวิทยาเขต (University Apartment) เป็นอาคารที่มีลักษณะเป็นห้องแถวสองชั้น สร้างขึ้นในบริเวณวิทยาเขต เพื่อให้นิสิตนักศึกษาที่มีครอบครัวเช่าพักออาศัยได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างสะดวกสบาย โดยมหาวิทยาลัยคิดค่าเช่าห้องพักรู้กว่าหอพักของเอกชน

10. หอพักภายนอกวิทยาเขต (Off Campus Housing) เป็นหอพักหรือบ้านเช่าของเอกชนซึ่งตั้งอยู่ภายนอกวิทยาเขต สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหอพักเอกชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงสถาบันไว้บริการแก่นิสิตนักศึกษา

และจากงานวิจัยของ มนตรี แยมกสิกร (2542 : 73) ได้ศึกษารูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า ประเภทของหอพักนิสิตนักศึกษาในประเทศไทยสามารถจำแนกเป็น หอพักส่วนกลางทั่วไปและหอพักเฉพาะวิชา หอพักแบ่งตามระดับการศึกษา หอพักแยกเพศชายหญิงโดยการแยกอาคารออกจากกันโดยเด็ดขาดและหอพักนานาชาติจัดเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา

แนวคิดและประเภทการจัดหอพักในสถาบันอุดมศึกษามีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับปณิธาน ความมุ่งหมาย และสภาพการณ์ของสถาบัน แนวคิดการจัดหอพักที่สำคัญ ได้แก่ การจัดบริการหอพักเพื่อการศึกษาาร่วมกัน เพื่อเป็นศูนย์ศึกษาและอาศัย เพื่อความร่วมมือร่วมใจ และระบบชุมชนย่อย ส่วนประเภทของหอพักที่จัดบริการสามารถจำแนกได้ตามวัตถุประสงค์

ขนาด ฐานะ และสถานะภาพของผู้พักอาศัย ได้แก่ แบบดอร์มิตอรี เรสซิเดนซ์ เชียลฮอลล์ ศูนย์ศึกษาและอาศัย แฟรเทอร์นิตี เซอร์อริที และแบบห้องเช่าในวิทยาเขต เป็นต้น

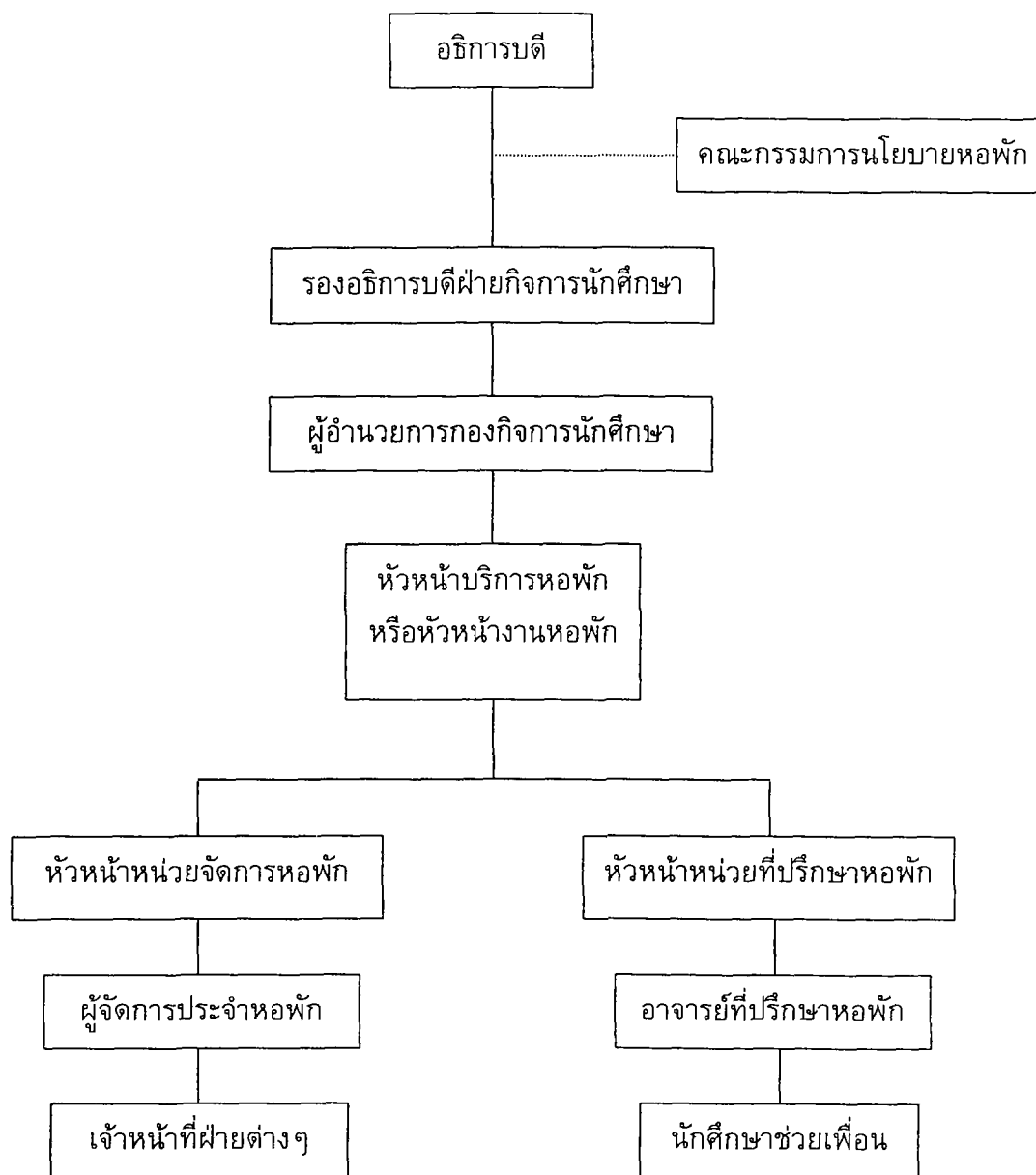
การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดบริการหอพักด้านการบริหาร

การบริหารงานหอพักต้องใช้ความรู้ทั้งด้านกิจการนักศึกษาและการจัดการควบคู่กัน เพื่อให้การบริหารงานหอพักบรรลุวัตถุประสงค์ ประเด็นสำคัญของการบริหารงานหอพัก ประกอบด้วย การจัดองค์การ การจัดบุคลากร และการดำเนินงาน (สำเนา ขจรศิลป์. 2539 : 179 - 198) ดังนี้

1. การจัดองค์การ

การจัดองค์การภายในหอพักจำเป็นต้องจัดสายการบังคับบัญชาของแต่ละงาน ให้ชัดเจน โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่มีนิสิตนักศึกษาพักอาศัยในหอพักเป็นจำนวนมาก อาจแบ่งองค์การภายในออกเป็น 2 แผนก คือ แผนกจัดการหอพักและแผนกที่ปรึกษาหอพัก (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ก : 14) ดังที่ สำเนา ขจรศิลป์ (2539 : 184) ได้จัดโครงสร้าง สายการบังคับบัญชาของหอพักในสถาบันอุดมศึกษา ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนผังแสดงการจัดองค์กรและสายการบังคับบัญชาของหอพัก

(สำเนาฯ ขจรศิลป์. 2539 : 184)

จากภาพประกอบ 1 หน่วยจัดการหอพักมีหน้าที่จัดการด้านที่พัก จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและจัดระบบรักษาความปลอดภัย โดยมีหัวหน้าหน่วยจัดการหอพักเป็นผู้รับผิดชอบ มีเจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่อาคารสถานที่และเจ้าหน้าที่พัสดุเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนหน่วยที่ปรึกษาหอพักมีหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษา และให้คำปรึกษาแก่กรรมการหอพักในการจัดกิจกรรมของหอพัก

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 118 - 119) กล่าวว่า หอพักของมหาวิทยาลัย โดยทั่วไปแบ่งระบบบริหารงานออกเป็น 2 สำนักงาน ดังนี้

ก. สำนักงานใหญ่ ประกอบด้วยงานที่สำคัญ คือ

1. งานธุรการ มีหน้าที่รับใบสมัคร ได้ตอบจดหมาย จัดหอพัก จัดนิสิตนักศึกษา เข้าพักอาศัย
2. งานบุคลากร มีหน้าที่ดูแลเจ้าหน้าที่ คณงาน และช่างเทคนิคที่ทำงานในหอพัก
3. งานสวัสดิการ มีหน้าที่ดูแลการจัดบริการ และกิจกรรมต่างๆ
4. งานการเงิน มีหน้าที่เก็บเงิน ออกใบเสร็จ คำนวณค่าประกัน รับเรื่องขอผ่อนผัน การชำระเงิน
5. งานซ่อมแซมและบำรุงรักษา มีหน้าที่ดูแลอุปกรณ์ไฟฟ้า น้ำ สนาบหยู้า และ อาคารสถานที่

ข. สำนักงานย่อยประจำแต่ละหอพัก

หอพักจำเป็นต้องมีสำนักงานประจำหอพัก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้พักอาศัย โดยมีเจ้าหน้าที่อย่างน้อย 1 คน ที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาเป็นผู้ประสานงานระหว่างสำนักงานใหญ่และสำนักงานย่อย มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1. ติดต่อประชาสัมพันธ์
2. ปฏิบัติงานด้านธุรการ รับใบสมัครเข้าอยู่หอพัก ประสานงานกับสำนักงานใหญ่
3. ควบคุมคณงาน ภารโรง และเจ้าหน้าที่อื่นๆ
4. คุมกุญแจห้องพักทั้งหมด
5. ดูแลอุปกรณ์ต่างๆ ในหอพัก เช่น อุปกรณ์กีฬาในร่ม อุปกรณ์กีฬากลางแจ้ง และอุปกรณ์ของหอพักทั้งหมด
6. ดูแลอุปกรณ์อำนวยความสะดวกของหอพัก เช่น พัดลม วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์
7. ดูแลความสะอาดและความสงบเรียบร้อยภายในหอพัก

2. การจัดบุคลากร

ปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงานหอพักคือบุคลากร ในการจัดบริการหอพักประกอบด้วยบุคลากรประจำสองฝ่ายคือ ฝ่ายจัดการหอพักและฝ่ายที่ปรึกษาหอพัก โดยบุคลากรฝ่ายจัดการหอพักต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการด้านบริการ เช่น การจัดการโรงแรม

ส่วนบุคคลลาการฝ่ายที่ปรึกษาหอพักต้องมีความรู้ด้านพฤกษศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการสอนหรือการให้คำปรึกษา (ทบทวนมหาวิทยาลัย. 2541ก : 14)

สำเนา วิจารณ์ (2539 : 185 - 193) กล่าวว่า บุคลากรประจำหอพักควรมีคุณสมบัติและหน้าที่ดังนี้

1. หัวหน้าบริการหอพัก ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการ มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ และมีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบการบริหารหอพักให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หอพัก

2. หัวหน้าหน่วยจัดการหอพัก ควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการจัดการหอพัก หรือการจัดการโรงแรม มีหน้าที่จัดการงานของหอพักให้มีประสิทธิภาพ

3. ผู้จัดการประจำหอพักมีคุณสมบัติคล้ายกับหัวหน้าหน่วยจัดการหอพัก แต่มีขอบเขตความรับผิดชอบเฉพาะหอพักที่ประจำอยู่เท่านั้น

4. หัวหน้าหน่วยที่ปรึกษาหอพัก ควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการให้คำปรึกษา และการพัฒนานิสิตนักศึกษา มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและพัฒนานิสิตนักศึกษาในหอพัก

5. อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก ควรเป็นอาจารย์จากสาขาจิตวิทยา สาขาวิชาการแนะแนว หรือสาขากิจการนักศึกษา ทำหน้าที่ดูแลให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาในหอพัก สำหรับบุคคลที่หอพักต้องการจ้างเข้ามาทำหน้าที่ที่ปรึกษาควรเป็นผู้ที่จบการศึกษาในสาขาเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก หรืออาจใช้นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาดังกล่าวทำหน้าที่นี้ก็ได้

6. นักศึกษาผู้ช่วย ควรเป็นนิสิตนักศึกษาที่มีความประพฤติดี มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความสนใจในการทำงานเป็นนักศึกษาผู้ช่วย รู้กฎระเบียบของสถาบัน มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน มีทักษะในการให้คำปรึกษาพอสมควร มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ให้ข้อมูลแก่นิสิตนักศึกษา รายงานปัญหาต่างๆ ของหอพักให้อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักทราบ และปฏิบัติงานตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาหอพักมอบหมาย โดยทั่วไปอัตรานักศึกษาผู้ช่วยต่อนิสิตนักศึกษาในหอพักคือ 1 : 70 - 100 คน

อัฟคราฟท์ (จุฑารัตน์ ทับทอง. 2538 : 37 - 39 ; อ้างอิงจาก Upcraft. 1982)

กล่าวว่า บุคลากรที่ดูแลหอพักต้องเป็นนักวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ ที่มีความรู้ระดับปริญญาตรี มีความสามารถที่จะเป็นทั้งที่ปรึกษาและนักแนะแนว สามารถจัดทำโครงการต่างๆ ในหอพัก เป็นผู้รักษาระเบียบวินัยและเป็นผู้นำ มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา เป็นผู้กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม กิจกรรมสันทนาการ กิจกรรมวิชาการ และเป็นแหล่งข้อมูล คือสามารถแนะนำข้อมูลบางอย่างเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ดูแลความปลอดภัยและรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณหอพัก และจากงานวิจัยของ นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ (2532 : 91)

ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่าการบริหารงานหอพักควรมีบุคลากรที่มีความรับผิดชอบทำงานเต็มเวลา

3. การดำเนินงาน

✓ สำเนา ขจรศิลป์ (2539 : 194 - 196) กล่าวว่า การดำเนินการจัดการบริการหอพักต้องยึดวัตถุประสงค์และนโยบายเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการพิจารณานิสิตนักศึกษาเข้าพักอาศัยสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปให้สิทธิการพักอาศัยแก่นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดก่อนนิสิตนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้สถาบัน ส่วนในแง่ของการพัฒนาหอพักได้จัดให้นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งทุกคนมีโอกาสพักอาศัยอย่างน้อยหนึ่งปี และได้กล่าวถึงลักษณะของนิสิตนักศึกษาที่ควรได้รับการพิจารณาเข้าพักดังนี้

1. ผู้ที่ร่างกายไม่อยู่ในสภาพที่จะเดินทางจากที่พักเข้าชั้นเรียนได้สะดวก
2. ผู้ที่ต้องศึกษาเล่าเรียนภาคปฏิบัติในเวลากลางคืน เช่น นักศึกษาแพทย์

นักศึกษาพยาบาล

3. ผู้ที่ต้องดูแลงานทดลองเพื่อการศึกษาในเวลากลางคืน
4. ผู้ที่เป็นนักกีฬาของสถาบัน
5. ผู้นำนักศึกษาระดับประธานชมรมกิจกรรมขึ้นไป
6. ผู้ที่ทำงานให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องใช้เวลาค่าคืนเพื่อปฏิบัติหน้าที่

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 113) กล่าวว่า การจัดนิสิตนักศึกษาเข้าพักอาศัยในแต่ละห้องเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะถ้าเป็นหอพักนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีควรจัดนิสิตนักศึกษาเข้าพักห้องละ 3 - 4 คน เนื่องจากธรรมชาติของนิสิตนักศึกษาระดับนี้ชอบเข้ากลุ่มเพื่อน ชอบสนุกสนาน การอยู่ร่วมกันหลายคนจึงไม่มีปัญหา ส่วนการจัดนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องเป็นห้องเดี่ยวเพราะนิสิตนักศึกษาต้องการความเงียบสงบเพื่ออ่านหนังสือและทำรายงาน

จากงานวิจัยของ อำพร เดชก้อง (2533 : 88) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า ลักษณะการจัดหอพักนักศึกษา มีลักษณะการจัดที่เหมาะสมอย่างยิ่ง คือ มีหลักเกณฑ์การจัดนักศึกษาเข้าอยู่อย่างชัดเจน นักศึกษาทุกคนควรมีสิทธิเข้าอยู่หอพักตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และการจัดนักศึกษาเข้าพักในหอพักแต่ละอาคารควรคละกันทุกคณะและชั้นปีโดยแยกตามเพศ ส่วนบารอนและคณะ (สำเนา ขจรศิลป์. 2542 : 83 ; อ้างอิงจาก Baron and others. 1976) ได้เปรียบเทียบระหว่างห้องพักที่ให้นิสิตนักศึกษาพักอาศัยอยู่ห้องละสองคนกับอีกห้องหนึ่งให้อยู่

ห้องละสามคน พบว่า จำนวนนิสิตที่พักอาศัยในแต่ละห้องทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อนิสิตนักศึกษา ซึ่งนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่สามคนมีความวุ่นวายสับสนมาก ทำให้มีผลกระทบต่อการเรียน นิสิตนักศึกษาต้องใช้ความพยายามที่จะปรับตัวและใช้เวลาอยู่ในห้องน้อยลง นอกจากนี้จากงานวิจัยของ อำพร เดชก้อง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่ารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ 1) ปรัชญาของหอพัก คือ การเพิ่มพูนปัญญา พัฒนาอารมณ์ มุ่งส่งเสริมความรู้ความสามารถ และควมมีคุณธรรมจริยธรรม 2) ประเภทของหอพักควรแยกหอพักนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงออกจากกัน ซึ่งอาจตั้งอยู่ในหรือนอกมหาวิทยาลัยบริเวณใกล้เคียงกัน ส่วนการดำเนินงานอาจให้เอกชนหรือมหาวิทยาลัยดูแล 3) เปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนได้รับสิทธิเข้าอยู่ตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด 4) ระบบการบริหารงานหอพักให้มีสำนักงานหอพักมหาวิทยาลัย และสำนักงานย่อยประจำหอพักแต่ละอาคารโดยมีเจ้าหน้าที่ประจำหอพัก 5) การดำเนินงานควรประกอบด้วย การวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัดบุคลากร การวินิจฉัยสั่งการ การประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงานและการงบประมาณ และกมลเศ อิมโอชา (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเชิงประเมินหอพักศึกษิตินิเวศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : การวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า การบริหารงานหอพักมีการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการจำนวน 2 ชุด คือ คณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการบริหารหอพัก มีผู้จัดการเป็นผู้รับผิดชอบฝ่ายจัดการและได้วิเคราะห์ตามหลักการบริหารพบว่าควรมีการปรับปรุงด้านการวางแผนของคณะกรรมการนโยบาย การจัดแบ่งหน้าที่ การประสานงานในฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาและฝ่ายจัดการ ส่วนการจัดบุคลากร การสั่งการ การรายงานและงบประมาณให้เป็นไปตามหลักการบริหาร ในด้านการดำเนินงานหอพักสามารถดำเนินงานในลักษณะธุรกิจการให้บริการที่มีได้แสวงหากำไรสามารถเลี้ยงตัวเองได้คุ้มค่างกับการลงทุนแต่ยังขาดความรวดเร็ว นอกจากนี้นิสิตทุกคนมีสิทธิในการเข้าพักอาศัย โดยเกณฑ์การพิจารณาการเข้าพักเป็นระบบหมุนเวียนทุกปี

การจัดบริการหอพักด้านกายภาพ

บริเวณที่ตั้งของหอพักควรแยกออกจากที่ดินของการใช้ประโยชน์แห่งอื่นเพราะทำให้สะดวกในการวางผัง อาคารหอพักควรตั้งอยู่ในบริเวณที่กว้างขวางเหมาะสมกับโครงการในปัจจุบัน และสามารถขยายได้ในอนาคต มีความปลอดภัย สวยงาม อยู่ในบริเวณที่ก่อให้เกิดปัญหาการจราจรน้อยที่สุด โดยแยกทางรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และทางเท้าออกจากกันสามารถใช้พื้นที่เพื่อการจัดกิจกรรมและสันทนาการ จัดส่วนที่เสียงดังและเจียบบงออกจากกันภายในอาคารคำนึงถึงการระบายอากาศ แสงสว่าง ควรสร้างด้วยวัสดุอย่างดี และผังอาคารสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม (Seagers. 1961 : 5)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523 : 59) ได้กำหนดมาตรฐานในการก่อสร้างอาคารหอพักไว้ดังนี้

1. เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กมีความสูงไม่เกิน 4 ชั้น
2. ห้องพักสามารถบรรจุนิสิตนักศึกษาได้ 4 คน ขนาดของห้องพัก กำหนดเนื้อที่ให้ 7 ตารางเมตร/คน สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย (2541ก : 14)
3. ห้องน้ำ ห้องส้วม กำหนดเนื้อที่ให้ 1 ตารางเมตร/คน
4. ห้องพักผ่อนภายในหอพัก กำหนดเนื้อที่ให้ 2 ตารางเมตร/คน (คิดจาก 20% ของนิสิตนักศึกษาในหอพัก)
5. ห้องซักเสื้อผ้า กำหนดเนื้อที่ให้ 10 ตารางเมตร/คน
6. ห้องเก็บของ กำหนดเนื้อที่ให้ 10% ของพื้นที่ทั้งหมดในหอพัก
7. ระเบียงทางสัญจร กำหนดให้ไม่เกิน 25% ของพื้นที่ทั้งหมด

เชียราและคอลเลนเดอร์ (วิชา เพชรขาว. 2531 : 21 ; อ้างอิงจาก Chiara and Callender. 1973) เสนอแนะว่าภายในอาคารหอพักควรประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ห้องพักนิสิตนักศึกษา ควรเป็นห้องสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีพื้นที่เพียงพอสำหรับวางเฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สอยอื่นๆ โดยทั่วไปขนาดห้องพัก 1 คน ใช้พื้นที่ประมาณ 90-120 ตารางฟุต และขนาดห้องพัก 2 คน ใช้พื้นที่ประมาณ 140-180 ตารางฟุต
2. ห้องอาบน้ำ ห้องสุขา จัดได้ 2 ลักษณะ คือ ใช้ระบบรวมหรือใช้แยกเฉพาะห้องพัก การจัดระบบรวมได้กำหนดความเหมาะสมไว้ดังนี้
 - 2.1 ห้องสุขา ผู้ชาย 1 ที่/10 คน ผู้หญิง 1ที่/8 คน
 - 2.2 ห้องอาบน้ำ ใช้อัตรา 1 ที่/8 คน
3. ห้องรับประทานอาหาร ควรจัดให้มีห้องอาหารรวมขนาดใหญ่ เพราะเป็นสถานที่ที่ให้โอกาสนิสิตนักศึกษาได้พบปะกัน และสามารถแยกห้องใหญ่ให้เป็นห้องย่อยๆ ได้ด้วย
4. ห้องพักผ่อนและสันทนาการ ควรมีพื้นที่เพียงพอกับจำนวนนิสิตนักศึกษาที่พักในหอพัก
5. ห้องเก็บของนิสิตนักศึกษาและอุปกรณ์ของหอพัก จะต้องมียพื้นที่เพียงพอสามารถเก็บอุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องกลอื่นๆ ของหอพัก และเป็นห้องเก็บของนิสิตนักศึกษาในช่วงปิดภาคการศึกษา

6. ทางเดินเชื่อมภายในหอพักจะต้องจัดให้สัมพันธ์กับห้องพักนักศึกษาแต่ละห้อง และควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษ ขนาดที่เหมาะสม คือ 7-25 เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่ อาคารทั้งหมดและต้องคำนึงถึงความปลอดภัยกรณีฉุกเฉิน

จากงานวิจัยของ มนตรี แยมกสิกร (2542 : 69 - 70) ได้ศึกษารูปแบบหอพักนักศึกษา สำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า การจัดหอพักให้เอื้อต่อการพักอาศัยควรมีลักษณะ ดังนี้

1. การออกแบบห้องพักต้องให้มีระบบระบายอากาศที่ดี ปริมาณแสงสว่างในห้องพัก ต้องสว่างทั่วทั้งห้องได้มาตรฐานโดยไม่ต้องเปิดไฟฟ้าในเวลากลางวัน
2. จัดห้องเป็นการเฉพาะเพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น ห้องอ่านหนังสือ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์
3. จัดสถานที่สำหรับการปฏิบัติศาสนกิจไว้ตามความจำเป็น
4. จัดบริเวณซักล้างและตากเสื้อผ้าไว้เป็นสัดส่วนอย่างเพียงพอ
5. จัดสภาพแวดล้อมรอบหอพักให้ร่มรื่นสะอาดตา
6. จัดห้องน้ำห้องส้วมไว้บริการอย่างเพียงพอตามสัดส่วนของนิสิตนักศึกษา
7. จัดสถานที่จอดรถจักรยานหรือจักรยานยนต์อย่างเพียงพอและปลอดภัย

จากงานวิจัยของ ปภากร สุวรรณธาดา (2538 : บทคัดย่อ) เกี่ยวกับความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักศึกษาที่พักในหอพักของมหาวิทยาลัย มีความพึงพอใจในเรื่องที่ตั้งเพราะมีความสะดวกในการเดินทาง และจากงานวิจัยของ อำพร เดชก้อง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า อาคารหอพักควรมีจำนวนหลายชั้นเพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ส่วน บิคแมนและคณะ (สำเนาวัชรศิลป์. 2542 : 82 ; อ้างอิงจาก Bickman and others. 1973) เห็นว่า หอพักที่มีขนาดเล็กและไม่สูงมากจะทำให้บรรยากาศทางสังคมดี มีความสนุกสนาน ผ่อนคลาย มีความเป็นมิตร และมีความอบอุ่นมากกว่าหอพักขนาดใหญ่ นอกจากนี้ พรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 124) ได้ศึกษาปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่า และนิสิตหอพักปัจจุบัน พบว่า ด้านกายภาพนิสิตหอพักปัจจุบันชายและนิสิตหอพักปัจจุบันหญิงรับรู้ปัญหาด้านอาคารสถานที่แตกต่างกัน โดยข้อที่นิสิตชายรับรู้ว่าเป็นปัญหามากคือ ความเหมาะสมของที่ตั้งและขนาดของห้องสมุดภายในหอพัก ส่วนข้อที่นิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบันรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับค่อนข้างมากคือ ความสะอาดของห้องน้ำ ห้องสุขา และสถานที่ออกกำลังกายภายในหอพัก

การจัดบริการหอพักด้านการบริการและสวัสดิการ

การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ ภายในหอพักควรตอบสนองความต้องการของนิสิตนักศึกษาทั้งร่างกายและจิตใจ ดังที่ ทบวงมหาวิทยาลัย (2541ก. 14 – 15) ได้กำหนดมาตรฐานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพัก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เตียงนอน ตู้เสื้อผ้า ที่มีคุณภาพดีพอสมควร มีจำนวนเท่ากับนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยในแต่ละห้อง โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพัก เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ น้ำดื่มที่สะอาด อุปกรณ์ซักritz และหนังสือพิมพ์รายวันให้เพียงพอความต้องการของนิสิตนักศึกษา และต้องได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีความสะอาด เป็นระเบียบอยู่เสมอ ซึ่งการจัดบริการและสวัสดิการมีส่วนช่วยสนับสนุนการเรียนของนิสิตนักศึกษา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525 : 42 - 43) ได้กล่าวถึงหลักการจัดบริการและสวัสดิการไว้ดังนี้

1. หลักการพัฒนานิสิตนักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้พัฒนาความมีระเบียบเรียบร้อย มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบและมีความคิดสร้างสรรค์สังคม
2. หลักความสะดวกสบาย โดยให้ผู้รับผิดชอบคำนึงถึงความสะดวกสบายของนิสิตนักศึกษา เช่น การจัดบริการอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นงานที่สนับสนุนความเจริญทางสมองและร่างกายของนิสิตนักศึกษา
3. หลักการประหยัด งานบางอย่างสถาบันไม่สามารถจัดให้ได้เนื่องจากเป็นความฟุ่มเฟือยก็ไม่จำเป็นต้องจัด
4. หลักการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ สิ่งที่จัดบริการควรเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ซึ่งจะให้นิสิตนักศึกษายากเรียนรู้หรือมีกำลังใจที่จะเรียนมากขึ้น
5. หลักการให้ก่อนขอ ผู้บริหารควรได้สัมผัสสภาพการณ์ๆ ด้วยตนเอง เมื่อเห็นความจำเป็นข้อใดที่สามารถจะทำได้ควรจัดให้ก่อนที่นิสิตนักศึกษาจะเรียกร้อง
6. หลักความสามัคคี สวัสดิการที่จัดขึ้นควรยึดหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ หรือสัมพันธภาพระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกันหรือนิสิตนักศึกษากับอาจารย์ เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จากงานวิจัยของ นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ (2532 : 91) เกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า หอพักควรจัดบริการห้องอ่านหนังสือที่มีหนังสือให้นิสิตนักศึกษาได้ค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน และ พรจันทร์ ส่องสกุล (2530 : 125) ได้ศึกษาปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหาร นิสิตหอพักเก่า และนิสิตหอพักปัจจุบัน พบว่า นิสิตหอพักปัจจุบันชายและนิสิตหอพักปัจจุบันหญิงรับรู้ปัญหาด้านการบริการและสวัสดิการแตกต่างกัน โดยข้อที่นิสิตหอพักชายรับรู้ว่าเป็นปัญหามาก

คือ ความสะอาดของบริการน้ำใช้ การจัดบริการน้ำดื่ม สภาพที่นอน ตู้เสื้อผ้า โต๊ะเขียนหนังสือ ภายในห้องพัก ความสะอาดของการจัดบริการรับจดหมาย ทัศนคติ พัสตุ และโทรเลข การบริการข่าวสาร หนังสือพิมพ์ การอำนวยความสะดวกเมื่อบุคคลภายนอกมาขอพบ การจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล การจัดยามดูแลทรัพย์สินและความปลอดภัย ความรวดเร็วในการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ที่ชำรุด และวันชัย ธรรมจักร (2538 : 15) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่า เอกชน : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า นักศึกษาที่พักในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชนมีความต้องการน้ำดื่ม สถานที่จำหน่ายอาหาร โทรศัพท์ และเวรยาม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการอยู่อาศัย

การจัดบริการหอพักด้านกิจกรรม

หอพักของสถาบันอุดมศึกษาระยะแรกๆ มักเน้นให้หอพักเป็นเพียงที่อยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษาเพียงอย่างเดียว ต่อมาได้เริ่มพัฒนาให้เป็นศูนย์รวมกิจกรรม (ชุมศรี ชำนาญพูด. 2541 : 23) ซึ่งกิจกรรมช่วยให้นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการด้านวิชาการ สติปัญญา สังคม การอยู่ร่วมกัน การพัฒนาตนเอง มีความเชื่อมั่นและมีจุดมุ่งหมายของตนเอง มีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เอาใจใส่บุคคลในชุมชนเพิ่มมากขึ้น และช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย (ธิดารัตน์ บุญนุช. 2543 : 3-6)

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539 : 176 - 177) กล่าวว่า การฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นมาก โครงการที่ควรฝึกอบรมนิสิตนักศึกษาในหอพัก ได้แก่ โครงการปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาหอพักใหม่ โครงการให้คำปรึกษากลุ่ม โครงการฝึกการเป็นผู้นำ โครงการฝึกสมาธิ โครงการฝึกทักษะทางสังคม เป็นต้น ในการฝึกอบรมหอพักควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษา กิจกรรมที่หอพักควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาช่วยกันจัดขึ้นมีดังนี้

- ✓ 1. กิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบและการทำงานร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตย เช่น ควรสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการประจำหอพักเพื่อประสานงานกับบุคลากรของหอพักในการจัดกิจกรรมต่างๆ
2. กิจกรรมด้านวิชาการ หอพักโดยทั่วไปจัดพื้นที่สำหรับสนับสนุนการศึกษา ได้แก่ ห้องศึกษาด้วยตนเอง ห้องฝึกอบรม เป็นต้น ซึ่งนิสิตนักศึกษาสามารถใช้สถานที่ดังกล่าวจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น สอนซ่อมเสริมวิชาพื้นฐาน

3. กิจกรรมด้านกีฬา การพักอาศัยในหอพักของสถาบันทำให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสใช้สถานที่และอุปกรณ์กีฬาอย่างเต็มที่ ควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาลเล่นกีฬาเพื่อออกกำลังกาย สร้างเจตคติที่ดีต่อกันและเสริมสร้างทักษะในการเล่นกีฬา

4. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม หอพักโดยทั่วไปมีนิสิตนักศึกษาจากภาคต่างๆ เช่น ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาอยู่ร่วมกัน จึงควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเหล่านี้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น การแต่งกาย อาหาร การละเล่นต่างๆ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ เช่น วันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา วันลอยกระทง เป็นต้น

5. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หอพักควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้ร่วมกันจัดกิจกรรมนี้ภายในสถาบัน เช่น การทำความสะอาดหรือการปลูกต้นไม้บริเวณสถาบัน จัดให้มีการประกวดความเป็นระเบียบระหว่างหอพักต่างๆ การจัดกิจกรรมประเภทนี้หอพักควรพิจารณาถึงกิจกรรมทั้งหมดของสถาบันด้วยเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนกัน

ธิดารัตน์ บุญนุช (2530 : 115 - 117) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการจัดกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์มีดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร หอพักของมหาวิทยาลัยโดยทั่วไปอยู่ในความรับผิดชอบของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ส่วนโปรแกรมทางวิชาการอยู่ในความรับผิดชอบของคณะและภาควิชาต่างๆ ดังนั้นเพื่อให้การจัดกิจกรรมของหอพักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างองค์กรที่ดูแลหอพักและองค์กรที่จัดด้านวิชาการ

2. การบูรณาการกิจกรรม การจัดกิจกรรมจำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษา เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ให้ชีวิตและให้นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมเสนอความคิดและลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์หรือบุคลากรหอพัก

3. คุณสมบัติของบุคลากรหอพัก บุคลากรที่ควบคุมหอพักควรมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา มีความเชี่ยวชาญด้านงานหอพัก ได้รับการฝึกอบรมด้านการให้คำปรึกษาและมีความรู้เกี่ยวกับองค์กรในมหาวิทยาลัยซึ่งจะช่วยให้การขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นทำได้ง่ายขึ้น

4. การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในหอพักมักไม่ได้ถูกวางแผนไว้เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม ดังนั้นหอพักจึงจำเป็นต้องวางแผนที่จะแก้ไขสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมด้านวิชาการควรมีห้องสัมมนาหรือห้องเรียน เป็นต้น

จากงานวิจัยของ มนตรี แยมกสิกร (2542 : 71 - 72) ได้ศึกษารูปแบบของหอพัก นักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า กิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา ประกอบด้วยโครงการดังนี้

1. โครงการพัฒนาทางด้านร่างกาย การปลูกฝังพัฒนาทักษะนิสัยการออกกำลังกาย การดูแลตนเอง ตลอดจนการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
2. โครงการพัฒนาด้านบุคลิกภาพมุ่งพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ การพูด และการแต่งกาย
3. โครงการพัฒนาด้านจิตใจ มุ่งส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม การสร้างสัมพันธภาพ การเอื้ออาทร ความรัก ความห่วงใยระหว่างนิสิตนักศึกษาด้วยกัน ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูและความสำนึกในหน้าที่ของลูก พ่อแม่ ครู-อาจารย์ เป็นต้น
4. โครงการพัฒนาด้านสังคม มุ่งส่งเสริมพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้รู้จักมารยาททางสังคม สามารถเข้าสังคมได้อย่างสมกับกาลเทศะและการระดมความคิดเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาสังคม
5. โครงการพัฒนาหอพักด้านสภาพแวดล้อม มุ่งส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีความรับผิดชอบ ดูแลพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหอพักร่วมกัน
6. โครงการพัฒนาทักษะด้านวิชาการ มุ่งพัฒนาทักษะที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนในมหาวิทยาลัย ทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานทางวิชาการ อาทิเช่น การพิมพ์ การเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

จากผลการวิจัยของ อำพร เดชก้อง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า กิจกรรมในหอพักควรประกอบด้วย กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมวิชาการ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวควรมีคุณค่าต่อการดำรงชีวิต ซึ่ง รัชนิบูลย์ ผิวสุพรรณ (2542 : 62 - 63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในหอพักตามทัศนะของ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรักษ์ พบว่า การจัดกิจกรรมของหอพักทำให้นิสิตต่างชั้นปีทั้งเพศชายและเพศหญิงมีโอกาสได้สนทนา สังสรรค์ ได้ดูหนังสือและทบทวนการเรียนกับเพื่อนๆ ช่วยให้นิสิตฝึกความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือชุมชน ช่วยส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยโดยการเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ พรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 126) ได้ศึกษาปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหารนิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรม ได้แก่ การเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ในด้านต่างๆ แก่นิสิตของหอพักและนิสิตขาดความอิสระในการจัดกิจกรรม อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543 : 107) ที่ศึกษาทัศนะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่

ปรึกษาหอพักต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า ปัญหาด้านกิจกรรม ได้แก่ รูปแบบกิจกรรม ช่วงเวลาการจัดกิจกรรม และการประชาสัมพันธ์ ไม่เหมาะสม

การจัดบริการหอพักด้านการรักษาความปลอดภัย

มาสโลว์ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ. 2542 : 145-147 ; อ้างอิงจาก Maslow. 1954) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ตามลำดับความสำคัญเป็น 7 ชั้น ได้แก่

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการขั้นแรกของมนุษย์ที่มีอำนาจรุนแรงกว่าความต้องการอื่น หากความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองในขั้นพึงพอใจ ก็จะมีความต้องการอื่นตามมา
2. ความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการที่พัฒนาขึ้นมาเมื่อความต้องการทางร่างกายได้รับเป็นที่พึงพอใจ เช่น ความต้องการความคุ้มครองให้ปลอดภัย ให้มีความอบอุ่น หากได้รับก็จะมีความต้องการขั้นต่อไป
3. ความต้องการด้านความรักและการยอมรับจากผู้อื่น เมื่อมีความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นแล้วบุคคลก็จะเริ่มรู้สึกอยากให้ผู้อื่นรักและยอมรับตน
4. ความต้องการการยกย่องนับถือจากตนเองและผู้อื่น เช่น ความภาคภูมิใจในความสามารถของตน รู้สึกว่าตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีคุณค่า ผู้อื่นยกย่องนับถือ หากความต้องการดังกล่าวได้รับผลดีจะช่วยให้บุคคลมีความมั่นใจในตนเอง
5. ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างถูกต้องและประสบความสำเร็จ นับเป็นความต้องการขั้นสูงของบุคคล เช่น ต้องการเป็นผู้มีความสามารถ มีชื่อเสียง สามารถแสดงความสามารถของตนให้ประจักษ์ออกไป
6. ความต้องการแสวงหาความรู้ความเข้าใจ เป็นความต้องการด้านเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ของตนให้กว้างขวางขึ้น
7. ความต้องการซาบซึ้งในสิ่งต่างๆ เช่น ต้องการความซาบซึ้งต่อสิ่งสวยงามและดีงามทั้งหลาย เช่น ดนตรี ธรรมชาติ เพื่อความสุขแห่งจิตใจของตน

จากทฤษฎีของมาสโลว์ขั้นที่ 2 คือความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการของมนุษย์ที่มีความสำคัญหลังจากได้รับการตอบสนองทางด้านร่างกายแล้ว ดังที่ ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 53) กล่าวว่า การจัดบริการหอพักให้นักศึกษาได้มีที่หลับนอนอย่างถูกสุขลักษณะและปลอดภัยถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก จากการสำรวจนักศึกษาที่อยู่หอพักของมหาวิทยาลัยและนักศึกษาที่อยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันและความจำเป็นในการพักอาศัยในอนาคต พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงความปลอดภัย

และราคาเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญมากกว่าที่ตั้งและความเจริญของหอพัก (Schuh. 1996 : 221) ซึ่งสอดคล้องกับ บีทิลและวัตสัน (Beattie & Watson. 2000 : 357) ได้สำรวจเกี่ยวกับการให้บริการที่พักออาศัย พบว่า ตัวแปรที่สามารถประเมินผลความพึงพอใจของผู้พักออาศัยคือบริการด้านความปลอดภัย บริการดูแลที่พักออาศัยและบริการอื่นๆ ที่นักศึกษาขอจากหอพัก และปภากร สุวรรณธาดา ได้ศึกษาความต้องการที่พักออาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่พักออาศัยเรียงตามลำดับความสำคัญคือความปลอดภัย ราคา ค่าใช้จ่าย และความสะอาดสบายในการพักออาศัย (ปภากร สุวรรณธาดา. 2538 : บทคัดย่อ) นอกจากนี้ วันชัย ธรรมสังการ ได้ศึกษาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ความต้องการของนักศึกษาที่พักออาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน : ศึกษากรณีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าหอพักของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมในขณะที่ศึกษา เพราะมีความปลอดภัยสูงกว่าหอพักเอกชนโดยเฉพาะความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น เงินของใช้ส่วนตัว เสื้อผ้า เครื่องใช้ และรถจักรยานยนต์ เป็นต้น (วันชัย ธรรมสังการ. 2538 : 15)

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดมาตรฐานบริการหอพักนิสิตนักศึกษาว่าต้องจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยทั้งบุคคลและทรัพย์สิน (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ก : 15) อาคารหอพักที่มีความสูงตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไปหรืออาคารสูง 3 ชั้น มีชั้นลอยและใช้พื้นที่ชั้นลอยเป็นห้องพัก เพื่อความปลอดภัยของนิสิตนักศึกษาหอพักควรจัดให้มีบันไดหนีไฟ หน้าต่างเหล็กดัดที่สามารถเปิดออกไปยังบันไดหนีไฟได้ทุกชั้น มีการติดตั้งถังดับเพลิงทุกชั้นๆ ละ 1 เครื่อง และมีการติดตั้งระบบเตือนภัยเมื่อกรณีฉุกเฉินหรือมีภัยอันตรายโดยผู้พักสามารถใช้งานได้ทันที (กรมประชาสัมพันธ์. 2541 : 28) จากงานวิจัยของ โคลเวล (Colwell. 1999 : 226) ได้ศึกษาการป้องกันอัคคีภัยในหอพักนักศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ตามกฎหมายในการป้องกันและรักษาความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัยประกอบด้วยการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากไฟไหม้ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันที่รัดกุม มีการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงให้เพียงพอ การทำแผนการอพยพหนีไฟ การชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ของหอพักได้เข้าใจถึงความสำคัญของอุปกรณ์ป้องกันไฟและการซ้อมอพยพหนีไฟด้วย และมนตรี แยมกสิกร (2542 : 70) ได้ศึกษารูปแบบหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า หอพักจำเป็นต้องจัดระบบควบคุมความปลอดภัยในการเข้า-ออกหอพักตลอด 24 ชั่วโมง

หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หอพักนิสิตชาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีหอพักนิสิตชายหลังแรกคือ “หอวัง” เดิมเป็นวังของเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารในรัชกาลที่ 5 เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้น เพื่อเป็นพระเกียรติคุณแด่สมเด็จพระบรมชนกนาถ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานวัง “วังวินเซอร์” ให้อยู่ในบริเวณของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้มีนิตที่อยู่ประจำใช้สถานที่วังวินเซอร์หรือวังกลางทุ่งเป็นหอพักตั้งแต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังมีชื่อเรียกว่าโรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีขุนสมิทอนุสรณ์ (เชียง สุยวนิช) เป็นผู้ปกครองหอพัก ในปี พ.ศ. 2465 ตำแหน่งนี้ได้ถูกเปลี่ยนเป็น “อนุสาสก์” นิสิตส่วนมากเป็นนักเรียนทุนของกระทรวงที่ประสงค์จะฝึกฝนข้าราชการให้มีความรู้ถึงระดับอุดมศึกษาไว้ใช้ในราชการได้แก่ กระทรวงมหาดไทย ต้องการนักปกครอง (รัฐศาสตร์) กระทรวงธรรมการ ต้องการครูและแพทย์ (ครุศาสตร์ และแพทยศาสตร์) กระทรวงเกษตรธิการ ต้องการนักสิกร (เกษตรศาสตร์) และกระทรวงคมนาคม ต้องการวิศวกร (วิศวกรรมศาสตร์) นิสิตที่เป็นนักเรียนทุนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหอพัก ต่อมาจำนวนนิสิตเพิ่มขึ้น ทำให้ “หอวัง” ซึ่งรับนิสิตได้ประมาณ 30 คน เพียงแห่งเดียวไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นต้องสร้างหอพักเพิ่มเติมขึ้นอีก มหาวิทยาลัยจึงได้แบ่งพื้นที่เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกบริเวณด้านตะวันออกของถนนพญาไทให้เป็นสถานศึกษา ส่วนที่สองด้านตะวันตกให้เป็นที่ตั้งของหอพักและสนามกีฬา ในปี พ.ศ. 2465 ได้สร้างหอใหม่เป็นเรือนไม้ชั้นเดียว ยาว และกันเป็นห้องคล้ายห้องแถวได้สูง 2 หลัง มีมุขตอนกลาง ชั้นล่างปูกระเบื้องซีเมนต์ตลอด หลังคามุงกระเบื้องทั้งสองหลังหันหน้าเข้าหากันมีวงเวียนและถนนตรงกลางหน้าหอทั้งสอง จึงขนานนามกันว่า “เรือนเหนือหรือหอเหนือ” และ “เรือนใต้หรือหอใต้” หอทั้งสองหลังรับนักศึกษาเข้าพักได้ 40 คน อยู่ในบริเวณที่กว้างพอสมควร และได้สงวนที่ไว้อีกแปลงหนึ่งติดกับเนื้อที่ปลูกสร้างแล้วเพื่อขยายต่อไปในอนาคต ต่อมาเมื่อมีการรื้อหอวังเพื่อสร้างกรีฑาสถานแห่งชาติ นิสิตที่พักที่หอวังต้องย้ายไปอยู่หอเหนือและหอใต้ทั้งหมดจึงทำให้คับแคบ เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องงดการสอนระยะหนึ่ง หอใหม่จำเป็นต้องปิดการให้พักอาศัยจึงกลายเป็นหอร้างชั่วคราวต่อมาตามกาลเวลา ปลายปี พ.ศ. 2489 ม.จ.รัชฎาภิเศกโสณกุล ทรงดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดีมีรับสั่งให้ซ่อมแซมหอพักดังกล่าวเพื่อให้มีนิตเข้าพักเป็นสมัยที่สอง การเปิดหอใหม่ครั้งนี้มีระเบียบการที่สำคัญต่างกับระเบียบการเดิม ในข้อที่เปิดรับเฉพาะนิสิตที่มีภูมิฐานะในส่วนภูมิภาคเท่านั้นเพราะนิตเหล่านี้เดือดร้อนในการหาที่พักอาศัยอันเหมาะสมถึงกระนั้นหอใหม่ก็รับนิสิตได้เพียง 56 คน ซึ่งไม่เพียงพอแก่นิสิตต่างจังหวัดที่ประสงค์ขอพัก

ในปี พ.ศ. 2500 รัฐบาลอนุมัติเงินอุดหนุนพิเศษเพื่อสร้างหอพักนิสิตชายเป็นโอกาสให้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้สร้าง “หอติก” ขึ้นในบริเวณหอใหม่ เป็นอาคาร 2 ชั้น แต่ละชั้นมี ห้องคู่ 33 ห้อง ชั้นล่างโล่งปูพื้นกระเบื้องหินขัด มีห้องเก็บสัมภาระ 4 ห้อง ซึ่งสามารถดัดแปลง เป็นที่ใช้ประชุมกรรมการหอได้ 1 ห้อง อาคารหลังนี้เปิดบริการเมื่อ พ.ศ. 2502 และในสมัยที่เริ่ม เปิดบัณฑิตวิทยา ส.ป.จ. (สนธิยาป้องกันร่วมกันทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) หอพักจึงได้ขยาย เพิ่มขึ้นชั้นละ 7 ห้องคู่ ด้วยงบประมาณของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียกหอนี้ว่า “หอ 1 หรือ หอชวนชม” (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2521 : 3 – 6) ต่อมาได้สร้างหอพักนิสิตชาย 4 ชั้น เรียกว่า “หอ 3 หรือ หอเฟื่องฟ้า” เปิดให้นิสิตเข้าพักอาศัยในปี พ.ศ. 2525 เมื่อ A.I.T. ได้เปิดทำ การสอนขึ้นที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จึงได้สร้างหอพักขึ้นอีก 2 หลัง โดยวิศวกรรมศาสตร์ ส.ป.อ. สำหรับนิสิตปริญญาโท เมื่อ A.I.T. ย้ายไปอยู่ที่รังสิต หอพักหลังนี้ก็อยู่ในความดูแลของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลังจากนั้นก็ถูกรื้อลงเพื่อสร้างอาคารหอพักนิสิตชาย 14 ชั้น และ ได้เปิดให้นิสิตเข้าพักอาศัยในปี พ.ศ. 2536 เรียกว่า “หอ 2 หรือ หอจำปี”

หอพักนิสิตหญิง

ในปี พ.ศ. 2492 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับเงินบริจาคจากท่านเจ้าจอมสมบูรณใน รัชกาลที่ 5 เพื่อสร้างหอพักสำหรับนิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและไม่มีที่พักใน พระนครและเป็นที่ให้การศึกษาที่นอกเหนือไปจากการศึกษาในห้องเรียน มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

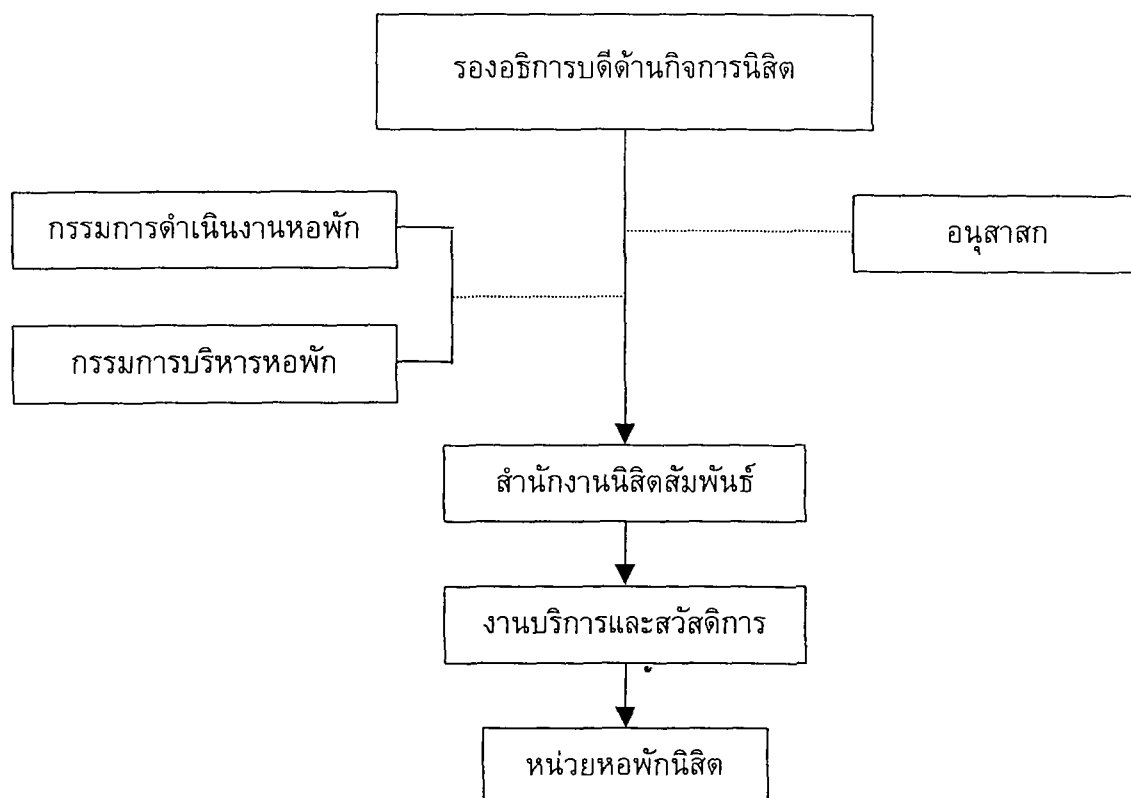
1. เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตหญิงคณะต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีความสนใจและมีพื้นความรู้ต่าง ๆ กัน ได้มาอยู่ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
2. เพื่อให้รู้จักการอยู่ร่วมกัน รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวมและสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้
3. เพื่อฝึกให้นิสิตรู้จักการปกครองตัวเองและเป็นสมาชิกในสังคม
4. เพื่อการเป็นผู้นำที่ดี

หอพักที่สร้างขึ้นประกอบด้วยหอเหนือและหอใต้มี 2 ชั้น เปิดให้นิสิตเข้าพักในปี พ.ศ. 2495 รับนิสิตได้ 75 คน ในปี พ.ศ. 2503 มหาวิทยาลัยได้สร้างอาคารกลางเชื่อมหอเหนือ และหอใต้ชั้นล่างของอาคารใช้เป็นที่รับแขกและเป็นที่รับประทานอาหารของนิสิต ชั้นบนเป็น ห้องพักนิสิตเพิ่มขึ้นอีก 14 ห้อง หอพักจึงสามารถรับนิสิตได้ 150 คน เนื่องจากหอพักมีห้อง จำนวนจำกัดไม่สามารถรับนิสิตหญิงที่มาสักรัทั้งหมดได้ จึงจำเป็นต้องมีกฎว่านิสิตแต่ละคนที่ จับสลากได้จะมีสิทธิเข้าพักในหอพักได้เพียง 1 ปี และจะจับสลากออกเมื่อสิ้นปีการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อหมุนเวียนให้นิสิตส่วนมากได้มีสิทธิเข้าพัก ในปี พ.ศ. 2513 มหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึง

ความสำคัญของการให้สวัสดิการแก่นิสิตด้านหอพักจึงมีโครงการสร้างอาคารหอพักนิสิต ได้แก่ อาคารหอพักนิสิตหญิง 14 ชั้น หรือเรียกว่า “หอพุทธาน” โดยให้เรือหอเหนือและหอใต้ ออกสร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2517 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมใยเหล็ก สามารถรับนิสิตได้ 352 คน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2521 : 3 - 8) ในปี 2526 ได้ทำการปรับปรุงให้สามารถรับนิสิตได้ 528 คน โดยจัดให้พักห้องละ 3 คน และได้ปรับปรุงหอพักนิสิตชายหอ 1 หรือ หอชวนชม และหอ 3 หรือ หอเฟื่องฟ้า เพื่อให้เป็นหอพักนิสิตหญิง (อจณรรณ จันทรเพ็ญศรี. สัมภาษณ์. 2545)

การจัดบริการหอพักนิสิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดตั้งหอพักนิสิตโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นิสิตได้อยู่ร่วมกันในที่พักที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียน การพบปะในสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบตนเองและต่อส่วนรวม สามารถดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยได้อย่างถูกต้อง เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตต่างคณะซึ่งมีพื้นความรู้และความสนใจแตกต่างกันได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจและความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเพื่อช่วยเหลือนิสิตที่มีภูมิฐานะอยู่ต่างจังหวัด ไม่มีที่พักในกรุงเทพมหานครหรือมีที่พักที่ไม่สะดวกต่อการเรียนหรือเป็นนิสิตที่มีฐานะขาดแคลน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545 : 6 - 7) ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยหอพักนิสิต พ.ศ. 2544 กำหนดให้หอพักอยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานนิสิตสัมพันธ์ และคณะกรรมการดำเนินงานหอพักนิสิต ประกอบด้วย รองอธิการบดีด้านกิจการนิสิต ผู้อำนวยการสำนักงานนิสิตสัมพันธ์ อนุสาสกหอพักนิสิตชาย อนุสาสกหอพักนิสิตหญิง ผู้แทนสำนักบริหารระบบกายภาพ ประธานนิสิตหอพักชาย ประธานนิสิตหอพักหญิง หัวหน้างานบริการและสวัสดิการ และหัวหน้าหน่วยหอพักนิสิต ซึ่งมีโครงสร้างการบริหารงานหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545 : 3)

คณะกรรมการดำเนินงานหอพักมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้ คือ ให้คำปรึกษาแก่รองอธิการบดีด้านกิจการนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินงานหอพัก พิจารณาและดำเนินงานจัดวางระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับหอพัก จัดตั้งงบประมาณของหอพักเพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย พิจารณาและลงโทษนิสิตผู้ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับหอพัก รวมทั้งพิจารณาและให้ความเห็นใดๆ อันเกี่ยวกับหอพักตามที่อนุสาสก์เสนอ

การดำเนินงานของหอพักนิสิตแบ่งออกเป็นหอพักนิสิตชายและหอพักนิสิตหญิง โดยมีอนุสาสก์หอพักละ 1 คน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ควบคุมดูแลกิจการนิสิตนักศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายและระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
2. ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ อาคารสถานที่ และทรัพย์สินของหอพักตามที่รองอธิการบดีด้านกิจการนิสิตมอบหมาย
3. จัดตั้งงบประมาณของหอพักเพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย

4. วางระเบียบ ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ และข้อแนะนำภายในหอพักที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อระเบียบของมหาวิทยาลัย

5. ให้คำปรึกษา ความคุมดูแล และยับยั้งการดำเนินงานใดๆ ของคณะกรรมการนิสิตหอพักซึ่งขัดต่อระเบียบของมหาวิทยาลัย ตลอดจนการดำเนินงานใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้หอพักนิสิตชายและหอพักนิสิตหญิงมีคณะกรรมการนิสิตหอพักละหนึ่งคณะ โดยมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตในหอพัก และให้ความเห็นใดๆ เกี่ยวกับหอพักเพื่อเสนอต่ออนุสาสก (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545 : 3 - 5)

การเข้าพักในหอพักสำนักงานนิสิตสัมพันธ์ดำเนินการประกาศรับสมัคร สำหรับนิสิตที่ไม่เคยพักในหอพักประกาศรับสมัครก่อนเปิดภาคการศึกษา ส่วนนิสิตที่พักในหอพักให้ประกาศรับสมัครประมาณเดือนมกราคมและเดือนกันยายนของทุกปี ผู้มีสิทธิสมัครเข้าพักต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ไม่มีที่พักในกรุงเทพมหานคร มีที่พักที่ไม่สะดวกต่อการศึกษา มีฐานะขาดแคลน และเป็นบุคคลที่คณะกรรมการดำเนินงานหอพักพิจารณาให้เข้าพักเป็นกรณีพิเศษ และจะต้องไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือโรคอันเป็นภัยต่อสังคม ทั้งนี้ นิสิตผู้มีสิทธิเข้าพักจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหอพักตามอัตราที่กำหนดไว้ในประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่องเกณฑ์และอัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยภาคการศึกษาปกติคนละ 3,000 บาท ภาคฤดูร้อนคนละ 1,200 บาท และค่าประกันของเสียหายแรกเข้า 400 บาท ซึ่งนิสิตจะได้รับค่าประกันของเสียหายเต็มจำนวนหรือส่วนที่เหลือเมื่อหมดสิทธิการพักในหอพักนิสิตและนิสิตดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและประกาศต่างๆ ของพัก (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545 : 7 - 9)

มหาวิทยาลัยจัดบริการหอพักให้แก่นิสิตระดับปริญญาตรีจำนวน 4 อาคาร เป็นอาคารหอพักนิสิตชาย 1 อาคาร และอาคารหอพักนิสิตหญิง 3 อาคาร (อัจฉราวรรณ จันทรพิญศรี. สัมภาษณ์. 2545) มีรายละเอียดดังนี้

1. อาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้น หรือหอชวนชม เปิดบริการให้นิสิตเข้าพักตั้งแต่ พ.ศ. 2502 เป็นอาคารสูง 2 ชั้น ชั้นล่างโล่ง พื้นปูกระเบื้องหินขัด จัดเป็นห้องพักได้ 64 ห้อง ขนาดประมาณห้องละ 15 ตารางเมตร จัดให้นิสิตเข้าพักห้องละ 3 คน การจัดการบริการภายในห้องพัก ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้เสื้อผ้า เตียงนอนและที่นอน อย่างละ 1 ชุดต่อนิสิต 1 คน การจัดการบริการภายในอาคาร ได้แก่ ที่รีดผ้าชั้นละ 1 ที่ ตู้น้ำร้อน/เย็น ชั้นละ 3 ที่ บริเวณปีกซ้าย ตรงกลาง และปีกขวา อ่างซักผ้าชั้นละ 9 อ่าง อ่างล้างหน้าชั้นละ 12 อ่าง ห้องอาบน้ำชั้นละ 12 ห้อง ห้องสุขาชั้นละ 12 ห้อง และห้อง Common room ชั้นละ 1 ห้อง โทรศัพท์ส่วนกลางชั้นละ 3 ที่ จำนวน 3 หมายเลข และช่วงเวลาเปิด - ปิดหอพัก ตั้งแต่เวลา 6.00 - 22.00 น.

2. อาคารหอพักนิสิตหญิง 14 ชั้น หรือหอพุดตาน เปิดบริการให้นิสิตเข้าพักตั้งแต่ พ.ศ. 2517 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 14 ชั้น จัดเป็นที่พัก 12 ชั้น มีจำนวนห้องพัก 173 ห้อง ขนาดประมาณห้องละ 15 ตารางเมตร จัดให้นิสิตเข้าพักห้องละ 3 คน การจัดบริการภายในห้องพัก ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้เสื้อผ้า เตียงนอนและที่นอน อย่างละ 1 ชุดต่อนิสิต 1 คน การจัดบริการภายในอาคาร ได้แก่ ที่รีดผ้าชั้นละ 1 ที่ ตู้น้ำร้อน/เย็น ชั้นละ 1 ที่ อ่างซักผ้า ชั้นละ 4 อ่าง อ่างล้างหน้าชั้นละ 12 อ่าง ห้องอาบน้ำชั้นละ 4 ห้อง ห้องสุขาชั้นละ 8 ห้อง ห้อง Common room ทุกชั้น ยกเว้นชั้น 3 โทรศัพท์ส่วนกลางจำนวน 7 หมายเลข มีลิฟท์เปิดบริการตั้งแต่เวลา 6.00 - 23.00 น. และช่วงเวลาเปิด - ปิดหอพัก ตั้งแต่เวลา 6.00 - 22.00 น.

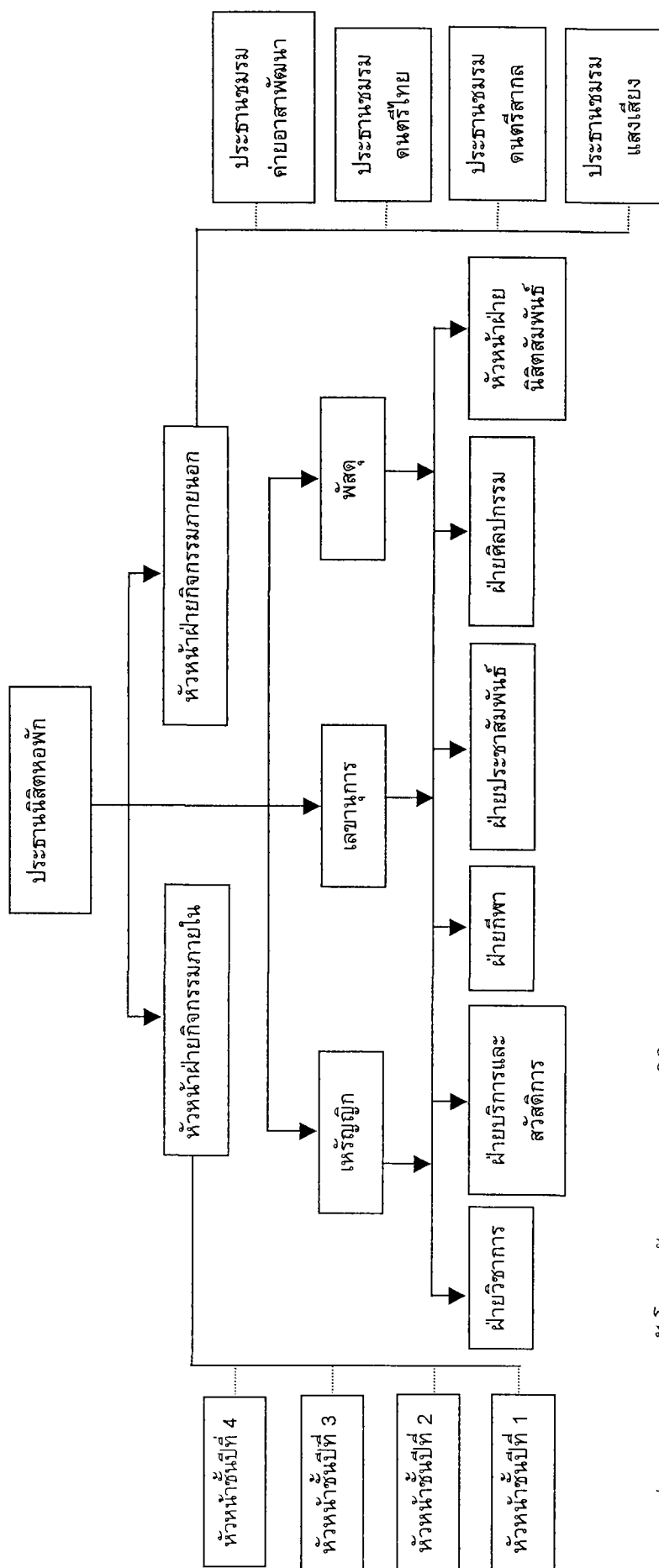
3. อาคารหอพักนิสิตหญิง 4 ชั้น หรือหอเฟื่องฟ้า เปิดบริการให้นิสิตเข้าพักตั้งแต่ พ.ศ. 2525 เป็นอาคารสูง 4 ชั้น จัดเป็นห้องพักได้ 70 ห้อง ขนาดประมาณห้องละ 20 ตารางเมตร จัดให้นิสิตเข้าพักห้องละ 4 คน การจัดบริการภายในห้องพัก ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้เสื้อผ้า เตียงนอนและที่นอน อย่างละ 1 ชุดต่อนิสิต 1 คน การจัดบริการภายในอาคาร ได้แก่ ที่รีดผ้า ชั้นละ 1 ที่ ตู้น้ำร้อน/เย็น ชั้นละ 1 ที่ อ่างซักผ้าชั้นละ 10 อ่าง อ่างล้างหน้าชั้นละ 18 อ่าง ห้องอาบน้ำชั้นละ 7 ห้อง ห้องสุขาชั้นละ 8 ห้อง ห้อง Common room ทุกชั้น และโทรศัพท์ส่วนกลางจำนวน 4 หมายเลข และช่วงเวลาเปิด - ปิดหอพัก ตั้งแต่เวลา 6.00 - 22.00 น.

4. อาคารหอพักนิสิตชาย 14 ชั้น หรือหอจำปี เปิดบริการให้นิสิตเข้าพักตั้งแต่ พ.ศ. 2536 เป็นอาคารสูง 14 ชั้น จัดเป็นห้องพักได้ 250 ห้อง ขนาดประมาณห้องละ 20 ตารางเมตร จัดให้นิสิตเข้าพักห้องละ 4 คน การจัดบริการภายในห้องพัก ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้เสื้อผ้า เตียงนอนและที่นอน อย่างละ 1 ชุดต่อนิสิต 1 คน การจัดบริการภายในอาคาร ได้แก่ ตู้น้ำเย็น ชั้นละ 1 ที่ ตู้น้ำร้อนชั้นเว้นชั้น อ่างซักผ้าชั้นละ 20 อ่าง อ่างล้างหน้าชั้นละ 11 อ่าง ห้องอาบน้ำชั้นละ 16 ห้อง ห้องสุขาชั้นละ 18 ห้อง รวมทั้งปั๊กซ่ายและปั๊กขวา ห้อง Common room 5 ชั้น คือ 2,5,8,11 และ 14 โทรศัพท์ส่วนกลางจำนวน 10 หมายเลข ลิฟท์เปิดบริการตั้งแต่เวลา 6.00 - 24.00 น. และหอพักเปิดตลอด 24 ชั่วโมง

นอกจากนี้หอพักได้จัดบริการอาหารโดยมีโรงอาหารอยู่ในบริเวณเดียวกับที่ตั้งของ อาคารหอพักนิสิตชายและหอพักนิสิตหญิง เปิดบริการทุกวัน เวลา 6.00 - 21.00 น. ร้านค้าสะดวกซื้อ เปิดบริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 7.00 - 22.00 น. วันเสาร์ เวลา 8.30 - 22.00 น. และวันอาทิตย์ เวลา 8.30 - 21.00 น. ร้านซักอบรีดเปิดให้บริการทุกวัน เวลา 8.00 - 21.00 น. และร้านถ่ายเอกสารเปิดให้บริการทุกวัน เวลา 8.00 - 20.00 น. โดยตั้งอยู่ที่ชั้นล่างอาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้น หรือหอชวนชม

การจัดกิจกรรมของหอพักดำเนินการโดยคณะกรรมการนิสิตหอพัก ประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะกรรมการหอพักนิสิตชายและผู้แทนจากคณะกรรมการหอพักนิสิตหญิง มีที่ทำการตั้งอยู่ที่ชั้น 2 อาคารสำนักงานหอพักนิสิตชาย คณะกรรมการชุดนี้ขึ้นต่อฝ่ายกิจการนิสิต มีอนุสาสกและผู้ช่วยอนุสาสกทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา แนะนำดูแลและยับยั้งการดำเนินงานใดๆ

ที่ขัดต่อระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของมหาวิทยาลัย ตลอดจนการกระทำอันอาจเป็น
 การเสื่อมเสียต่อมหาวิทยาลัย ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบวางแผน
 การดำเนินงานกิจกรรมนิสิตหอพักให้สอดคล้องและเหมาะสมเป็นไปตามวัตถุประสงค์
 พิจารณาการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์ต่อนิสิตโดยส่วนรวม
 เสนอแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการหรืออนุกรรมการชุดต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม
 เพื่อให้อนุสาสกพิจารณาจัดตั้งชมรมหรือหน่วยงานในคณะกรรมการนิสิตหอพัก และให้
 ความเห็นใดๆ เกี่ยวกับหอพักเพื่อเสนอต่ออนุสาสก ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย
 ตำแหน่งต่างๆ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนผังโครงสร้างคณะกรรมการนิสิต
(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545 : 24)

การรักษาความปลอดภัย หอพักได้จัดให้มีเวรยามรักษาความปลอดภัยประจำที่ประตูทางเข้าด้านหน้าติดถนนพญาไทและที่อาคารหอพักนิสิตชายและอาคารหอพักนิสิตหญิงตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อดูแลทรัพย์สินและคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ นิสิต และดูแลการเข้า – ออกของ นิสิตภายในอาคารหอพักซึ่งหอพักกำหนดให้นิสิตต้องแลกบัตรทุกครั้ง นอกจากนี้หอพักได้จัดให้มีระบบป้องกันอัคคีภัยโดยภายในอาคารหอพักมีบันไดหนีไฟที่สามารถใช้งานได้ทันที มีการติดตั้งสัญญาณเตือนภัย มีถังดับเพลิงทุกชั้นภายในอาคาร และจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการหอพักนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาพบว่า การบริหาร กายภาพ การบริการและสวัสดิการ กิจกรรม และการรักษาความปลอดภัยล้วนมีอิทธิพลต่อการพักอาศัยและการพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม ดังนั้นการจัดบริการด้านต่างๆ ของหอพักจึงควรพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักในสถาบันอุดมศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาทักษะของนิสิตต่อจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำแนกเป็นนิสิตชายจำนวน 805 คน และนิสิตหญิงจำนวน 931 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,736 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักเกณฑ์ของเครจจ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ด้วยความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) ได้กลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นนิสิตชายจำนวน 145 คน และนิสิตหญิงจำนวน 168 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 313 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรเพศและชั้นปี ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตชายและนิสิตหญิง จำแนกตามเพศและชั้นปี

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. นิสิตชาย		
1.1 ชั้นปีที่ 1	229	41
1.2 ชั้นปีที่ 2	165	30
1.3 ชั้นปีที่ 3	188	34
1.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	223	40
2. นิสิตหญิง		
2.1 ชั้นปีที่ 1	260	47
2.2 ชั้นปีที่ 2	209	38
2.3 ชั้นปีที่ 3	216	39
2.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	246	44
รวม	1,736	313

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถามทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการหอพักนิสิตทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษาแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักนิสิตของ พรจันทร์ ล่องสกุล (2530 : 173 - 186) นิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 151 - 159) ภิญญ ศักดิ์เพชร (2539 : 79 - 85) มนตรี แยมกสิกร (2542 : 83 - 100) รัชนิบูลย์ ผิวสุพรรณ (2542 : 78 - 82) และสิริสรณ์ ทิพทวี (2543 : 135 - 145) แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย

3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามวิธีของไลเคิร์ต (Likert) จากหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 161 - 170)

4. สร้างแบบสอบถามทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ เพศ ชั้นปี และภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 สอบถามทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แบบสอบถามที่มีข้อคำถามจำนวน 71 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารจำนวน 16 ข้อ ด้านกายภาพจำนวน 16 ข้อ ด้านการบริการและสวัสดิการจำนวน 18 ข้อ ด้านกิจกรรมจำนวน 10 ข้อ และด้านการรักษาความปลอดภัยจำนวน 11 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านมีแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักของคะแนนสำหรับแบบสอบถามทักษะของนิสิตไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์เพื่อการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง นิสิตมีความเห็นว่าการจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง นิสิตมีความเห็นว่าการจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง นิสิตมีความเห็นว่าการจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง นิสิตมีความเห็นว่าการจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง นิสิตมีความเห็นว่าการจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อพิจารณาความครอบคลุมในเนื้อหา สำนวน และภาษาที่ใช้เพื่อให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไข แล้วนำเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทอีกครั้ง

8. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตที่พักในหอพักนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน จำนวน 50 คน แล้วทำการวิเคราะห์หาอำนาจจำแนก (Discrimination Power) เป็นรายข้อด้วยวิธีการแบ่งออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ กลุ่มละ 25% แล้วทดสอบที (t-test) โดยเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 1.71 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์สูงไว้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผลการวิเคราะห์ได้ข้อคำถามที่ค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 1.71 จำนวน 65 ข้อ ส่วนข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 1.71 ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงภาษาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ได้ข้อคำถามซึ่งมีความสมบูรณ์จำนวน 68 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการบริหารจำนวน 15 ข้อ ด้านกายภาพจำนวน 15 ข้อ ด้านการบริการและสวัสดิการจำนวน 18 ข้อ ด้านกิจกรรมจำนวน 10 ข้อ และด้านการรักษาความปลอดภัยจำนวน 10 ข้อ (ภาคผนวก ข)

9. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient : α) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1984 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .94

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตในหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือรับรองถึงรองอธิการบดีด้านกิจการนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 313 ฉบับ สำหรับนิสิตชายจำนวน 145 ฉบับ และนิสิตหญิงจำนวน 168 ฉบับ แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนโดยไปรับด้วยตนเอง ซึ่งได้รับคืนจากนิสิตชายจำนวน 140 ฉบับ และนิสิตหญิงจำนวน 165 ฉบับ รวมทั้งสิ้นจำนวน 305 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.44 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนที่มีความสมบูรณ์

สถานภาพ	จำนวนแบบสอบถาม		ร้อยละ
	ส่งไป	ได้รับคืน	
1. นิสิตชาย			
1.1 ชั้นปีที่ 1	41	39	95.12
1.2 ชั้นปีที่ 2	30	29	96.67
1.3 ชั้นปีที่ 3	34	34	100.00
1.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	40	38	95.00
2. นิสิตหญิง			
2.1 ชั้นปีที่ 1	47	46	97.87
2.2 ชั้นปีที่ 2	38	38	100.00
2.3 ชั้นปีที่ 3	39	37	94.87
2.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	44	44	100.00
รวม	313	305	97.44

3. นำมาแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วให้คะแนนตามคำแนะนำของตัวเลือกที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ในการคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และการทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (t-test for One Sample) ส่วนข้อคำถามปลายเปิดผู้วิจัยบันทึกความคิดเห็นที่สอดคล้องกันแล้วนำไปแจกแจงหาค่าความถี่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 1 เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิตินิจในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ

ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตาม ชั้นปีและภูมิภาค โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Ferguson. 1981 : 308)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 3 เพื่อประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 โดยการใช้การทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (t-test for One Sample)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่และนำเสนอผลเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (Ferguson. 1981 : 49)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981 : 68)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการทดสอบที (t-test) เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 130-133)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach. 1984 : 161)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Ferguson. 1981 : 308)

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติกับเกณฑ์ โดยใช้การทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (t-test for One Sample)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้การแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมุติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ 5 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรชั้นปีและภูมิภาค โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยโดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีและภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ตอนที่ 4 การประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยการทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว

ตอนที่ 5 การสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด
โดยการแจกแจงความถี่ นำเสนอข้อมูลในเชิงบรรยายเพื่อใช้ประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรชั้นปีและ
ภูมิสำเนา โดยการหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 3 - 4

ตาราง 3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตชาย จำแนกตามตัวแปรชั้นปี
และภูมิสำเนา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ชั้นปี		
1.1 ชั้นปีที่ 1	39	27.90
1.2 ชั้นปีที่ 2	29	20.70
1.3 ชั้นปีที่ 3	34	24.30
1.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	38	27.10
รวม	140	100.00
2. ภูมิสำเนา		
2.1 ภาคเหนือ	23	16.40
2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	45	32.10
2.3 ภาคตะวันออก	8	5.70
2.4 ภาคกลาง	31	22.20
2.5 ภาคใต้	28	20.00
2.6 ภาคตะวันตก	5	3.60
รวม	140	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่านิสิตชายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1
จำนวน 39 คน (ร้อยละ 27.90) นิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า จำนวน 38 คน (ร้อยละ 27.10) นิสิต
ชั้นปีที่ 3 จำนวน 34 คน (ร้อยละ 24.30) และนิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 29 คน (ร้อยละ 20.70)

นิสิตชายมีภูมิสำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 45 คน (ร้อยละ 32.10)
ภาคกลาง จำนวน 31 คน (ร้อยละ 22.10) ภาคใต้ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 20.00) ภาคเหนือ
จำนวน 23 คน (ร้อยละ 16.14) ภาคตะวันออก จำนวน 8 คน (ร้อยละ 5.70) และภาคตะวันตก
จำนวน 5 คน (ร้อยละ 3.60)

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตหญิง จำแนกตามตัวแปรชั้นปี และภูมิสำเนา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ชั้นปี		
1.1 ชั้นปีที่ 1	46	27.90
1.2 ชั้นปีที่ 2	38	23.00
1.3 ชั้นปีที่ 3	37	22.40
1.4 ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	44	26.70
รวม	165	100.00
2. ภูมิสำเนา		
2.1 ภาคเหนือ	20	12.10
2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44	26.70
2.3 ภาคตะวันออก	18	10.90
2.4 ภาคกลาง	42	25.50
2.5 ภาคใต้	36	21.80
2.6 ภาคตะวันตก	5	3.00
รวม	165	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่านิสิตหญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 46 คน (ร้อยละ 27.90) นิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า จำนวน 44 คน (ร้อยละ 26.70) นิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 38 คน (ร้อยละ 23.00) และนิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 37 คน (ร้อยละ 22.40)

นิสิตหญิงมีภูมิสำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 44 คน (ร้อยละ 26.70) ภาคกลาง จำนวน 42 คน (ร้อยละ 25.50) ภาคใต้ จำนวน 36 คน (ร้อยละ 21.80) ภาคเหนือ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 12.10) ภาคตะวันออก จำนวน 18 คน (ร้อยละ 10.90) และภาคตะวันตก จำนวน 5 คน (ร้อยละ 3.00)

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิต
ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ
ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยโดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการหาค่า
คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 5 - 16

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตชายต่อการจัด
บริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน

ด้าน	การจัดบริการหอพักนิสิต	นิสิตชาย (n=140)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	ด้านการบริหาร	3.79	0.44	มาก
2	ด้านกายภาพ	3.60	0.53	มาก
3	ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.58	0.53	มาก
4	ด้านกิจกรรม	3.92	0.55	มาก
5	ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.74	0.60	มาก
รวมทุกด้าน		3.70	0.44	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่านิสิตชายมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า
ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษา
ความปลอดภัยมีความเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตชายต่อการจัด
บริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริหาร เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริหาร	นิสิตชาย (n=140)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	จำนวนอาจารย์หอพักที่ให้บริการด้านคำปรึกษา แนะนำและดูแลนิสิต	3.85	0.73	มาก
2	จำนวนเจ้าหน้าที่ของหอพักที่ให้บริการด้านต่างๆ แก่นิสิต	3.62	0.71	มาก
3	การจัดช่วงเวลาให้นิสิตติดต่อกับอาจารย์หอพัก	3.26	0.91	ปานกลาง
4	ความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างนิสิต กับเจ้าหน้าที่ของหอพัก	3.85	0.74	มาก
5	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณานิสิตเข้าพักอาศัย เช่น ภูมิสำเนา ฐานะครอบครัว ฯลฯ	3.77	0.88	มาก
6	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดนิสิตเข้าพักอาศัยใน ห้องพักเดียวกัน เช่น ภูมิสำเนา อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปี ฯลฯ	3.30	1.12	ปานกลาง
7	การชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับของหอพักให้นิสิตได้ รับทราบ	4.05	0.76	มาก
8	กฎระเบียบข้อบังคับของหอพักกับสภาพการณ์ ปัจจุบัน	3.82	0.83	มาก
9	อัตราค่าธรรมเนียมห้องพักที่หอพักจัดเก็บ	4.17	0.87	มาก
10	การกำหนดเวลาเปิด-ปิดหอพักประจำวันของหอพัก นิสิต	4.47	0.93	มาก
11	การจัดบริการรับคำร้องเรียนจากนิสิตกรณีที่นิสิตมี ปัญหาเกี่ยวกับการพักในหอพัก	3.65	0.73	มาก
12	การประชาสัมพันธ์ของหอพักเกี่ยวกับข่าวสารและ ประกาศต่างๆ	3.96	0.77	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริหาร	นิสิตชาย (n=140)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
13	การควบคุมดูแลการรักษาความสะอาดของหอพัก ทั้งบริเวณภายในและบริเวณรอบๆ อาคาร	3.47	0.90	ปานกลาง
14	การจัดระบบซ่อมบำรุงอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดต่างๆ ภายในหอพัก	3.40	0.83	ปานกลาง
15	การเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ของหอพัก เช่น การแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ ดำเนินงานหอพัก ฯลฯ	4.22	0.78	มาก
รวม		3.79	0.44	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่านิสิตชายมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริหารโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 3 การจัดช่วงเวลาให้นิสิตติดต่อกับอาจารย์หอพัก ข้อ 6 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดนิสิตเข้าพักอาศัยในห้องพักเดียวกัน เช่น ภูมิลำเนา อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปี ฯลฯ ข้อ 13 การควบคุมดูแลการรักษาความสะอาดของหอพักทั้งบริเวณภายในและบริเวณรอบๆ อาคาร และข้อ 14 การจัดระบบซ่อมบำรุงอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในหอพัก ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตชายต่อการจัด
บริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกายภาพ เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านกายภาพ	นิสิตชาย (n=140)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	สถานที่ตั้งของอาคารหอพักกับสภาพแวดล้อมรอบ หอพัก เช่น ความสวยงาม ความสะดวก ความปลอดภัย ฯลฯ	4.10	0.70	มาก
2	ความมั่นคงแข็งแรงของอาคารหอพัก	4.35	0.56	มาก
3	แสงสว่างภายในอาคารหอพัก	3.72	0.89	มาก
4	การระบายอากาศภายในอาคารหอพัก	3.91	0.78	มาก
5	การระบายอากาศภายในห้องพัก	3.82	0.80	มาก
6	ขนาดของห้องพักต่อจำนวนนิสิตที่พักอาศัย	3.73	0.89	มาก
7	จำนวนห้องอาบน้ำและห้องสุขาภายในอาคารหอพัก	3.86	0.91	มาก
8	การจัดบริเวณที่ซักล้างและตากเสื้อผ้าของหอพัก	3.37	0.91	ปานกลาง
9	การรักษาความสะอาดของห้องอาบน้ำและห้องสุขา ในอาคารหอพัก	2.99	1.02	ปานกลาง
10	การจัดระบบระบายน้ำภายในอาคารและบริเวณ หอพัก	3.25	0.84	ปานกลาง
11	การจัดทางเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพัก	3.72	0.87	มาก
12	การจัดมุมที่พักผ่อนบริเวณภายในและรอบๆ หอพัก	3.40	0.99	ปานกลาง
13	สถานที่รับรองญาติพี่น้องและเพื่อนๆ ที่มาขอพบ นิสิต	2.90	1.03	ปานกลาง
14	การรักษาความสะอาดห้องสุขาบริเวณโรงอาหารของ หอพัก	2.76	1.03	ปานกลาง
15	ความสะดวกในการเดินทางจากอาคารหอพักไปยัง สถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น หอสมุดกลาง อาคารเรียน	4.12	0.79	มาก
รวม		3.60	0.53	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่านิสิตชายมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกายภาพโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 6 ข้อ คือ ข้อ 8 การจัดบริเวณที่ซักล้างและตากเสื้อผ้าของหอพัก ข้อ 9 การรักษาความสะอาดของห้องอาบน้ำและห้องสุขาในอาคารหอพัก ข้อ 10 การจัดระบบระบายน้ำภายในอาคารและบริเวณหอพัก ข้อ 12 การจัดมุมที่พักผ่อนบริเวณภายในและรอบๆ หอพัก ข้อ 13 สถานที่รับรองญาติพี่น้องและเพื่อนๆ ที่มาขอพบนิสิต และข้อ 14 การรักษาความสะอาดห้องสุขาบริเวณโรงอาหารของหอพัก ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตชายต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริการและสวัสดิการ เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริการและสวัสดิการ	นิสิตชาย (n=140)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพัก เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เตียง และที่นอน ต่อจำนวนนิสิตที่พัก	4.01	0.78	มาก
2	ความแข็งแรงของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประจำห้องพัก	3.85	0.69	มาก
3	จำนวนอุปกรณ์สำหรับการซัก/รีด ที่หอพักจัดบริการ	3.00	0.92	ปานกลาง
4	ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์ภายในของหอพัก	3.31	0.97	ปานกลาง
5	ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณหอพัก	3.42	0.95	ปานกลาง
6	การจัดบริการน้ำดื่มร้อน/เย็น สำหรับนิสิต	3.90	0.83	มาก
7	การจัดบริการน้ำใช้สำหรับการชำระล้างสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันของนิสิต	4.02	0.76	มาก
8	การจัดบริการเกี่ยวกับจดหมาย/พัสดุภัณฑ์ให้กับนิสิต	3.77	0.78	มาก
9	การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารต่างๆ สำหรับนิสิต	3.75	0.93	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริการและสวัสดิการ	นิสิตชาย (n=140)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
10	การอำนวยความสะดวกเมื่อญาติพี่น้องหรือเพื่อนๆ มาขอพบนิสิต	3.17	0.89	ปานกลาง
11	การจัดห้องนั่งเล่น (common room) สำหรับการพักผ่อนของนิสิต	3.20	0.97	ปานกลาง
12	การจัดให้มีระบบเคเบิลทีวีภายในอาคารหอพัก	3.47	1.08	ปานกลาง
13	การจัดรายการเสียงตามสายที่โรงอาหารหอพักนิสิต	3.49	0.90	ปานกลาง
14	การจัดบริการโรงอาหารและการจำหน่ายอาหารของหอพัก	3.60	0.83	มาก
15	การจัดบริการร้านสะดวกซื้อภายในหอพัก	3.53	1.02	มาก
16	การจัดบริการร้านซักอบรีดภายในหอพัก	3.45	0.86	ปานกลาง
17	การจัดบริการร้านถ่ายเอกสาร/เข้าเล่ม ภายในหอพัก	3.98	0.83	มาก
18	การซ่อมบำรุงเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น	3.47	0.87	ปานกลาง
รวม		3.58	0.53	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่านิสิตชายมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริการและสวัสดิการโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 9 ข้อ คือ ข้อ 3 จำนวนอุปกรณ์สำหรับการซัก/รีด ที่หอพักจัดบริการ ข้อ 4 ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์ภายในของหอพัก ข้อ 5 ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณหอพัก ข้อ 10 การอำนวยความสะดวกเมื่อญาติพี่น้องหรือเพื่อนๆ มาขอพบนิสิต ข้อ 11 การจัดห้องนั่งเล่น (common room) สำหรับการพักผ่อนของนิสิต ข้อ 12 การจัดให้มีระบบเคเบิลทีวีภายในอาคารหอพัก ข้อ 13 การจัดรายการเสียงตามสายที่โรงอาหารหอพักนิสิต ข้อ 16 การจัดบริการร้านซักอบรีดภายในหอพัก และข้อ 18 การซ่อมบำรุงเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตชายต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรม เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านกิจกรรม	นิสิตชาย (n=140)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	การจัดปฐมนิเทศให้กับนิสิตที่เข้าพัก	4.13	0.69	มาก
2	การให้คำแนะนำจากบุคลากรของหอพักเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของนิสิต	3.70	0.77	มาก
3	การจัดบริเวณสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมของหอพัก	3.75	0.81	มาก
4	ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมของนิสิต	3.44	0.83	ปานกลาง
5	จำนวนกิจกรรมด้านต่างๆ ที่หอพักจัดให้แก่นิสิต	3.90	0.74	มาก
6	รูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ เช่น กิจกรรมงานสัปดาห์ กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์นิสิตหอพัก ฯลฯ	4.00	0.70	มาก
7	รูปแบบกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น กิจกรรมทำบุญหอพัก กิจกรรมไหว้ครู ฯลฯ	4.00	0.72	มาก
8	รูปแบบกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น กิจกรรมแนะแนว สัณจร กิจกรรมพี่จุฬาฯ พาน้องติว ฯลฯ	4.08	0.78	มาก
9	รูปแบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมพัฒนาหอพัก ชมรมค่ายอาสาพัฒนา ฯลฯ	4.12	0.77	มาก
10	การส่งเสริมให้นิสิตมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหอพัก	4.10	0.74	มาก
รวม		3.92	0.55	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่านิสิตชายมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 4 ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมของนิสิต ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตชายต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการรักษาความปลอดภัย	นิสิตชาย (n=140)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	การจัดระบบเวรยามรักษาความปลอดภัยประจำหอพักตลอด 24 ชั่วโมง	4.02	0.92	มาก
2	คุณสมบัติในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำหอพัก เช่น ความสุภาพ ความรับผิดชอบ ฯลฯ	3.33	0.98	ปานกลาง
3	การจัดระบบป้องกันอัคคีภัยภายในอาคารหอพัก	3.99	0.77	มาก
4	การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยให้แก่ นิสิต	4.11	0.74	มาก
5	ความเพียงพอของถังดับเพลิงในอาคารหอพัก	3.61	0.84	มาก
6	ความสะดวกในการใช้บันไดหนีไฟภายในอาคารหอพัก	3.65	1.04	มาก
7	การติดตั้งสัญญาณเตือนภัยภายในอาคารหอพัก	3.84	0.93	มาก
8	การให้แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆ หอพัก	3.26	1.04	ปานกลาง
9	การให้นิสิตแลกบัตรในการเข้า-ออกภายในอาคารหอพัก	3.83	0.94	มาก
10	การกั้นอาณาเขตของหอพักโดยใช้รั้วและลำคลอง เป็นสิ่งกีดขวางชั้นนอก	3.79	0.97	มาก
รวม		3.74	0.60	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่านิสิตชายมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษาความปลอดภัยโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 2 คุณสมบัติในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำหอพัก เช่น ความสุภาพ ความรับผิดชอบ ฯลฯ และข้อ 8 การให้แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆ หอพัก ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน

ด้าน	การจัดบริการหอพักนิสิต	นิสิตหญิง (n=165)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ด้านการบริหาร	3.67	0.45	มาก
2	ด้านกายภาพ	3.42	0.55	ปานกลาง
3	ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.49	0.54	ปานกลาง
4	ด้านกิจกรรม	3.96	0.56	มาก
5	ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.56	0.61	มาก
รวมทุกด้าน		3.59	0.46	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่านิสิตหญิงมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยมีความเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านกายภาพและการบริการและสวัสดิการมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตหญิงต่อการจัด
บริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริหาร เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริหาร	นิสิตหญิง (n=165)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	จำนวนอาจารย์หอพักที่ให้บริการด้านคำปรึกษา แนะนำและดูแลนิสิต	3.69	0.77	มาก
2	จำนวนเจ้าหน้าที่ของหอพักที่ให้บริการด้านต่างๆ แก่นิสิต	3.53	0.80	มาก
3	การจัดช่วงเวลาให้นิสิตติดต่อกับอาจารย์หอพัก	3.20	0.82	ปานกลาง
4	ความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างนิสิต กับเจ้าหน้าที่ของหอพัก	3.59	0.78	มาก
5	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณานิสิตเข้าพักอาศัย เช่น ภูมิฐานะ ฐานะครอบครัว ฯลฯ	3.70	0.74	มาก
6	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดนิสิตเข้าพักอาศัยใน ห้องพักเดียวกัน เช่น ภูมิฐานะ อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปี ฯลฯ	3.42	0.95	ปานกลาง
7	การชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับของหอพักให้นิสิต ได้รับทราบ	4.12	0.70	มาก
8	กฎระเบียบข้อบังคับของหอพักกับสภาพการณ์ ปัจจุบัน	3.76	0.90	มาก
9	อัตราค่าธรรมเนียมห้องพักที่หอพักจัดเก็บ	3.98	0.92	มาก
10	การกำหนดเวลาเปิด-ปิดหอพักประจำวันของหอพัก นิสิต	3.20	0.97	ปานกลาง
11	การจัดบริการรับคำร้องเรียนจากนิสิตกรณีที่นิสิตมี ปัญหาเกี่ยวกับการพักในหอพัก	3.64	0.77	มาก
12	การประชาสัมพันธ์ของหอพักเกี่ยวกับข่าวสารและ ประกาศต่างๆ	3.86	0.73	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริหาร	นิสิตหญิง (n=165)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
13	การควบคุมดูแลการรักษาความสะอาดของหอพัก ทั้งบริเวณภายในและบริเวณรอบๆ อาคาร	3.68	0.92	มาก
14	การจัดระบบซ่อมบำรุงอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดต่างๆ ภายในหอพัก	3.56	0.84	มาก
15	การเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ของหอพัก เช่น การแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ ดำเนินงานหอพัก ฯลฯ	4.12	0.77	มาก
รวม		3.67	0.45	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่านิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริหารโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 3 การจัดช่วงเวลาให้นิสิตติดต่อกับอาจารย์หอพัก ข้อ 6 เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดนิสิตเข้าพักอาศัยในห้องพักเดียวกัน เช่น ภูมิลำเนา อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปี ฯลฯ และข้อ 10 การกำหนดเวลาเปิด-ปิดหอพักประจำวันของหอพักนิสิตส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตหญิงต่อการจัด
บริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกายภาพ เป็นรายชื่อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านกายภาพ	นิสิตหญิง (n=165)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	สถานที่ตั้งของอาคารหอพักกับสภาพแวดล้อมรอบ หอพัก เช่น ความสวยงาม ความสะดวก ความปลอดภัย ฯลฯ	4.00	0.76	มาก
2	ความมั่นคงแข็งแรงของอาคารหอพัก	3.87	0.69	มาก
3	แสงสว่างภายในอาคารหอพัก	3.47	0.88	ปานกลาง
4	การระบายอากาศภายในอาคารหอพัก	3.68	0.81	มาก
5	การระบายอากาศภายในห้องพัก	3.50	0.85	มาก
6	ขนาดของห้องพักต่อจำนวนนิสิตที่พักอาศัย	3.01	0.94	ปานกลาง
7	จำนวนห้องอาบน้ำและห้องสุขาภายในอาคารหอพัก	3.33	0.93	ปานกลาง
8	การจัดบริเวณที่ซักล้างและตากเสื้อผ้าของหอพัก	3.15	0.91	ปานกลาง
9	การรักษาความสะอาดของห้องอาบน้ำและห้องสุขา ในอาคารหอพัก	3.19	1.03	ปานกลาง
10	การจัดระบบระบายน้ำภายในอาคารและบริเวณ หอพัก	3.41	0.86	ปานกลาง
11	การจัดทางเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพัก	3.61	0.71	มาก
12	การจัดมุมที่พักผ่อนบริเวณภายในและรอบๆ หอพัก	3.39	0.94	ปานกลาง
13	สถานที่รับรองญาติพี่น้องและเพื่อนๆ ที่มาขอพบ นิสิต	3.01	0.88	ปานกลาง
14	การรักษาความสะอาดห้องสุขาบริเวณโรงอาหารของ หอพัก	2.56	1.04	ปานกลาง
15	ความสะดวกในการเดินทางจากอาคารหอพักไปยัง สถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น หอสมุดกลาง อาคารเรียน	4.15	0.76	มาก
รวม		3.42	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่านิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านกายภาพโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับมากมีจำนวน 6 ข้อ คือ ข้อ 1 สถานที่ตั้งของอาคารหอพักกับสภาพแวดล้อมรอบหอพัก เช่น ความสวยงาม ความสะดวก ความปลอดภัย ฯลฯ ข้อ 2 ความมั่นคงแข็งแรงของอาคารหอพัก ข้อ 4 การระบายอากาศภายในอาคารหอพัก ข้อ 5 การระบายอากาศในห้องพัก ข้อ 11 การจัดทางเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพัก ข้อ 15 ความสะดวกในการเดินทางจากอาคารหอพักไปยังสถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น หอสมุดกลางและอาคารเรียน ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริการและสวัสดิการ เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริการและสวัสดิการ	นิสิตหญิง (n=165)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพัก เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เติียงและที่นอน ต่อจำนวนนิสิตที่พัก	3.64	0.91	มาก
2	ความแข็งแรงของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประจำห้องพัก	3.29	0.85	ปานกลาง
3	จำนวนอุปกรณ์สำหรับการซัก/รีด ที่หอพักจัดบริการ	3.04	0.86	ปานกลาง
4	ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์ภายในของหอพัก	2.72	0.89	ปานกลาง
5	ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณหอพัก	2.81	0.91	ปานกลาง
6	การจัดบริการน้ำดื่มร้อน/เย็น สำหรับนิสิต	4.01	0.81	มาก
7	การจัดบริการน้ำใช้สำหรับการชำระล้างสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันของนิสิต	4.06	0.70	มาก
8	การจัดบริการเกี่ยวกับจดหมาย/พัสดุภัณฑ์ให้กับนิสิต	3.70	0.83	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริการและสวัสดิการ	นิสิตหญิง (n=165)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
9	การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสาร ต่างๆ สำหรับนิสิต	3.75	0.90	มาก
10	การอำนวยความสะดวกเมื่อญาติพี่น้องหรือเพื่อนๆ มาขอพบนิสิต	3.33	0.87	ปานกลาง
11	การจัดห้องนั่งเล่น (common room) สำหรับการ พักผ่อนของนิสิต	3.20	0.97	ปานกลาง
12	การจัดให้มีระบบเคเบิลทีวีภายในอาคารหอพัก	3.40	1.06	ปานกลาง
13	การจัดรายการเสียงตามสายที่โรงอาหารหอพัก นิสิต	3.46	0.88	ปานกลาง
14	การจัดบริการโรงอาหารและการจำหน่ายอาหาร ของหอพัก	3.55	0.80	มาก
15	การจัดบริการร้านสะดวกซื้อภายในหอพัก	3.64	0.81	มาก
16	การจัดบริการร้านซักอบรีดภายในหอพัก	3.52	0.80	มาก
17	การจัดบริการร้านถ่ายเอกสาร/เข้าเล่ม ภายใน หอพัก	3.98	0.78	มาก
18	การซ่อมบำรุงเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น	3.66	0.88	มาก
รวม		3.49	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่านิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการบริการและสวัสดิการโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 8 ข้อ คือ ข้อ 2 ความแข็งแรงของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประจำห้องพัก ข้อ 3 จำนวนอุปกรณ์สำหรับการซัก/รีดที่หอพักจัดบริการ ข้อ 4 ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์ภายในของหอพัก ข้อ 5 ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณหอพัก ข้อ 10 การอำนวยความสะดวกเมื่อญาติพี่น้องหรือเพื่อนๆ มาขอพบนิสิต ข้อ 11 การจัดห้องนั่งเล่น (common room) สำหรับ

การพักผ่อนของนิสิต ข้อ 12 การจัดให้มีระบบเคเบิลทีวีภายในอาคารหอพัก และข้อ 13 การจัดรายการเสียงตามสายที่โรงอาหารหอพักนิสิต ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรม เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านกิจกรรม	นิสิตหญิง (n=165)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	การจัดปฐมนิเทศให้กับนิสิตที่เข้าพัก	4.07	0.74	มาก
2	การให้คำแนะนำจากบุคลากรของหอพักเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของนิสิต	3.79	0.76	มาก
3	การจัดบริเวณสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมของหอพัก	3.76	0.80	มาก
4	ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมของนิสิต	3.43	0.82	ปานกลาง
5	จำนวนกิจกรรมด้านต่างๆ ที่หอพักจัดให้แก่ นิสิต	3.93	0.70	มาก
6	รูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ เช่น กิจกรรมงานสีสันทัน กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์นิสิตหอพัก ฯลฯ	4.08	0.68	มาก
7	รูปแบบกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น กิจกรรมทำบุญหอพัก กิจกรรมไหว้ครู ฯลฯ	4.21	0.66	มาก
8	รูปแบบกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น กิจกรรมแนะแนวสัญจร กิจกรรมพี่ช่วยพี่ พาน้องติว ฯลฯ	4.07	0.71	มาก
9	รูปแบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมพัฒนาหอพัก ชมรมค่ายอาสาพัฒนา ฯลฯ	4.17	0.68	มาก
10	การส่งเสริมให้นิสิตมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของหอพัก	4.13	0.71	มาก
รวม		3.96	0.56	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่านิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรมโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 4 ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรมของนิสิต ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษาความปลอดภัย เป็นรายข้อ

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการรักษาความปลอดภัย	นิสิตหญิง (n=165)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1	การจัดระบบเวรยามรักษาความปลอดภัยประจำหอพักตลอด 24 ชั่วโมง	3.84	0.81	มาก
2	คุณสมบัติในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำหอพัก เช่น ความสุภาพ ความรับผิดชอบ ฯลฯ	2.95	1.02	ปานกลาง
3	การจัดระบบป้องกันอัคคีภัยภายในอาคารหอพัก	3.55	0.87	มาก
4	การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยให้แก่ นิสิต	3.90	0.84	มาก
5	ความเพียงพอของถังดับเพลิงในอาคารหอพัก	3.44	0.85	ปานกลาง
6	ความสะดวกในการใช้บันไดหนีไฟภายในอาคารหอพัก	3.48	0.99	ปานกลาง
7	การติดตั้งสัญญาณเตือนภัยภายในอาคารหอพัก	3.44	0.91	ปานกลาง
8	การให้แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆ หอพัก	3.46	0.92	ปานกลาง
9	การให้นิสิตแลกบัตรในการเข้า-ออกภายในอาคารหอพัก	3.92	0.82	มาก
10	การกั้นอาณาเขตของหอพักโดยใช้รั้วและลำคลอง เป็นสิ่งกีดขวางชั้นนอก	3.59	1.03	มาก
รวม		3.56	0.61	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่านิสิตหญิงมีทักษะต่อการจัดบริการห้องพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษาความปลอดภัยโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลางมีจำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 2 คุณสมบัติในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำห้องพัก เช่น ความสุภาพ ความรับผิดชอบ ฯลฯ ข้อ 5 ความเพียงพอของถังดับเพลิงในอาคารห้องพัก ข้อ 6 ความสะดวกในการใช้น้ำประปาภายในอาคารห้องพัก ข้อ 7 การติดตั้งสัญญาณเตือนภัยภายในอาคารห้องพัก และข้อ 8 การให้แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆ ที่พัก ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการห้องพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปรชั้นปีและภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 17 - 22

ตาราง 17 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายต่อการจัดการบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

การจัดการบริการหอพักนิสิต	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	3	0.68	0.22	1.16	0.32
	ภายในกลุ่ม	136	26.44	0.19		
	รวม	139	27.12			
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.20	0.06	0.23	0.87
	ภายในกลุ่ม	136	39.74	0.29		
	รวม	139	39.94			
ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.36	0.45	1.62	0.18
	ภายในกลุ่ม	136	38.14	0.28		
	รวม	139	39.50			
ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.24	1.07	3.65	0.01
	ภายในกลุ่ม	136	40.16	0.29		
	รวม	139	43.40			
ด้านการรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3	3.63	1.21	3.48	0.01
	ภายในกลุ่ม	136	47.35	0.34		
	รวม	139	50.98			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.16	0.38	2.03	0.11
	ภายในกลุ่ม	136	25.79	0.19		
	รวม	139	26.95			

จากตาราง 17 แสดงว่านิสิตชายที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทักษะต่อการจัดการบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่านิสิตชายที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทักษะต่อการจัดการบริการหอพักด้านด้านกิจกรรมและด้านการรักษาความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตชายต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรม จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
		4.13	3.78	3.97	3.77
ชั้นปีที่ 1	4.13				*
ชั้นปีที่ 2	3.78				
ชั้นปีที่ 3	3.97				
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.77				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่านิสิตชายชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านกิจกรรมแตกต่างกับนิสิตชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษาความปลอดภัย จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า
		3.98	3.74	3.69	3.55
ชั้นปีที่ 1	3.98				*
ชั้นปีที่ 2	3.74				
ชั้นปีที่ 3	3.69				
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า	3.55				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่านิสิตชายชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้านการรักษาความปลอดภัยแตกต่างกับนิสิตชายชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 การเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตชายต่อการจัดการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิสำเนา

การจัดการหอพักนิสิต	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	5	0.32	0.06	0.32	0.89
	ภายในกลุ่ม	134	26.80	0.20		
	รวม	139	27.12			
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.54	0.30	1.07	0.37
	ภายในกลุ่ม	134	38.40	0.28		
	รวม	139	39.94			
ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.86	0.37	1.32	0.25
	ภายในกลุ่ม	134	37.64	0.28		
	รวม	139	39.50			
ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.19	0.23	0.75	0.58
	ภายในกลุ่ม	134	42.21	0.31		
	รวม	139	43.40			
ด้านการรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	5	0.32	0.06	0.17	0.97
	ภายในกลุ่ม	134	50.66	0.37		
	รวม	139	50.98			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	0.76	0.15	0.77	0.56
	ภายในกลุ่ม	134	26.19	0.19		
	รวม	139	26.95			

จากตาราง 20 แสดงว่านิสิตชายที่มีภูมิสำเนาต่างกันมีทัศนะต่อการจัดการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

การจัดบริการหอพักนิสิต	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	3	0.56	0.18	0.88	0.45
	ภายในกลุ่ม	161	34.06	0.21		
	รวม	164	34.62			
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.63	0.54	1.76	0.15
	ภายในกลุ่ม	161	49.50	0.30		
	รวม	164	51.13			
ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.11	0.70	2.41	0.06
	ภายในกลุ่ม	161	46.80	0.29		
	รวม	164	48.91			
ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.99	0.66	2.11	0.10
	ภายในกลุ่ม	161	50.72	0.31		
	รวม	164	52.71			
ด้านการรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3	2.39	0.79	2.11	0.10
	ภายในกลุ่ม	161	60.44	0.37		
	รวม	164	62.83			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.43	0.47	2.24	0.08
	ภายในกลุ่ม	161	34.19	0.21		
	รวม	164	35.62			

จากตาราง 21 แสดงว่านิสิตหญิงที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 การเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา

การจัดบริการหอพักนิสิต	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	5	1.39	0.27	1.33	0.25
	ภายในกลุ่ม	159	33.23	0.20		
	รวม	164	34.62			
ด้านกายภาพ	ระหว่างกลุ่ม	5	0.78	0.15	0.49	0.78
	ภายในกลุ่ม	159	50.35	0.31		
	รวม	164	51.13			
ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	5	2.49	0.50	1.71	0.13
	ภายในกลุ่ม	159	46.42	0.29		
	รวม	164	48.91			
ด้านกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.58	0.51	1.63	0.15
	ภายในกลุ่ม	159	50.13	0.31		
	รวม	164	52.71			
ด้านการรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	5	2.58	0.51	1.36	0.24
	ภายในกลุ่ม	159	60.25	0.37		
	รวม	164	62.83			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.56	0.31	1.45	0.20
	ภายในกลุ่ม	159	34.06	0.21		
	รวม	164	35.62			

จากตาราง 22 แสดงว่านิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทัศนคติของนิสิตชายและนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยการทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ดังแสดงในตาราง 23 - 24

ตาราง 23 การประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทัศนะของนิสิตชายเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ด้าน	การจัดบริการหอพักนิสิต	นิสิตชาย		เกณฑ์	t	p
		(n=140)				
		$\bar{X}$	S.D			
1	ด้านการบริหาร	3.79	0.44	3.50	7.92	0.00
2	ด้านกายภาพ	3.60	0.53	3.50	2.29	0.01
3	ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.58	0.53	3.50	1.78	0.03
4	ด้านกิจกรรม	3.92	0.55	3.50	8.99	0.00
5	ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.74	0.60	3.50	4.84	0.00
รวมทุกด้าน		3.70	0.44	3.50	5.60	0.00

จากตาราง 23 แสดงว่าการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมตามทัศนะของนิสิตชายมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าทุกด้านสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

ตาราง 24 การประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทัศนะของนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ด้าน	การจัดบริการหอพักนิสิต	นิสิตหญิง		เกณฑ์	t	p
		(n=165)				
		$\bar{X}$	S.D.			
1	ด้านการบริหาร	3.67	0.45	3.50	4.86	0.00
2	ด้านกายภาพ	3.42	0.55	3.50	1.65	0.04
3	ด้านการบริการและสวัสดิการ	3.49	0.54	3.50	0.18	0.42
4	ด้านกิจกรรม	3.96	0.56	3.50	10.62	0.00
5	ด้านการรักษาความปลอดภัย	3.56	0.61	3.50	1.27	0.10
รวมทุกด้าน		3.59	0.46	3.50	2.71	0.00

จากตาราง 24 แสดงว่าการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมตามทัศนะของนิสิตหญิงมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าด้านการบริหารและด้านกิจกรรมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านกายภาพต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบริการและสวัสดิการและด้านการรักษาความปลอดภัยไม่แตกต่างจากเกณฑ์

ตอนที่ 5 การสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการ และสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการแจกแจงความถี่ ดังแสดงในตาราง 25 - 26

ตาราง 25 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตชายเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดบริการหอพักนิสิต	ความถี่
<u>ด้านการบริหาร</u>	
1. ควรจัดให้มีการประกวดแบบสร้างสรรค์ในการปรับปรุงหอพักเพื่อเป็นการดึงดูดการมีส่วนร่วมของนิสิต	2
2. ควรปรับปรุงการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ให้มีความรวดเร็ว	2
<u>ด้านกายภาพ</u>	
1. ควรปรับปรุงการทำความสะอาดห้องสุขาในอาคารหอพักและบริเวณโรงอาหารหอพัก	5
2. ควรตกแต่งทั้งภายในและภายนอกอาคารหอพักให้สวยงาม	2
3. ควรจัดให้มีสนามกีฬาของหอพัก เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล	2
4. ควรปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น	2
5. ควรจัดให้มีห้องรับรองผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องอย่างเป็นทางการ	2
6. ปรับปรุงที่เก็บขยะบริเวณข้างหอพัก	2
7. ปรับปรุงระบบการระบายน้ำในห้องอาบน้ำ	2
<u>ด้านการบริการและสวัสดิการ</u>	
1. ควรขยายเวลาร้านค้าสะดวกซื้อ และให้มีการจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน	4

ตาราง 25 (ต่อ)

การจัดบริการหอพักนิสิต	ความถี่
<u>ด้านการบริการและสวัสดิการ</u>	
2. ควรปรับปรุงน้ำดื่มให้สะอาดขึ้น	2
3. ควรปรับปรุงการจัดบริการด้านโรงอาหารให้มีอาหารหลากหลาย	2
4. ควรเพิ่มจำนวนเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ	2
5. ควรจัดให้มีตู้บริการเงินด่วน (ATM)	2
<u>ด้านกิจกรรม</u>	
1. ควรจัดให้มีแนวทางในการสนับสนุนให้นิสิตทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม	3
2. ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านกีฬาเพิ่มมากขึ้น	2
3. ควรเพิ่มบทบาทการรับน้องให้มากขึ้นเพื่อให้น้องใหม่มีความรักความสามัคคีกัน	2
4. ควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม	2
5. ปรับปรุงขั้นตอนการยืมพัสดุของหอพักให้รวดเร็วขึ้น	1
<u>ด้านการรักษาความปลอดภัย</u>	
1. ควรมีการตรวจสอบคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นประจำ	3
2. ควรเปิดไฟบริเวณบันไดตลอดคืน	2
3. ควรจัดให้มีการซ้อมหนีไฟโดยไม่บอกล่วงหน้า	2
4. ควรเพิ่มช่องระบายอากาศทางหนีไฟ	2

จากตาราง 25 แสดงว่านิสิตชายมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้

ด้านการบริหาร ควรจัดให้มีการประกวดแบบสร้างสรรค์ในการปรับปรุงหอพักเพื่อเป็นการดึงดูดการมีส่วนร่วมของนิสิตและควรปรับปรุงการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ให้มีความรวดเร็ว

ด้านกายภาพ ควรปรับปรุงการทำความสะอาดห้องสุขาในอาคารหอพักและบริเวณโรงอาหารหอพัก ควรตกแต่งภายในและภายนอกอาคารหอพักให้สวยงาม ควรจัดให้มีสนามกีฬาของหอพัก เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล ควรปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น ควรจัดให้

มีห้องรับรองผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องอย่างเป็นสัดส่วน ปรับปรุงที่เก็บขยะบริเวณข้างหอพัก และปรับปรุงระบบการระบายน้ำ

ด้านการบริการและสวัสดิการ ควรขยายเวลาร้านค้าสะดวกซื้อและให้มีการจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน ควรปรับปรุงน้ำดื่มให้สะอาดขึ้น ควรปรับปรุงการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ให้มีความรวดเร็ว ควรปรับปรุงการจัดบริการด้านโรงอาหารให้มีอาหารหลากหลาย ควรเพิ่มจำนวนเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ และควรจัดให้มีตู้บริการเงินด่วน (ATM)

ด้านกิจกรรม ควรจัดให้มีแนวทางในการสนับสนุนให้นิสิตทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านกีฬาเพิ่มมากขึ้น ควรเพิ่มบทบาทการรับน้องให้มากขึ้นเพื่อให้น้องใหม่มีความรักความสามัคคีกัน ควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม และปรับปรุงขั้นตอนการยืมพัสดุของหอพักให้รวดเร็วขึ้น

ด้านการรักษาความปลอดภัย ควรมีการตรวจสอบคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นประจำ ควรเปิดไฟบริเวณบันไดตลอดคืน ควรจัดให้มีการซ่อมหนี้ไฟโดยไม่บอกล่วงหน้า และควรเพิ่มช่องระบายอากาศที่บันไดหนีไฟ

ตาราง 26 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนิสิตหญิงเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดบริการหอพักนิสิต	ความถี่
<u>ด้านการบริหาร</u>	
1. ควรขยายเวลาเปิดลิฟท์หอพักนิสิตหญิง	3
2. ควรพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำหอพักให้มีคุณสมบัติในการให้บริการ	2
<u>ด้านกายภาพ</u>	
1. ควรปรับปรุงการทำความสะอาดห้องสุขาในอาคารหอพักและบริเวณโรงอาหารหอพัก	3
2. ควรตกแต่งทั้งภายในและภายนอกอาคารหอพักให้สวยงาม	3
3. ควรจัดให้มีสนามกีฬาของหอพัก เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล	2
4. ควรปรับปรุงระบบระบายน้ำในห้องอาบน้ำอาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้นฝั่งโรงอาหาร	2
5. ควรจัดให้มีห้องรับรองผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องอย่างเป็นสัดส่วน	2
<u>ด้านการบริการและสวัสดิการ</u>	
1. ควรขยายเวลาร้านค้าสะดวกซื้อ และให้มีการจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน	3
2. ควรปรับปรุงน้ำดื่มให้สะอาดขึ้น	3
3. ควรเพิ่มโทรศัพท์สาธารณะที่หอพักนิสิตหญิง	3
4. ควรปรับปรุงการจัดบริการด้านโรงอาหารให้มีอาหารหลากหลาย	2
5. ควรเปลี่ยนที่นอนหอพักนิสิตหญิง	2
6. ควรจัดให้มีตู้บริการเงินด่วน (ATM)	2

ตาราง 26 (ต่อ)

การจัดบริการหอพักนิสิต	ความถี่
<u>ด้านการบริการและสวัสดิการ (ต่อ)</u>	
7. ควรจัดให้มีบริการด้าน IT เพราะมีความจำเป็นมากสำหรับ นิสิตในปัจจุบัน	2
8. ควรจัดให้มีหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่อาคารหอพักนิสิต หญิง 2 ชั้น และอาคารหอพักนิสิตหญิง 4 ชั้น	2
<u>ด้านกิจกรรม</u>	
1. ควรจัดให้มีแนวทางในการสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วม กิจกรรม	4
2. ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านกีฬาเพิ่มมากขึ้น	2
3. ควรเพิ่มบทบาทการรับน้องให้มากขึ้นเพื่อให้น้องใหม่มี ความรักความสามัคคีกัน	1
4. ควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม	1
<u>ด้านการรักษาความปลอดภัย</u>	
1. ควรมีการตรวจสอบคุณสมบัติของพนักงานรักษา ความปลอดภัยเป็นประจำ	8
2. ควรเพิ่มจำนวนถังดับเพลิง	2
3. ควรจัดให้มีการซ้อมหนีไฟโดยไม่บอกล่วงหน้า	2

จากตาราง 26 แสดงว่านิสิตหญิงมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้

ด้านการบริหาร ควรมีการขยายเวลาเปิดลิฟต์หอพักนิสิตหญิง และควรพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำหอพักให้มีคุณสมบัติในการให้บริการ

ด้านกายภาพ ควรปรับปรุงการทำความสะอาดห้องสุขาในอาคารหอพักและบริเวณโรงอาหารหอพัก ควรตกแต่งทั้งภายในและภายนอกอาคารหอพักให้สวยงาม ควรจัดให้มีสนามกีฬาของหอพัก เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล ควรปรับปรุงระบบระบายน้ำในห้องน้ำอาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้นฝั่งโรงอาหาร และควรจัดให้มีห้องรับรองผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องอย่างเป็นสัดส่วน

ด้านการบริการและสวัสดิการ ควรขยายเวลาร้านค้าสะดวกซื้อและให้มีการจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน ควรปรับปรุงน้ำดื่มให้สะอาดขึ้น ควรเพิ่มโทรศัพท์สาธารณะที่หอพักนิสิต

หญิง และควรปรับปรุงการจัดบริการด้านโรงอาหารให้มีอาหารหลากหลาย ควรเปลี่ยนที่นอน หอพักนิสิตหญิง ควรจัดให้มีตู้บริการเงินด่วน (ATM) ควรจัดให้มีบริการด้าน IT เพราะมีความจำเป็นมากสำหรับนิสิตในปัจจุบัน และควรจัดให้มีหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่อาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้น และอาคารหอพักนิสิตหญิง 4 ชั้น

ด้านกิจกรรม ควรจัดให้มีแนวทางในการสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรม ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านกีฬาเพิ่มมากขึ้น ควรเพิ่มบทบาทการรับน้องให้มากขึ้นเพื่อให้น้องใหม่มีความรักความสามัคคีกัน และควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม

ด้านการรักษาความปลอดภัย ควรมีการตรวจสอบคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นประจำ ควรเพิ่มจำนวนถึงดับเพลิง และควรจัดให้มีการซ้อมหนีไฟโดยไม่บอกล่วงหน้า

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย
2. เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีและภูมิลำเนา
3. ประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทัศนะของนิสิตชายและนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีที่พักในหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 เป็นนิสิตชายจำนวน 140 คน และนิสิตหญิงจำนวน 165 คน รวมทั้งสิ้น 305 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับทัศนะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย จำนวน 68 ข้อ และในตอนท้ายของแต่ละด้านจะมีคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งหมดจำนวน 313 ชุด และได้รับฉบับที่สมบูรณ์คืน จำนวน 305 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.44

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ศึกษาทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยโดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปีและภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ
4. การประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยการทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว
5. การสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิดตามทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายและนำไปประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. นิสิตชายมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก
2. นิสิตหญิงมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมและด้านการรักษาความปลอดภัยมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านกายภาพและด้านการบริการและสวัสดิการมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
3. นิสิตชายที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และสูงกว่า มีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านกิจกรรมและด้านการรักษาความปลอดภัย นิสิตชายชั้นปีที่ 1 กับนิสิตชายชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นิสิตชายที่มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออก, ภาคกลาง, ภาคใต้ และภาคตะวันตก มีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

5. นิสิตหญิงที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และสูงกว่า มีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

6. นิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออก, ภาคกลาง, ภาคใต้ และภาคตะวันตกมีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

7. การจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านตามทักษะของนิสิตชายสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. การจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมตามทักษะของนิสิตหญิงสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริหารและด้านกิจกรรมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านกายภาพต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบริการและสวัสดิการ และด้านการรักษาความปลอดภัยไม่แตกต่างจากเกณฑ์

อภิปรายผล

ผลการศึกษาทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่ามีสาระสำคัญซึ่งผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัยโดยรวมพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดบริการหอพักให้แก่ นิสิตชายและนิสิตหญิง มาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน มีการจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและนิสิตหอพักเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของหอพัก ทำให้ทราบสภาพปัญหาในการดำเนินงานจึงได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ทุกหน่วยงานจัดทำระบบประกันคุณภาพจึงทำให้หอพักมีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจนได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยที่เห็นควรส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ข : 2) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการบริหาร จากการศึกษาพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทักษะว่ามี

ความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักมีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีคณะกรรมการดำเนินงานที่มาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้พักอาศัย เช่น ผู้แทนสำนักบริหารระบบกายภาพ หัวหน้างานบริการและสวัสดิการ และนิสิตหอพัก เป็นต้น นอกจากนี้หอพักมีนโยบายเพื่อพัฒนานิสิตโดยเปิดโอกาสให้นิสิตชั้นปีที่ 1 เข้าพักในสัดส่วน 35 : 65 จากนิสิตทั้งหมด และจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจำนวนเพียงพอเพื่อให้บริการแก่นิสิตได้แก่ อนุสาสน์ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาและบริหารงาน มีการจัดอาจารย์ประจำหอพักที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือแก่นิสิต และจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการหอพักที่มีความรู้ความสามารถในสาขาการศึกษาในการควบคุมดูแลการดำเนินงาน ทั้งนี้บุคลากรในหน้าที่ดังกล่าวพักประจำอยู่ในอาคารหอพักนิสิตและบริเวณใกล้เคียงทำให้นิสิตสามารถเข้าพบเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือได้สะดวกยิ่งขึ้น ดังที่ สำเนา ขจรศิลป์ (2539 : 175) กล่าวว่า บุคลากรของบริการหอพักนั้นควรมีจำนวนเพียงพอและมีความรู้ความสามารถดีพอจึงจะทำให้งานหอพักบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร เดชก้อง ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักของมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า การจัดบุคลากรหอพักนักศึกษาแบ่งออกเป็นฝ่ายจัดที่พักและฝ่ายที่ปรึกษาให้คำแนะนำและมีอาจารย์ประจำหอพักอย่างน้อยหอพักละ 1 คน ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ประจำหอพักควรพักอยู่ในหอพักนักศึกษา (อำพร เดชก้อง, 2533 : 89) สำหรับ การดำเนินงานหอพักนิสิตชายและหอพักนิสิตหญิงโดยทั่วไปได้มีการใช้กฎระเบียบเดียวกัน เช่น การพิจารณานิสิตเข้าพักจะพิจารณาจากภูมิฐานะ ฐานะครอบครัว และที่พักปัจจุบัน เป็นต้น โดยมีคณะกรรมการคัดเลือกสัมภาษณ์นิสิตที่สมัครเข้าพัก และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมหอพัก ซึ่งจัดเก็บเป็นภาคการศึกษาโดยภาคการศึกษาปกติคนละ 3,000 บาท และภาคฤดูร้อนคนละ 1,200 บาท (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545 : 9) นอกจากนี้หอพักได้จัดให้มีการชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับให้นิสิตได้รับทราบอย่างทั่วถึงโดยการจัดปฐมนิเทศให้นิสิตใหม่ที่เขาพัก มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและประกาศต่าง ๆ ที่บอร์ดบริเวณโรงอาหารหอพัก จัดให้มีบริการรับคำร้องเรียนและเปิดโอกาสให้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีส่วนร่วมในการบริหารงานหอพักในคณะกรรมการดำเนินงานหอพักโดยนิสิตเหล่านี้จะเป็นผู้แทนของเพื่อน ๆ นิสิตเข้าร่วมการบริหารงานหอพัก ดังที่ ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 53) กล่าวว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของนิสิตในหอพักมหาวิทยาลัยควรให้นิสิตได้มีส่วนร่วมกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับการพักอาศัยในหอพัก ทั้งนี้อาจมีการตั้งกรรมการประจำหอพักเพื่อการปกครองกันเองของนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ (2532 : 97) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า การบริหารงานหอพักควรจัดในรูปของคณะกรรมการดำเนินงานที่ประกอบด้วยอาจารย์หอพักและกรรมการนักศึกษาหอพัก โดยนักศึกษาหอพักจะเป็นผู้บริหารงานต่าง ๆ มีคณะอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา และมีการประชุมพบปะสังสรรค์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่านิสิตชายมีทัศนคติต่อการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการรักษาความสะอาดและการจัดระบบซ่อมบำรุงว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรักษาความสะอาดอาคารหอพักนิสิตชายเป็นการจ้างเหมาบริษัทเอกชน ซึ่งผู้บริหารหอพักได้ทำสัญญาและข้อตกลงภาระงานในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน โดยทั่วไปแล้วบริษัทเอกชนมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จึงทำให้การตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ของหอพักไม่เข้มงวด นอกจากนี้นิสิตที่พักในอาคารหอพักนิสิตชายมีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1- 4 และสูงกว่า ซึ่งมีช่วงเวลาเรียนแตกต่างกันจึงทำให้มีการใช้พื้นที่ส่วนต่างๆ ภายในอาคารเกือบตลอดเวลา ส่วนการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ทางหอพักได้จัดให้ช่างประจำหอพักดำเนินการซ่อมแซมตามลำดับการแจ้งซ่อมจึงทำให้ต้องรอคิว ทั้งนี้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรปรับปรุงการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ให้มีความรวดเร็ว ควรขยายเวลาเปิดลิฟต์หอพักนิสิตหญิงและควรพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำหอพักให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกว่านี้ในการให้บริการ

1.2 ด้านกายภาพ จากการศึกษพบว่านิสิตชายมีทัศนคติว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาคารหอพักนิสิตชายตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สวยงามมีความสะดวกในการเดินทาง เช่น ไปอาคารเรียน หอสมุดกลาง และที่อื่นๆ เป็นต้น สภาพของอาคารเป็นอาคารใหม่มีการออกแบบที่ทันสมัย มีแสงสว่างทั่วถึง มีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดีทั้งภายในห้องพักและในอาคารหอพัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี แยมกสิกร ได้ศึกษารูปแบบหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบว่า การจัดหอพักให้เอื้อต่อการพักอาศัยภายในห้องพักต้องให้มีระบบการระบายอากาศที่ดี มีปริมาณแสงสว่างทั่วทั้งห้องได้มาตรฐานโดยไม่ต้องเปิดไฟฟ้าในเวลากลางวัน (มนตรี แยมกสิกร. 2452 : 69 - 70) นอกจากนี้ขนาดของห้องพักมีความเหมาะสมกับจำนวนนิสิต มีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอ และทางเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพักเชื่อมต่อกันอย่างสวยงามและแข็งแรง ดังที่ สำเนาวิชกรศิลป์ (2539 : 175) กล่าวว่า ขนาดของห้องพักควรมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา โดยนักศึกษาหนึ่งคนใช้พื้นที่ประมาณ 5 - 7 ตารางเมตร และ จำรูญ ญ ระนอง (2531 : 5) กล่าวว่า หอพักนิสิตนักศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพให้สะอาดสวยงามแก่สภาพและให้เกิดความเหมาะสมที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดบรรยากาศทางการศึกษา

ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับอาคารหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาคารหอพักนิสิตหญิงทั้ง 3 อาคาร ได้แก่ อาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้น เปิดให้บริการตั้งแต่ พ.ศ. 2502 อาคารหอพักนิสิตหญิง 4 ชั้น เปิดให้บริการตั้งแต่ พ.ศ. 2525 และอาคารหอพักนิสิตหญิง 14 ชั้น เปิดให้บริการตั้งแต่ พ.ศ. 2517 ซึ่งทั้ง 3 อาคารมีอายุการใช้งานมานานแล้วจึงมีความทรุดโทรม อีกทั้งแสงสว่างภายในอาคารไม่เพียงพอ ขนาดห้องพักไม่เป็นไปตามมาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยที่ได้กำหนดว่าขนาดของห้องพักและจำนวนนักศึกษาที่

พักอาศัยในห้องควรมีความเหมาะสมและไม่จัดให้นักศึกษาอยู่อย่างแออัด โดยทั่วไปควรมีพื้นที่ประมาณ 7 ตารางเมตรต่อนักศึกษา 1 คน (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ก : 14) และจากการศึกษาพบว่า ห้องอาบน้ำและห้องสุขาไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริสรณ์ ทิพทวี ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า หอพักจัดบริการห้องอาบน้ำและห้องสุขาไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา (สิริสรณ์ ทิพทวี. 2543 : 106) นอกจากนี้ภายในอาคารหอพักนิสิตหญิงมีบริเวณที่ซักล้างและตากเสื้อผ้าไม่เพียงพอกับจำนวนนิสิตที่พักอาศัย ห้องอาบน้ำและห้องสุขาไม่สะอาด ระบบระบายน้ำภายในอาคารและบริเวณหอพักระบายได้ค่อนข้างช้าทำให้มีน้ำขัง บริเวณที่พักรอบๆ หอพัก สถานที่รับรองญาติพี่น้องไม่เพียงพอเนื่องจากมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริเวณดังกล่าวด้วย และห้องสุขาบริเวณโรงอาหารหอพักไม่สะอาดเนื่องจากเป็นบริเวณที่มีคนมาใช้บริการค่อนข้างหลากหลาย

ทั้งนี้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคล้ายคลึงกันว่า ควรปรับปรุงการทำความสะอาดห้องสุขาในอาคารหอพักและบริเวณโรงอาหารหอพัก ควรจัดให้มีห้องรับรองผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องอย่างเป็นสัดส่วน และปรับปรุงระบบระบายน้ำในห้องอาบน้ำของอาคารหอพักนิสิตชายและอาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้น ควรตกแต่งภายในและภายนอกอาคารหอพักให้สวยงาม ควรจัดให้มีสนามกีฬาของหอพัก เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล ควรปรับปรุงที่เก็บขยะบริเวณข้างอาคารหอพักนิสิตชาย และควรปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น

1.3 ด้านการบริการและสวัสดิการ จากการศึกษาพบว่านิสิตชายมีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักนิสิตชายได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความแข็งแรงและเพียงพอกับนิสิตที่พักอาศัย เช่น ภายในห้องพักรoom มี ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เตียง และที่นอน เป็นต้น ภายในอาคารหอพักมีบริการน้ำดื่มและน้ำใช้ และบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันทั้งหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ดังที่ ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดมาตรฐานกิจการนักศึกษาว่าหอพักต้องจัดอุปกรณ์ประจำห้องพัก เช่น เตียงนอน ที่นอน และตู้เสื้อผ้า ที่มีคุณภาพดีพอสมควรและมีจำนวนเท่ากับนักศึกษาที่พักในห้อง และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพัก เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ และน้ำดื่มที่สะอาด เป็นต้น (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ก : 14) นอกจากนี้หอพักได้จัดบริการต่างๆ เช่น โรงอาหารที่มีการจำหน่ายอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ ราคายุติธรรมและเพียงพอกับนิสิต ร้านค้าสะดวกซื้อซึ่งมีการดำเนินงานแบบสหกรณ์โดยนิสิตที่เป็นสมาชิกจะมีสิทธิได้รับเงินปันผลทุกสิ้นปี มีสินค้าหลากหลายและเปิดให้บริการทุกวัน และร้านถ่ายเอกสารเข้าเล่มที่มีราคายุติธรรมและมีความรวดเร็ว

ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนะเกี่ยวกับการจัดบริการและสวัสดิการว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักรoom มี ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เตียง และที่นอนที่มีสภาพไม่แข็งแรงและบางชิ้นชำรุด ภายในอาคารและบริเวณหอพักมีห้องนั่งเล่น (common room) อุปกรณ์สำหรับการชกกระโดด โยนน้ำหนักภายใน และโทรศัพท์สาธารณะไม่เพียงพอ

กับจำนวนนิสิตเนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่ใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวในช่วงเวลาเดียวกัน และการจัดรายการเสียงตามสายที่โรงอาหารหอพักพบว่าระบบการกระจายเสียงไม่ชัดเจน

ทั้งนี้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคล้ายคลึงกันว่า ควรขยายเวลาให้บริการของร้านค้าสะดวกซื้อและให้มีการจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน ควรปรับปรุงน้ำดื่มให้สะอาดขึ้น ควรปรับปรุงการจัดบริการโรงอาหารให้มีอาหารหลากหลาย ควรจัดให้มีตู้บริการเงินด่วน (ATM) ควรเพิ่มจำนวนเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญที่หอพักนิสิตชาย ควรจัดให้มีบริการคอมพิวเตอร์ และควรจัดให้มีหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่อาคารหอพักนิสิตหญิง 2 ชั้น และอาคารหอพักนิสิตหญิง 4 ชั้น

1.4 ด้านกิจกรรม จากการศึกษาพบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักนิสิตชายและหอพักนิสิตหญิงต่างก็มีการจัดปัจจัยสนับสนุน อันได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อให้คำแนะนำแก่นิสิตในการจัดกิจกรรมต่างๆ จัดบริเวณและสถานที่เพื่อให้นิสิตได้จัดกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีแผนการจัดกิจกรรม กำหนดจำนวนกิจกรรมและรูปแบบกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษาไว้ล่วงหน้า เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศให้กับนิสิตใหม่ที่เข้าพักเพื่อให้นิสิตได้ทราบถึงโครงสร้างการดำเนินงาน กฎระเบียบ ข้อบังคับของหอพัก เพื่อให้นิสิตได้ใช้ชีวิตในหอพักได้อย่างมีความสุข และมีกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ที่มีความเหมาะสมกับนิสิตชายและนิสิตหญิง นอกจากนี้หอพักได้ส่งเสริมให้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยมีผู้แทนจากคณะกรรมการนิสิตหอพักชายและคณะกรรมการนิสิตหอพักหญิงร่วมกันจัดกิจกรรม จึงทำให้การกำหนดวัน เวลา และรูปแบบกิจกรรมเอื้อต่อการเรียนและการพัฒนานิสิต ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 145 - 147) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสจัดกิจกรรมขึ้นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร เดชก้อง (2533 : 101) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า กิจกรรมในหอพักนักศึกษาควรประกอบด้วย กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ บำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมวิชาการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเข้าร่วมได้ตามความสนใจและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาด้วย ทำนองเดียวกับงานวิจัยของ นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ (2532 : 97) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา พบว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักนิสิตควรเป็นกิจกรรมที่เกิดจากการวางแผนและลงมือปฏิบัติโดยนักศึกษา มีอาจารย์ให้คำแนะนำเมื่อนักศึกษาต้องการและให้นักศึกษาทุกคน

มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีเสรีภาพในการเลือกเข้าอยู่ชมรมและช่วยกันแก้ปัญหาเมื่อมี
ปัญหาเกิดขึ้น

อย่างไรก็ตามนิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการยืมคืนวัสดุอุปกรณ์ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักนิสิตชายและหอพักนิสิตหญิงมีการดำเนินงานอยู่ในระบบราชการต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเข้มงวด เช่น การจัดทำเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรและการรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นลำดับชั้น จึงทำให้ต้องใช้ระยะเวลาหลายวัน ทั้งนี้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคล้ายคลึงกันว่าควรปรับปรุงขั้นตอนการยืมพัสดุของหอพักให้รวดเร็วขึ้น ควรจัดให้มีแนวทางในการสนับสนุนให้นิสิตทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม ควรจัดให้มีกิจกรรมด้านกีฬาเพิ่มขึ้น ควรเพิ่มบทบาทการรับน้องเพื่อให้น้องใหม่มีความรักความสามัคคี และควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม

1.5 ด้านการรักษาความปลอดภัย จากการศึกษาพบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งอาคารหอพักนิสิตชายและอาคารหอพักนิสิตหญิงมีบริเวณเป็นสัดส่วน มีเวรยามรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง ประตูทางเข้าและที่อาคารหอพัก มีระบบป้องกันอัคคีภัยโดยมีบันไดหนีไฟ ถึงดับเพลิง สัญญาณเตือนภัยในทุกอาคารและมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยให้แก่ นิสิต นอกจากนี้หอพักได้จัดให้นิสิตแลกบัตรเข้า-ออกภายในอาคารทุกครั้งเพื่อป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาดังที่ กรมประชาสงเคราะห์ (กรมประชาสงเคราะห์. 2541 : 28) กำหนดว่าอาคารหอพักที่สูงตั้งแต่ 4 ชั้น ขึ้นไป หรืออาคารสูง 3 ชั้น มีชั้นลอยและใช้พื้นที่ชั้นลอยเป็นห้องพักเพื่อความปลอดภัยของผู้พักต้องจัดให้มีบันไดหนีไฟ ติดตั้งเครื่องดับเพลิงทุกชั้นๆ ละ 1 เครื่อง และติดตั้งระบบเตือนภัยที่สามารถใช้ได้ทันทีเมื่อมีภัยอันตราย จากงานวิจัยของ นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์ (2532 : 97) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยาพบว่า การจัดหอพักของวิทยาลัยครูในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยาส่วนใหญ่จัดเวรยามรักษาความปลอดภัยไว้ในบริเวณหอพักตลอดทั้งคืน และบริเวณรอบๆ หอพักนักศึกษาที่บ้านพักอาจารย์อยู่โดยรอบจึงทำให้ผู้พักในหอพักมีความรู้สึกปลอดภัย

อย่างไรก็ตามนิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อคุณสมบัติในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะของงานรักษาความปลอดภัยทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องมีความเข้มงวดและช่างสังเกต นอกจากนี้ในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆ หอพักบางจุดไม่มีไฟฟ้า และที่หอพักนิสิตหญิงมีถังดับเพลิงจำนวนน้อยเกินไปเนื่องจากติดตั้งไว้ในบริเวณที่สำคัญของอาคารเท่านั้น ทั้งนี้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีการตรวจสอบคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นประจำ ควรจัดให้มีการซ้อมหนีไฟโดยไม่บอกล่วงหน้า ควรเพิ่มช่องระบายอากาศที่บันไดหนีไฟ ควรเปิดไฟบริเวณบันไดที่หอพักนิสิตชายตลอดคืน และควรเพิ่มจำนวนถังดับเพลิงที่หอพักนิสิตหญิง

2. เปรียบเทียบทักษะของนิสิตชายและนิสิตหญิงต่อการจัดบริการหอพักนิสิตใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีและภูมิภาค

2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิงที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3, ชั้นปีที่ 4 และ
สูงกว่า มีทักษะต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดบริการหอพักมีวัตถุประสงค์เพื่อให้
นิสิตรู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจและให้นิสิตต่างคณะได้แลกเปลี่ยน
ความรู้ซึ่งกันและกัน ดังที่หอพักจัดให้นิสิตชายและนิสิตหญิงเข้าพักแบบคณะชั้นปีและคณะใน
ห้องเดียวกันของแต่ละหอพัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร เดชก้อง ได้ศึกษารูปแบบ
การบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
พบว่า การจัดหอพักนักศึกษาที่มีลักษณะการจัดที่เหมาะสมอย่างยิ่งคือ จัดให้นักศึกษาเข้าพัก
ในแต่ละอาคารคณะกันทุกคณะและชั้นปีโดยแยกตามเพศ (อำพร เดชก้อง. 2533 : 101)
นอกจากนี้อาคารหอพักนิสิตชายและอาคารหอพักนิสิตหญิงอยู่ในสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน
และหอพักได้จัดปฐมนิเทศแก่นิสิตใหม่ที่เข้าพักเพื่อให้ทราบถึงกฎระเบียบและการใช้ชีวิตใน
หอพัก ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทักษะไปในทิศทางเดียวกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านกิจกรรม นิสิตชายชั้นปีที่ 1 กับ
นิสิตชายชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะนิสิตชายชั้นปีที่ 1 เป็นนิสิตใหม่ของหอพัก จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม
กลุ่มเพื่อน กฎระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมของหอพัก ดังที่ ทองเรือน
อมรัชกุล กล่าวว่า ลักษณะของนิสิตชั้นปีที่ 1 จะรู้สึกตื่นเต้น อยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม
ของมหาวิทยาลัย มีความผูกพันอยู่กับเพื่อนๆ ชอบอยู่รวมกลุ่มและชอบเข้าร่วมกิจกรรม
ทุกประเภทในมหาวิทยาลัย (ทองเรือน อมรัชกุล. 2539 : 39) ทั้งนี้หอพักได้จัดกิจกรรมที่มี
ความหลากหลายในการพัฒนานิสิตให้รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม พัฒนาด้านสติปัญญา
และอารมณ์ ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรม
ด้านวิชาการ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งนิสิตชายชั้นปีที่ 1 อยู่ในสถานะผู้เข้าร่วม
กิจกรรมและสามารถเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ตามความสมัครใจ ซึ่งต่างกับนิสิตชาย
ชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า ที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ มาแล้ว ปัจจุบันอยู่ในสถานะของผู้ดำเนิน
การจัดกิจกรรม ซึ่งต้องมีการวางแผน การประชาสัมพันธ์ และการประสานงานไว้ล่วงหน้า
จึงทำให้ทราบปัญหาต่างๆ ในการดำเนินงาน เช่น การให้คำแนะนำและการประสานงานจาก
บุคลากรของหอพัก และการยืมคืนวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริสรณ์ ทิพทวี
(2543 : 106) ได้ศึกษาทักษะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงาน
หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาชั้นปี ที่ 1 มีทักษะ
ต่อการจัดดำเนินงานด้านกิจกรรมว่ามีความเหมาะสมในระดับมากเพราะเห็นว่ากิจกรรม
นักศึกษามีความสำคัญและมีประโยชน์ เช่นเดียวกับ สายพิน สุตคณิง (2536 : 87) ได้ศึกษา

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติการเข้าร่วมกิจกรรมต่างจากนิสิต ชั้นปีอื่นๆ เป็นเพราะนิสิตไม่คุ้นเคยกับสภาพการจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัย และจากงานวิจัย ของ อัมพา ซองทุมมินทร์ (2542 : 94) ได้ศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรธานี จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปร เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ตัวแปรชั้นปีกับการเข้าร่วมกิจกรรมมีความสัมพันธ์ทางลบ กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

ด้านการรักษาความปลอดภัย นิสิตชายชั้นปีที่ 1 กับนิสิตชายชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดบริการ หอพักให้แก่ นิสิตผู้บริหารหอพักให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัย โดยเริ่มจากการ กำหนดบริเวณและอาณาเขตของหอพักอย่างเป็นสัดส่วน จัดเวรยามรักษาความปลอดภัย ประจำอาคารหอพักทุกอาคารตลอด 24 ชั่วโมง มีระบบป้องกันอัคคีภัย มีการฝึกอบรมให้ความรู้ แก่นิสิตในการป้องกันอัคคีภัย และจัดระบบการเข้า-ออกของนิสิตภายในหอพักอย่างเป็น ระเบียบ ซึ่งนิสิตชายชั้นปีที่ 1 เป็นนิสิตใหม่ไม่คุ้นเคยกับการพักอาศัยในหอพักและอยู่ในช่วงที่ ต้องการปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เช่น กฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ของหอพัก ซึ่งต่างกับนิสิตชายชั้นปีที่ 4 และสูงกว่ามีความคุ้นเคยกับการพักอาศัยในหอพักจึงทราบถึง ข้อบกพร่องและปัญหาต่างๆ ของระบบการรักษาความปลอดภัย เช่น คุณสมบัตินในการทำงาน ของพนักงานรักษาความปลอดภัยว่าการให้บริการไม่สุภาพและไม่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เช่น หลับยาม นอกจากนี้ นิสิตชายชั้นปีที่ 4 และสูงกว่า จะมีลักษณะเป็นผู้นำและกล้าแสดง ความคิดเห็น ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้นิสิตชายชั้นปีที่ 1 กับนิสิตชายชั้นปีที่ 4 และสูงกว่ามีทัศนคติ แตกต่างกัน

2.2 นิสิตชายและนิสิตหญิงที่มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออก, ภาคกลาง, ภาคใต้ และภาคตะวันตกมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภูมิลำเนาของนิสิตทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออก, ภาคกลาง, ภาคใต้ และภาคตะวันตก ถึงแม้ว่าจะมีสภาพทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม การประกอบอาชีพ และฐานะของครอบครัวแตกต่างกัน แต่นิสิตเหล่านี้ก็มาอยู่ใน หอพักที่มีสภาพแวดล้อมเดียวกัน นอกจากนี้การศึกษาในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยได้ ขยายออกไปยังส่วนภูมิภาคอย่างกว้างขวางมีการจัดตั้งหอพักขึ้นทุกภาคทั่วประเทศโดยมี พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 บังคับใช้ทั่วราชอาณาจักรเพื่อให้การดำเนินงานของหอพัก เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ มุ่งให้ความคุ้มครองสวัสดิภาพของเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ที่เข้าพักในหอพักให้ได้รับความสะดวกปลอดภัยและเก็บค่าเช่าในอัตราที่เหมาะสม (กรมประชา สงเคราะห์. 2541 : 26-27) นอกจากนี้ นิสิตชายและนิสิตหญิงได้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้า

ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย (Entrance) และผ่านการสอบคัดเลือกจากโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยจึงมีระดับสติปัญญาและช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน ซึ่ง สุพัตรา สุภาพ (2541 : 41) กล่าวว่า นิสิตส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายมีช่วงอายุระหว่าง 17-21 ปี จึงมีความคิดเห็น ความรู้สึกและวุฒิทางอารมณ์ที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้นิสิตชายและนิสิตหญิงที่มี ภูมิสำเนาต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริสรณ์ ทิพทวี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงาน หอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ด้านการควบคุมนักศึกษา ด้านการ บริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม พบว่า นักศึกษาที่มี ภูมิสำเนาอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑลกับนักศึกษาที่มีภูมิสำเนาอยู่ต่างจังหวัดมีทัศนคติต่อการ ดำเนินงานหอพักนักศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับที่ ภิญญ ศักดิ์เพชร (2541 : 3) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณที่มีต่อหอพักเอกชนและ หอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2539 ด้านการบริหาร ด้านการควบคุมนิสิต ด้านการบริการ และสวัสดิการ ด้านการจัดกิจกรรม พบว่า นิสิตที่มีภูมิสำเนาอยู่ในเมืองและนอกเมืองมีทัศนคติ ต่อหอพักมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ด้าน ทำนองเดียวกับที่ นิภา พุทธสุวรรณ (2530 : 133) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานครในทัศนคติของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านสวัสดิการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า นิสิตนักศึกษาหอพักที่มีภูมิสำเนาต่างกันจาก 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมหอพักทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. การประเมินการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมและ ในแต่ละด้านตามทัศนคติของนิสิตชายและนิสิตหญิงเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ผู้วิจัยขอเสนอ การอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการบริหาร นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักด้าน การบริหารว่ามีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหอพักนิสิตได้จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีจำนวนเพียงพอในการ บริหารจัดการและการให้คำแนะนำปรึกษาแก่นิสิต ดังที่ สำเนา ขจรศิลป์ กล่าวว่า บุคลากร ของการจัดบริการหอพักควรมีจำนวนเพียงพอและมีความรู้ความสามารถจึงจะทำให้งานหอพัก บรรลุวัตถุประสงค์ (สำเนา ขจรศิลป์. 2539 : 175) นอกจากนี้หอพักมีกฎระเบียบที่สอดคล้อง กับสภาพการณ์ปัจจุบัน มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมห้องพักในรายดุษฎีธรรม มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารและประกาศต่าง ๆ ให้นิสิตรับทราบอย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้นิสิตชายและนิสิตหญิง สามารถร้องเรียนได้เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการพักอาศัยและมีส่วนร่วมในการบริหารงานหอพัก

3.2 ด้านกายภาพ นิสิตชายมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักด้านกายภาพว่ามีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

อาคารหอพักนิสิตชายมีความมั่นคงแข็งแรง ภายในอาคารหอพักมีแสงสว่างและระบบการระบายอากาศที่ดี ห้องพักมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนิสิต ดังที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดว่าขนาดของห้องพักและจำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยต้องมีความเหมาะสม โดยทั่วไปควรมีพื้นที่ประมาณ 7 ตารางเมตรต่อนักศึกษา 1 คน (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ก : 14) และมีห้องอาบน้ำและห้องสุขาเพียงพอ รวมทั้งมีการจัดทางเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพักที่แข็งแรงและปลอดภัย

ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักด้านกายภาพว่ามีความเหมาะสมในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภายในอาคารหอพักนิสิตหญิงมีแสงสว่างไม่เพียงพอ ห้องพักมีขนาดเล็ก ห้องอาบน้ำ/ห้องสุขา/ที่ซักล้างและตากเสื้อผ้าไม่เพียงพอ ภายนอกอาคารมีที่พักผ่อนและสถานที่รับรองญาติพี่น้องไม่เพียงพอเช่นกัน และห้องสุขาบริเวณโรงอาหารหอพักไม่สะอาด

3.3 ด้านการบริการและสวัสดิการ นิสิตชายมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักด้านการบริการและสวัสดิการว่ามีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักนิสิตชายมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประจำห้องพัก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เติียง และที่นอน ที่มีความแข็งแรงและมีจำนวนเพียงพอกับนิสิต มีบริการน้ำดื่มร้อน/เย็น น้ำใช้ที่สะอาด บริการหนังสือพิมพ์ประจำวัน ดังที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในมาตรฐานกิจการนักศึกษาว่าหอพักต้องจัดอุปกรณ์ประจำห้องพัก เช่น เติียงนอน ที่นอน และตู้เสื้อผ้า ที่มีคุณภาพดีพอสมควรและมีจำนวนเท่ากับนักศึกษาที่พักในห้องและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำหอพัก เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ และน้ำดื่มที่สะอาด เป็นต้น (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ก : 14) นอกจากนี้หอพักได้จัดบริการร้านค้าสะดวกซื้อที่มีสินค้าหลากหลาย ร้านถ่ายเอกสารที่มีความรวดเร็วและราคายุติธรรม และโรงอาหารที่มีการจำหน่ายอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ

ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักด้านการบริการและสวัสดิการว่ามีความเหมาะสมไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพัก เช่น โต๊ะ เติียงและที่นอน ไม่แข็งแรงและบางชิ้นชำรุด ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดว่าสิ่งอำนวยความสะดวกของการบริการหอพักนักศึกษาประจำห้องพักต้องมีคุณภาพดีพอสมควร (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541ก : 14) และการจัดบริการอุปกรณ์สำหรับการซักรีด โทรศัพท์ ภายในหอพัก โทรศัพท์สาธารณะ และห้องนั่งเล่น (common room) ไม่เพียงพอกับนิสิต นอกจากนี้การอำนวยความสะดวกเมื่อญาติมาขอพบ การบริการระบบเคเบิลทีวีและการจัดรายการเสียงตามสายที่โรงอาหารหอพักการบริการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ด้านกิจกรรม นิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะต่อการจัดบริการหอพักด้านกิจกรรมว่ามีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบเพื่อพัฒนาทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง

เช่น กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ มีการส่งเสริมเสริมให้นิสิตมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อให้คำแนะนำและช่วยเหลือนิสิต รวมทั้งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสถานที่จัดกิจกรรม

3.5 ด้านการรักษาความปลอดภัย นิสิตชายมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักด้านการรักษาความปลอดภัยว่ามีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอพักมีการจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยประจำอาคารหอพักตลอด 24 ชั่วโมง มีระบบป้องกันอัคคีภัย มีบันไดหนีไฟที่สามารถใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่นิสิตในการป้องกันอัคคีภัย มีการจัดระบบการเข้า-ออกของนิสิต ภายในหอพักอย่างเป็นระเบียบและมีบริเวณอาณาเขตเป็นสัดส่วน

ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักด้านการรักษาความปลอดภัยว่ามีความเหมาะสมในระดับไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานรักษาความปลอดภัยไม่สุภาพ ถึงดับเพลิงภายในอาคารหอพักมีจำนวนน้อย การใช้บันไดหนีไฟของหอพักบางอาคารไม่สะดวก และการติดตั้งไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินและรอบๆ อาคารหอพักไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักโดยรวมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักที่ดี แต่ควรปรับปรุงบางส่วนเพื่อให้การจัดบริการมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาในแต่ละด้านผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการหอพักดังนี้

1. ด้านการบริหาร จากผลการศึกษาพบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนคติต่อการจัดบริการหอพักด้านการบริหารว่ามีความเหมาะสมในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่าอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้การบริหารหอพักมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงควรปรับช่วงเวลาการติดต่อระหว่างอาจารย์ประจำหอพักกับนิสิต ควรเพิ่มความเข้มงวดในการควบคุมดูแลการรักษาความสะอาด และจัดระบบซ่อมบำรุงอุปกรณ์เครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความรวดเร็ว

2. ด้านกายภาพ จากผลการศึกษาพบว่านิสิตชายมีทัศนคติต่อการจัดบริการด้านกายภาพว่ามีความเหมาะสมในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่าอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนคติว่ามีความเหมาะสมในระดับ

ปานกลางและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้การจัดบริการด้านกายภาพของหอพักนิสิตหญิงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงควรจัดสภาพภายในอาคารหอพักนิสิตหญิงให้มีบริเวณที่ซักล้างและตากเสื้อผ้าเพิ่มขึ้น ควรปรับปรุงระบบระบายน้ำทั้งภายในอาคารและบริเวณอาคาร ควรจัดสถานที่รับรองญาติ พี่น้องและเพื่อนๆ อย่างเป็นสัดส่วน รวมทั้งเพิ่มมุมพักผ่อนให้มากขึ้น

3. ด้านการบริการและสวัสดิการ จากผลการศึกษาพบว่านิสิตชายมีทัศนעותการจัดบริการด้านการบริการและสวัสดิการว่ามีความเหมาะสมในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่าอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนעותว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่าอยู่ในระดับไม่แตกต่างจากเกณฑ์ เพื่อให้การบริการและสวัสดิการของหอพักนิสิตหญิงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารเพิ่มขึ้น เช่น อุปกรณ์การซัก/รีด/โทรศัพท์ภายใน และโทรศัพท์สาธารณะ ห้องนั่งเล่น (common room) และควรปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพักให้มีความแข็งแรง

4. ด้านกิจกรรม จากผลการศึกษาพบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนעותการจัดบริการด้านกิจกรรมว่ามีความเหมาะสมในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่าอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้การบริการด้านกิจกรรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงควรปรับปรุงการยืมคืนวัสดุอุปกรณ์ให้มีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น

5. ด้านการรักษาความปลอดภัย จากผลการศึกษาพบว่านิสิตชายมีทัศนעותการจัดบริการด้านการรักษาความปลอดภัยว่ามีความเหมาะสมในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่าอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตหญิงมีทัศนעותว่ามีความเหมาะสมในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่าอยู่ในระดับไม่แตกต่างจากเกณฑ์ เพื่อให้การบริการด้านการรักษาความปลอดภัยของหอพักนิสิตหญิงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึงควรจัดให้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัย ควรเพิ่มการติดตั้งไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่างบริเวณทางเดินรอบๆ หอพัก และควรเพิ่มจำนวนถึงดับเพลิง

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดบริการหอพักเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและการอำนวยความสะดวก
2. ควรศึกษารูปแบบการจัดบริการหอพักเพื่อส่งเสริมการพัฒนานิสิตนักศึกษา
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ผลต่อความพึงพอใจในการเลือกพักในหอพักนิสิตนักศึกษา
4. ควรศึกษาการใช้ชีวิตในหอพักของนิสิตนักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลเศ อัมโสภา. (2538). การวิจัยเชิงประเมินหอพักศึกษิตินิเวศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : การวิจัยเชิงคุณภาพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2541). "หอพักเอกชนกับคุณภาพชีวิตนักเรียน นักศึกษา," การประชาสัมพันธ์. 4(41) : 26 - 33.
- กึ่งนคร พลฤทธิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริวรรณ พิมพ์ทอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ 14 สิงหาคม 2545.
- จำรูญ ณ ระนอง. (2531). "รูปแบบและกิจกรรมในการจัดหอพักนิตินิเวศน์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," ใน รายงานวิจัย เรื่อง รูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของหอพักนิตินิเวศน์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาคผนวก ข หน้า 176 - 191. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ ทับทอง. (2538). บทบาทของบุคลากรนิตินิเวศน์นักศึกษาที่มีต่อการพัฒนานิตินิเวศน์นักศึกษาในหอพัก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2521). ชีวะโด่ง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2537). ทิศทางการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระยะ 15 ปี (2540-2554). กรุงเทพฯ : ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). พระเกี้ยว ๒๕๔๐ ปีที่ ๘๐ แห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2543). วิพิธกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544ก). แผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 9 (2545-2549). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544ข). พระเกี้ยว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). หอพักนิตินิเวศน์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานหอพักนิตินิเวศน์มหาวิทยาลัย.
- ชุมศรี ชำนาญพุด. (2541). การจัดศูนย์ศึกษาและอาศัย : การพัฒนานักศึกษาแนวคิดและการประยุกต์ใช้ในวิทยาลัยพยาบาล. ราชบุรี : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541ก). มาตรฐานกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา ทบวงฯ.

- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2541ข). การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงฯ.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). แผนการพัฒนานักศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545- 2549). กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา ทบวงฯ.
- “ทบวงฯ จี้มหาวิทยาลัยใส่ใจหอพักที่สำคัญต่ออนาคตเด็ก,” (2542, 29 มิถุนายน). เดลินิวส์. หน้า 21.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- _____. (2531). “รูปแบบการจัดหอพักให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ,” ใน รายงานวิจัย เรื่อง รูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาคผนวก ข หน้า 137 - 156. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ บุญนุช. (2530). “รูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย,” ใน เอกสารสืบเนื่องจากการสัมมนาทางวิชาการเนื่องในวันสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยครบรอบ 70 ปี พ.ศ. 2530 เรื่อง การพัฒนาบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บรรณาธิการโดย สุดาพร ลักษณะนิยานวิน และคณะ. หน้า 110 - 118. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2543). การพัฒนานักศึกษานิเทศน์นักศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- ธิดารัตน์ วินิจฉนา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริวรรณ พิมพ์ทอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ 7 สิงหาคม 2545.
- นิภา พุทธสุวรรณ. (2530). สภาพแวดล้อมหอพักของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาหอพัก. ปริญญาโท คศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์. (2532). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาหอพักในมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปภากร สุวรรณธาดา. (2538). การศึกษาความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ คพ.ม. (เคหพัฒนศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

- พรจันทร์ ล่องสกุล. (2530). ปัญหาของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้
ของผู้บริหารนิสิตหอพักเก่าและนิสิตหอพักปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัย
การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภิญญ ศักดิ์เพชร. (2541). รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณที่
มีต่อหอพักเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2539. สงขลา :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มนตรี แย้มกสิกร. (2542). รายงานผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับ
มหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2545). บริการและสวัสดิการ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.sa.ku.ac.th/service-index.html>. วันที่สืบค้น 26 มิถุนายน 2545.
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (2545). หอพัก. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.dpu.ac.th/study/dormitory.html>. วันที่สืบค้น 26 มิถุนายน 2545.
- มาณี ไชยธีรานุวัชรศิริ. (2543). รายงานผลการวิจัย เรื่อง หอพักกับการพัฒนานิสิต
นักศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- ธนิบูลย์ ผิวสุพรรณ. (2542). การใช้ชีวิตในหอพักตามทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒองค์รักษ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรรณโณบล ควรอาจ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริวรรณ พิมพ์ทอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมื่อ 7 สิงหาคม 2545.
- วันชัย ธรรมจักร. (2538, กรกฎาคม – ธันวาคม). “สภาพชีวิตความเป็นอยู่
ความต้องการของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักหรือบ้านเช่าเอกชน : ศึกษากรณี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่,” วารสารวิทยาการจัดการ.
13(2) : 10 - 18.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2525). “งานสวัสดิการและบริการนิสิตนักศึกษา,” ใน นิสิต
นักศึกษา : หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา. บรรณาธิการโดย พรชูลี อาชวอำรุง.
หน้า 37-43. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2530). บุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิชา เพชรขาว. (2531). การศึกษาปัญหาของนักศึกษาที่อยู่ประจำหอพักมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- วุฒิพล สกลเกียรติ. (2524). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2531). รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สร้อยญา บุหรง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริวรรณ พิมพ์ทอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ 14 สิงหาคม 2545.
- สายพิน สุตคณิง. (2536). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2523). รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง ดัชนีเพื่อกำหนดนโยบายและเกณฑ์ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน การศึกษา สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549). (ซีดีรอม). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำเนา ขจรศิลป์. (2539). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- _____. (2542). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานิสิตนักศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สิริสรณ์ ทิพทวี. (2543). การศึกษาทัศนะของนักศึกษาหอพักและอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักที่มีต่อการดำเนินงานหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- สุทธิศรี วงษ์สมาน และชุตินันท์ แสงหิรัญ. (2539, กุมภาพันธ์-มีนาคม). “ หลักการและ
ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย,” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 30(3) : 3 - 12.
- สุธีรา สัตย์ชื่อ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริวรรณ พิมพ์ทอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมื่อ 7 สิงหาคม 2545.
- สุพัตรา สุภาพ. (2541). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี*.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อมรวิรัช นาคกรรพ. (2540). *ความฝันของแผ่นดิน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ตะวันออก.
- อัจฉราวรรณ จันทรเพ็ญศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริวรรณ พิมพ์ทอง เป็นผู้สัมภาษณ์,
ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ 10 สิงหาคม 2545.
- อัมพา ชองทุมมินทร์. (2542). *เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ
อุดรธานี*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.
- อำพร เดชก้อง. (2533). *รูปแบบการบริหารงานหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์*. ปรินิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- Beattie, E., Cole. T. F., & Watson, R. (2000,Fall). “Student Accommodation in an
Ancient Scottish University : Determinants of Satisfaction,” *Higher Education
Abstracts*. 35(3) : 357.
- Cronbach, Lee Joseph. (1984). *Essentials of Psychological Testing*. 4th ed.
New York : Harper and Row.
- Colwell, W. B., & Gallagher, K. A. (1999,Winter). “From Sparks to Flames : The Legal
Aspects of Fire Safety in Residence Halls,” *Higher Education Abstracts*.
34(2) : 226.
- DeCoster. David A. and Phyllis Mable. (1974). *Student Development and Education
in College Residence Halls*. Washington D.C. : American College Personnel
Association.
- Feldman, K. and Newcomb, T. (1976). *The Impact of College on Students*.
San Francisco : Jossey Bass.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed.
Tokyo : McGraw-Hill.

- Krejcie, Robert V. and Darylle W. Morgan. (1970, Autumn). "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30 : 607-610.
- Schneider, Lynette D. (1977). "Housing," in *College Student Personnel Services*. Edited by William T. Packwood. p. 125-145. Illinois : Springfield.
- Schuh, John H. (1996, Winter). "Assessing Student Needs for Additional Housing : A Case Study," *Higher Education Abstracts*. 31(2) : 221.
- Seagers, Paul W. (1961). *Propose the School Building Code for Thailand*. Indiana : Indiana University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา สายวรรณ
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ เป่า สุวรรณศักดิ์ศรี
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมรพงษ์
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. คุณอัจฉราวรรณ จันท์เพ็ญศรี
ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยหอพัก
สถานที่ทำงาน สำนักงานหอพักนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 9/30

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตต่อการจัดการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนางรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์จินตนา สายวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทักษะของนิสิตต่อการจัดการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 9/149

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองอธิการบดีด้านกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิสิตต่อการจัดการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังฉรา วัฒนางรงค์ และ อาจารย์ราชันย์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์เผ่า สุวรรณศักดิ์ศรี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทักษะของนิสิตต่อการจัดการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/ ๙/๖๔

วันที่ 3 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังฉรา วัฒนามรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์จรัสวรรณ สกุลฤดี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/9131

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานนิตดสัมพันธ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “ทักษะของนิตดต่อการจัดการหอพักนิตดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อจลรา วัฒนางรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ นางสาวอจลราวรรณ จันทร์เพ็ญศรี หัวหน้าหน่วยหอพัก เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทักษะของนิตดต่อการจัดการหอพักนิตดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือของการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .94
2. ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม เรื่อง ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพัก
นิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
<u>ด้านการบริหาร</u>		<u>ด้านกายภาพ (ต่อ)</u>	
1	2.93	11	2.51
2	2.83	12	3.34
3	4.45	13	4.42
4	3.08	14	3.92
5	2.44	15	3.17
6	1.66	<u>ด้านการบริการและสวัสดิการ</u>	
7	2.60	1	3.34
8	3.39	2	4.76
9	2.87	3	4.64
10	6.29	4	3.06
11	1.34	5	3.12
12	3.74	6	2.26
13	1.54	7	3.82
14	3.14	8	5.56
15	2.57	9	3.60
<u>ด้านกายภาพ</u>		10	5.17
1	3.63	11	3.68
2	2.82	12	3.18
3	4.05	13	3.13
4	3.76	14	3.16
5	2.73	15	6.18
6	3.33	16	4.71
7	2.42	17	6.86
8	2.82	18	4.33
9	3.02		
10	4.93		

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
<u>ด้านกิจกรรม</u>		<u>ด้านการรักษาความปลอดภัย</u>	
1	4.43	1	1.73
2	6.33	2	3.83
3	5.00	3	3.83
4	5.22	4	5.88
5	2.66	5	3.95
6	1.99	6	2.67
7	3.95	7	3.07
8	2.19	8	3.66
9	3.02	9	1.75
10	3.64	10	1.97

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง ทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงการจัดบริการด้านต่างๆ ของหอพัก

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ชั้นปีที่ท่านกำลังศึกษา

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 2

☐ ชั้นปีที่ 4

3. ภูมิลำเนา

☐ ภาคเหนือ

☐ ภาคกลาง

☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

☐ ภาคใต้

☐ ภาคตะวันออก

☐ ภาคตะวันตก

ตอนที่ 2 ข้อคำถามทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านกายภาพ ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรม และด้านการรักษาความปลอดภัย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักว่ามีความเหมาะสมในระดับใด

และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

คำนำหน้าคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง การจัดบริการหอพักมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริหาร	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	จำนวนอาจารย์ของหอพักที่ให้บริการด้านคำปรึกษาแนะนำและดูแลนิสิต.....					
2	จำนวนเจ้าหน้าที่ของหอพักที่ให้บริการด้านต่างๆแก่นิสิต.....					
3	การจัดช่วงเวลาให้นิสิตติดต่อกับอาจารย์หอพัก.....					
4	ความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างนิสิตกับเจ้าหน้าที่ของหอพัก.....					
5	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณานิสิตเข้าพักอาศัย เช่น ภูมิฐานะครอบครัว ฯลฯ.....					
6	เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดนิสิตเข้าพักอาศัยในห้องพักเดียวกัน เช่น ภูมิฐานะ อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปี ฯลฯ.....					
7	การชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับของหอพักให้นิสิตได้รับทราบ.....					
8	กฎระเบียบข้อบังคับของหอพักกับสภาพการณ์ปัจจุบัน.....					
9	อัตราค่าธรรมเนียมห้องพักที่หอพักจัดเก็บ.....					
10	10.1 การกำหนดเวลาเปิด-ปิด หอพักประจำวันของหอพักนิสิตชาย (สำหรับนิสิตชายตอบ).....					
	10.2 การกำหนดเวลาเปิด-ปิด หอพักประจำวันของหอพักนิสิตหญิง (สำหรับนิสิตหญิงตอบ).....					
11	การจัดบริการรับคำร้องเรียนจากนิสิตกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพักในหอพัก.....					
12	การประชาสัมพันธ์ของหอพักเกี่ยวกับข่าวสารและประกาศต่างๆ.....					
13	การควบคุมดูแลการรักษาความสะอาดของหอพักทั้งบริเวณภายในและบริเวณรอบๆ อาคาร.....					
14	การจัดระบบซ่อมบำรุงอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆภายในหอพัก.....					
15	การเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการบริหารงานของหอพัก เช่น การแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานหอพัก ฯลฯ.....					

ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริหาร.....

.....

.....

ข้อ	การจัดบริการห้องพักนิสิต ด้านกายภาพ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	สถานที่ตั้งของอาคารหอพักกับสภาพแวดล้อมรอบหอพัก เช่น ความสวยงาม ความสะดวก ความปลอดภัย ฯลฯ.....					
2	ความมั่นคงแข็งแรงของอาคารหอพัก.....					
3	แสงสว่างภายในอาคารหอพัก.....					
4	การระบายอากาศภายในอาคารหอพัก.....					
5	การระบายอากาศภายในห้องพัก.....					
6	ขนาดของห้องพักต่อจำนวนนิสิตที่พักอาศัย.....					
7	จำนวนห้องอาบน้ำและห้องสุขาภายในอาคารหอพัก.....					
8	การจัดบริเวณที่ซักล้างและตากเสื้อผ้าของหอพัก.....					
9	การรักษาความสะอาดของห้องอาบน้ำและห้องสุขาใน อาคารหอพัก.....					
10	การจัดระบบระบายน้ำภายในอาคารและบริเวณหอพัก.....					
11	การจัดทางเดินเท้าระหว่างอาคารและบริเวณหอพัก.....					
12	การจัดมุมที่พักผ่อนบริเวณภายในและรอบๆ หอพัก.....					
13	สถานที่รับรองญาติพี่น้องและเพื่อนๆ ที่มาขอพบนิสิต.....					
14	การรักษาความสะอาดห้องสุขาบริเวณโรงอาหารของ หอพัก.....					
15	ความสะดวกในการเดินทางจากอาคารหอพักไปยัง สถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น หอสมุดกลาง อาคารเรียน ฯลฯ.....					

ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านกายภาพ.....

.....

.....

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการบริการและสวัสดิการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพัก เช่น ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เตียง และที่นอนต่อจำนวนนิสิตที่พัก.....					
2	ความแข็งแรงของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประจำห้องพัก.....					
3	จำนวนอุปกรณ์สำหรับการซัก/รีด ที่หอพักจัดบริการ.....					
4	ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์ภายในของหอพัก...					
5	ความเพียงพอในการจัดบริการโทรศัพท์สาธารณะบริเวณหอพัก.....					
6	การจัดบริการน้ำดื่มร้อน/เย็น สำหรับนิสิต.....					
7	การจัดบริการน้ำใช้สำหรับการชำระล้างสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันของนิสิต.....					
8	การจัดบริการเกี่ยวกับจดหมาย/พัสดุภัณฑ์ให้กับนิสิต.....					
9	การจัดบริการหนังสือพิมพ์ประจำวันและข่าวสารต่างๆ สำหรับนิสิต.....					
10	การอำนวยความสะดวกเมื่อญาติพี่น้องหรือเพื่อนๆ มาขอพบนิสิต.....					
11	การจัดห้องนั่งเล่น (common room) สำหรับการพักผ่อนของนิสิต.....					
12	การจัดให้มีระบบเคเบิลทีวีภายในอาคารหอพัก.....					
13	การจัดรายการเสียงตามสายที่โรงอาหารหอพักนิสิต.....					
14	การจัดบริการโรงอาหารและการจำหน่ายอาหารของหอพัก..					
15	การจัดบริการร้านสะดวกซื้อภายในหอพัก.....					
16	การจัดบริการร้านซักอบรีดภายในหอพัก.....					
17	การจัดบริการร้านถ่ายเอกสาร/เข้าเล่ม ภายในหอพัก.....					
18	การซ่อมบำรุงเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น.....					

ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริการและสวัสดิการ.....

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านกิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
		มาก ที่ สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่ สุด
1	การจัดปฐมนิเทศให้กับนิสิตที่เข้าพัก.....					
2	การให้คำแนะนำจากบุคลากรของหอพักเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมต่างๆ ของนิสิต.....					
3	การจัดบริเวณสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมของ หอพัก.....					
4	ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำกิจกรรม ของนิสิต.....					
5	จำนวนกิจกรรมด้านต่างๆ ที่หอพักจัดให้แก่นิสิต.....					
6	รูปแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ เช่น กิจกรรมงานสัปดาห์ กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์นิสิตหอพัก ฯลฯ					
7	รูปแบบกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น กิจกรรมทำบุญ หอพัก กิจกรรมไหว้ครู ฯลฯ.....					
8	รูปแบบกิจกรรมด้านวิชาการ เช่น กิจกรรมแนะแนวสัปดาห์ กิจกรรมพี่จุฬาฯ พาน้องดิว ฯลฯ.....					
9	รูปแบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมพัฒนา หอพัก ชมรมค่ายอาสาพัฒนา ฯลฯ.....					
10	การส่งเสริมให้นิสิตมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของ หอพัก.....					

ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านกิจกรรม.....

.....

.....

ข้อ	การจัดบริการหอพักนิสิต ด้านการรักษาความปลอดภัย	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การจัดระบบเวรยามรักษาความปลอดภัยประจำหอพักตลอด 24 ชั่วโมง.....					
2	คุณสมบัติในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำหอพัก เช่น ความสุภาพ ความรับผิดชอบฯ.....					
3	การจัดระบบป้องกันอัคคีภัยภายในอาคารหอพัก.....					
4	การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยให้แก่ นิสิต.....					
5	ความเพียงพอของถังดับเพลิงในอาคารหอพัก.....					
6	ความสะดวกในการใช้บันไดหนีไฟภายในอาคารหอพัก.....					
7	การติดตั้งสัญญาณเตือนภัยภายในอาคารหอพัก.....					
8	การให้แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณทางเดินภายในอาคารและรอบๆ หอพัก.....					
9	การให้นิสิตแลกบัตรในการเข้า - ออกภายในอาคารหอพัก.....					
10	การกั้นอาณาเขตของหอพักโดยใช้รั้วและลำคลองเป็น สิ่งกีดขวางชั้นนอก.....					

ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการรักษาความปลอดภัย.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
หนังสือรับรองเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ทม 1012/0677

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ มกราคม ๒๕๔๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน รองอธิการบดีด้านกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ทัศนะของนิสิตต่อการจัดการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนารงค์ และ อาจารย์รัชชัย บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ และขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ชั้นปีที่ 1-6 จำนวน 313 คน ที่พักในหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตอบแบบสอบถามทัศนะของนิสิตต่อการจัดการหอพักนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศิริวรรณ พิมพ์ทอง
วันเดือนปีเกิด	28 พฤษภาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	78 หมู่ 1 ต.คู้้งน้ำวน อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	มัธยมศึกษาปีที่ 6 (แผนกวิทย์-คณิต) จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2535	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร